

Áldás, békeség!

A Pomáz-Csobánkai Református Társegyházközség lapja
VII. évfolyam 6. szám 2018. november-december

Aki elfogadja parancsolataimat, és megtartja azokat, az szeret engem, aki pedig szeret engem, azt szeretni fogja az én Atyám; én is szeretni fogom őt, és kijelentem neki magamat. ... Ha valaki szeret engem, az megtartja az én igémet; azt pedig az én Atyám is szeretni fogja, és elmegyünk hozzá, és nála maradunk. Aki nem szeret engem, nem tartja meg az én igémet. Az az ige pedig, amelyet hallotok, nem az enyém, hanem az Atyáé, aki elküldött engem. (János 14,21. 23-24)

... „megjelent pedig az idők végén tiérettetek.” (1Pét 1,20)

ISTEN MEGJELENT TESTBEN

A Szentírásban sok ige szól a betlehemi csodáról és sokféleképpen világítja meg Isten titkait. Az öreg Pál, Jézus Krisztus hűséges, odaadó szolgálója, élete végén sok-sok drága személyes megtapasztalás után így tesz vallomást erről, szent bizonyossággal: „Isten megjelent testben” (1Tim 3,16). Hatalmas kijelentés ez, tömör, egyszerű szavakban. Az, akit az egek egei be nem fogadhatnak (1Kir 8,27), megjelent emberi testben! Akit az angyal a betlehemi ragyogó éjszakában Úrnak, Felkentnek, Krisztusnak, Üdvözítőnek hirdetett, az maga az Isten! Az emberi test törékenysége, alacsonyrendűsége és az Ő isteni lénye között micsoda áthidalhatatlan ellentét van! Emberi ésszel mennyire megközelíthetetlen! De

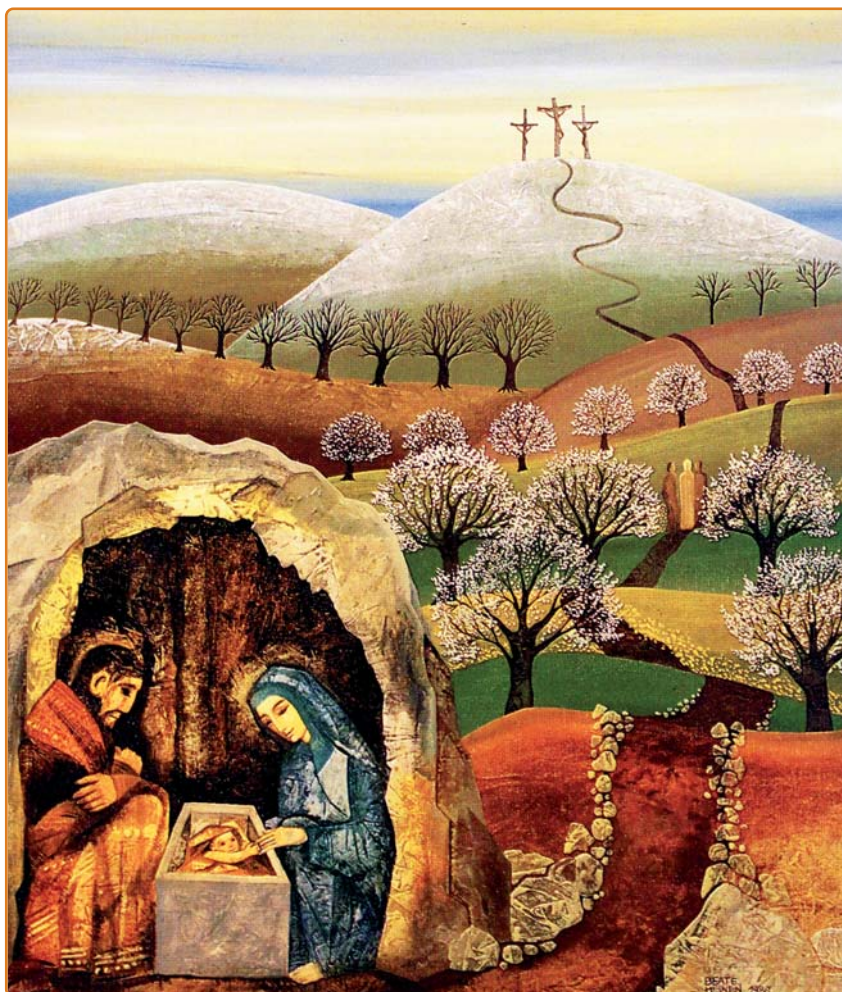
éppen ezért van rajta az isteni valóság földöntúli pecsétje. „Gyermek születik nekünk, Fiú adatik nekünk... és hívják nevét... erős Istennek” – így szólt róla a prófécia (Ézs 9,6) már évszázadokkal előre.

A prófécia pedig beteljesedett: „Aki eleve el volt ugyan rendelve a világ alapítása előtt, megjelent pedig az idők végén...” – vallja Péter apostol (1Pét 1,20), az Úr földi életének tanúja. És lélegzetelállító szóval teszi hozzá: „tiérettetek”! A kettős vallomásból megrendítően nyilatkozik meg a karácsony titka: „Isten megjelent testben... tiérettetek”.

Isten jelent meg! Mert ember az embernek mit sem használt volna. Testi nyomorúságában, alig-alig tud az egyik a

TARTALOM

- 1 Isten megjelent testben
- 2 Steinbach József: Az adventi koszorú
- 3 Nyilas Zoltán: Advent
- 4 Ravasz László: A szeretet két oldala
- 5 A Fiú jön
Farkas József: Karácsonyi legenda
- 6 SZÓLAZ IGE
Az igazi testvéri szeretet
Nyilas Zoltán esperes igehirdetése
- 8 Stíft János: A sötétség szűnni kezd már
- 9 Pap Lászlóné: „Szeret? Nem szeret?”
- 10 Barth Károly: A testté lett Ige
- 11 Dr. Tatai István: A megtérés – 3. rész
- 14 Az élet Krisztus – 1. rész
Esztergály Előd evangélizációja Csobánkán
- 18 Haranginé Csuta Anna: Az okkultizmus
- 19 Stíft János: Miért engedi?
- 20 A hitoktatás rendje – Exhortáció
Lelkészszenvelés
- 21 Képek a Reformáció napi istentiszteletről
Öt éve alakult meg a Kiránduló kör
- 22 KÖZÖTTÜNK SZOLGÁLNAK
Hardi Péter: Felnötként tértek meg
Látogatóban a Róna házaspárnál
- 24 HÍREK NYÁRÁDKARÁCSONBÓL
Labancz Gyula: Értelmesek, Istenet keresők
- 25 ANNO
- 26 Puskás Attila: Testtől Lélekig
- 28 János három tizenkettő – avagy a jelszó
- 29 Időközi választás
- 30 Szabó István: Gyülekezeti kirándulás
Kecskeméten
- 32 RÉGI HISTÓRIÁK
Könczöl Dánielné: A két Góbból Gáspár
- 34 Selma Lagerlöf: A szent éjszaka
- 35 GYERMEKEKNEK
Stíft Ágnes: Velünk az Isten
NÁLUNK KERESZTELTEK
- 36 IFISEKNEK
Sebestényné J. Orsolya: Adventi várakozás
- 38 KÖNYVAJÁNLÓ
Hamar Jánosné: Ne adjátok fel!
Kedves szeretteim
- 39 NAPLÓ
- 40 A Baba-mama kör adventi alkalmá

másikon segíteni, lelki nyomorúságában úgyszólván semmit. „Csak Isten segíthet” – vallja az ember is, tulajdon tehetetlensége láttán. Istennek kellett jönnie, mert ember emberől nem veheti le a bűn, a halál és a sátán bilincseit. Senki sem válthatja meg atyjafia lelkét (Zsolt 49,8). Tulajdon lelkéért is micsoda váltságot adhat az ember? (Mt 16,26). Istennek kellett jönnie, hogy önmaga szeplőtlen odaáldozásával örök váltságot szerezzen a vére árán (1Pét 1,17-18; Zsid 9,12). Testben kellett megjelenie! Mit használt volna, ha földöntúli dicsőségében megjelenik? Csak megsemmisülni lehetett volna hatalma és szentsége előtt. Mit használt volna a dicsőség elérhetetlen messziségében, ha nem mint embernek Fia jelenik meg közvetlen közelségben?

Isten kegyelmi terve a világ megalapítása óta ugyanolyan logikus, ugyanolyan következetes, mint teremtő műve a világmindenségben. De egyetlen egyben – tervének céljában – ért-

hetetlen, szívetrázóan érthetetlen. Mert a cél ez: „tiérettetek”! A hitvány, bűnös, porszem emberért, teéretted és énérttem! Itt tárul eléink Isten szeretetének kibeszélhetetlen nagysága: mélysége és magassága, hosszúsága és szélessége (Ef 3,18-19). Ez az a pont, ahol a bűnös ember kárhózat felé menő boldogtalan, békétlen élete átváltozhat felszabadult, boldog életté Krisztusban, Isten Fiában, aki megjelent testben miérettünk. Karácsonykor ezt kívánja az Úr személyes ajándékkal adni:

Isten megjelent testben – teéretted!

Ha ennek a kijelentésnek a valósága lehatol a szíved mélyéig, ha nem a bájos kiseddet ismered fel a betlehemi Gyermekben, hanem az Üdvözítő Úr Krisztust, az Istent, aki megjelent testben, és szíved kitarul a teéretted megjelenő Úr előtt, akkor a tulajdon életedben tapasztalod meg: „Ha valaki befogadja Őt, hatalmat ad annak, hogy Isten gyermekévé legyen, annak, aki az Ő nevében hisz” (Jn 1,12). Ez a karácsony evangéliuma, örömmüzenete. Ez Isten „ki-mondhatatlan ajándéka” (2Kor 9,15) az Úr Jézus Krisztusban – tenéked!

(Vetés és Aratás – 1970/6. szám) ■

Ma már szinte minden református templomban van **adventi koszorú**. Az adventi koszorú négy gyertyája a négy adventi vasárnapot jelképezve evangéliumi üzenetet hordoz. Nem az adventi koszorú, nem az egyházi év rendje az evangélium, de hordozhatja az evangéliumot. Nem a hagyomány Isten Igéje, de a hagyomány igenis hordozhatja az Isten Igéjét. Ha tehát van adventi koszorúnk, akkor adjunk ennek a szimbólumnak evangéliumi tartalmat, amit viszont már a Bibliából vetünk, ami igeszerű. Így láttatja az adventi koszorú advent négy vasárnapjának üzenetét: „Velünk az Isten”.

Az első gyertya, az első vasárnap azt hirdeti, hogy velünk az Isten, mert Ő eljött Jézus Krisztusban közénk az első karácsonyon. Isten Jézus Krisztusban emberé lett, belépett a történelembe. Az üdvörténet, Isten értünk való szeretet-cselekedeteinek sorozata a világtörténelemben megy végbe. Ez az első karácsonyon érkezett el csúcspontjához. Így tehát nem meséről, mítoszról, legendáról van szó, hanem történeti tényről. Ez a kétségtelen valóság (Lukács 1,1-4).

Az adventi koszorú **második gyertyája**, advent második vasárnapja azt hirdeti, hogy velünk az Isten akkor, amikor eljön a mi személyes életünkbe, vagyis amikor hitre jutottunk, és valóban mássá lettünk.

A „Kontroll” című magyar film kiválóan szemlélteti advent második vasárnapjának üzenetét. Ez a film metróellenőrökről szól, akik a föld alatt élnek. Élünk a mesterséges fények csilli-villi világában, eszünkbe se jut, hogy van feljebb, odakint, a napfényes élet. Hiszen velünk

az Isten, azaz meglátogatott minket a naptámadat a magasságból (Lukács 1,78). A film zárójelenete evangéliumi megoldás, ahol a főszeplőt egy angyal kivezeti a föld alól a napfényre, még mielőtt a mesterséges fények teljesen ki nem sebesítik az arcát, a testét, az egész életét.

Az adventi koszorú **harmadik gyertyája** advent harmadik vasárnapja azt jelképezi, hogy velünk az Isten, mert eljön értünk a halálunk óráján. „A köztes lét” kérdése ugyan nyitott kérdés a teológiában, hiszen ezzel kapcsolatban kevés kijelentést kaptunk, nevezetesen, hogy mi történik a halál és a feltámadás között. Azt azonban Jóó Sándorral együtt valljuk, hogy a hívó ember a halálban az Úrral találkozik, vagyis nem az történik, hogy az életet nyeli el a halál, hanem pont fordítva, a halált nyeli el az élet diadala, a feltámadott Jézus Krisztusban (1Korinthus 15). Ez a halál bibliai, igei, teológiai értelmezése.

Végezetül advent **negyedik vasárnapja**, az adventi koszorú negyedik gyertyája hangsúlyozza, hogy velünk az Isten, hiszen ahogy az Apostoli Hitvallásban megvalljuk, visszajön értünk, és teljessé teszi rajtunk a megváltás művét. Így hitben járva is töredékes, hasadt minden bennünk és közöttünk, ahogy ezt Pan-nenberg hangsúlyozza. Jézus Krisztus visszajövetelével maradéktalanul, hiánytalanul tapasztaljuk meg az élet teljességét, Isten eredeti gondolata szerint, azt, amit szem nem látott, fül nem hallott, ember értelem el sem gondolt (1Korinthus 2,9).

(Igehirdetés részlet – 2016. december 11., Balatonalmádi) ■

A karácsony mindent feltümlő, nagy csodája: az egész kozmoszt fenntartó Szeretet megjelenik egy emberi testben, hogy megszólíthassa az embert. Minden ajándék a karácsonyfa alatt: csak annak a jele, hogy az isteni szeretet testet öltött. Íme, Isten közelvalóvá lett, mert a szívét adta egy bölcsőbe, és Isten szívét ezen a földön mi úgy hívjuk: Jézus Krisztus.
Gyökössy Endre

Azt hiszem mindannyian szeretjük azokat az embereket, akiknek szakmaisága széles látókörükkel társul. Gondolkozásuk ugyanis nem áll meg egy-egy pontnál – bár jól ismerik azt –, hanem szárnyalva teljesedik ki.

Heidelbergi Káténk is a maga teljességében beszél az emberről. Egyszerre szól életünkről és halálunkról, testünkről és lelkünkről. Mi pedig évszázadokon át szeparáltunk: vagy az éltről, vagy a halálról gondolkodunk. Manapság pedig mindkettőtől tartunk. Félnünk élni, mert nem történik benne semmi, ezért karácsonykor „élményt” ajándékozunk egymásnak; és félnünk meghalni. Ezért egyesek nem mernek házasodni, tanulni, munkába állni, elköteleződni... mások pedig „gyászos koporsóba jutni”.

„Mindenekelőtt egy tévedéstől kell magunkat megszabadítanunk, hogy a halál nem tartozik lényegesen az élethez, hanem egészen külsőlegesen, mondhatnám esetlegesen szakítja azt félbe.”

Urunk Jézus Krisztus harmadik adventusa ellenben arra tanít, hogy Ő halálunk óráján elmegyjen az emberhez. „Ugyanis a halál állandó folyamat, amelyik bekeretezi és formálja az életet és mintegy kiemeli azt. A halál az élettel kezdődik s vele együtt halad... minden pillanatban születik bennünk

mikor a mi Urunk Jézus „halála óráján elmegyjen az emberhez...”

valami és minden pillanatban meghal bennünk valami... Létünk cserépedényébe csak az agyagot adja az élet; az a formáló, alakító, finom vagy erős kéz, amely ezt az anyagot kialakítja: az a halálnak a keze. Ez a kéz odanyúl s azért, hogy az agyagot állandóan elhatárolja és megakasztja, művészi ellenállást gyakorol reá. ... Láthatatlan gyűrű, amely körülszorít vaskényszerével, de csak azért, hogy kénytelenek legyünk egyre magasabbra nőni.” (Ravasz László) Erről

Hogy egyszer elmegyünk, az holtbiztos. A Szentírásban a halálos beteg Ezékiás királyról olvasunk (2Kir 20), akinek 40 éves korában a próféta szájából kell meghallania, hogy nem maradhat életben, majd később azt, hogy „megtoldom napjaidat még tizenöt évvel”. Ma mindez legtöbbször orvosai szobákban, kivizsgálások után hangzik el: „Önnek emberi számítás szerint még néhány hónap/év van hátra az életéből.” Sokakat ismerünk, akik a falhoz fordult sírás és imádság után azt kérdezik: a kapott napokat mire használjam még? A bakancslista kipipálására? Megjavulásra, elrontott életünk reparálására? Ajándékuul lehetek a másik ember számára? Talán ez utóbbi tanít meg leginkább „felfelé” növekedni, Istenre találni s benne megnyugodni. Rendeződni, s haza készülni.

A Krisztusban hívó ember úgy készül a halálára, és készül a halálára, ahogyan Pál apostol vallotta: „Mert nekem az élet Krisztus, és a meghalás nyereség. ... Szorongat ez a kettő: vágódodom elköltözni, és a Krisztussal lenni, mert ez sokkal jobb mindennél” (Fil 1,21. 23).

Nem meghalni jobb mindennél, hanem a Krisztussal lenni. A halálon innen, ebben a sok nyomorúsággal megvert földi életben is ez az igazán jó, és a halálon túl is. S ezért kö-

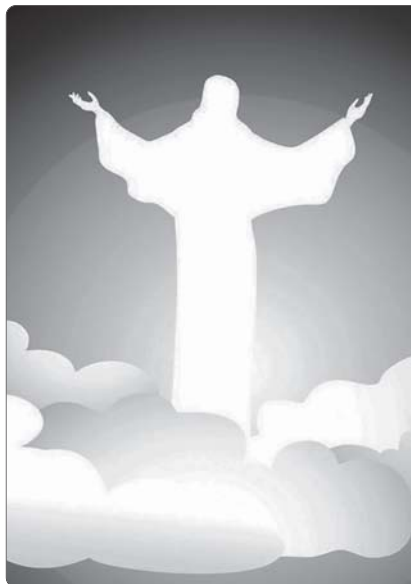
néphagyományunkban fennmaradt esti énekünk így fogalmaz: „Vessünk számot, hát édes Istenem, / Hogy lelkemet ne kelljen féltenem, / Hogy lehessen bátrabban szólanom, / Midőn meg kell előtted állanom!”

zeledik hozzánk ugyanaz a Jézus, akit az evangéliumok bemutatnak, akit életemben megismertem. Nem más jön. Nem a haragvó Isten, hanem a feltámadott Úr. Úgy jön, mint Tamáshoz, vagy a többi tanítványokhoz; „sok mérhetetlen, megérthetetlen, keresztrefótt szenvedésen át, hulló Igével, kiontott vérrrel, viszonzatlan, mély szerelmével.” (Füle Lajos) Így halálunkban még közelebb kerülhetünk a hozzánk lépő Krisztushoz, és még teljesebb közösségben lehetünk vele.

Presbiter nagyapám a vacsora után, lefekvés előtt tőlünk minden este így búcsúzott: „Jó éjszakát; most már Jézusé vagyok”! Tisztes parasztemberként jól látta: az élet nem választható el az elmúlástól; és e mindent meghatározó két szó Jézusban találkozik. Urunk megszületett, szenvedett, meghalt és eltemettetett. Ezért hisszük és valljuk: „mind életben, mind halálomban nem a magamé, hanem Jézus Krisztus tulajdona vagyok”.

Advent harmadik üzenete így teljesedik be a számunkra!

Nyilas Zoltán esperes
(Megjelent a Reformátusok Lapja 2018. december 16-i számában.)

SEBESTÉNY-JÁGER ORSOLYA ADVENT KÜSZÖBÉN

Még zöldellő nyarakat álmodnak a fák,
mint ki visszanéz egy messzi utcavégről,
de kezded már hús kavicsra lel,
s az ég zsebéből ezüstös pára száll.

Már kabátot húz az esti szél,
fércelt gomblyukán kikandikál a bánat,
s reszketeg kezekkel szűrkére mos
egyet és fákat e felhős november.

Mégis a horizonton túl feldereng,
s különös krikkszkrakszot ír az égbe,
mintha Valaki járna a fény taván.
Lépte harangdal: a remény ébredése.

A SZERETET KÉT OLDALA: SZERETNEK, SZERETEK

RAVASZ LÁSZLÓ

Egy kislányról beszélt az anyja, hogy a gyermek nagyon szeret beteg lenni, s nem tudja, mivel magyarázza meg ezt a furcsa kedvtelését. A kislány azután megvallotta: azért szeretek betegnek lenni, mert akkor jobban szeretnek, mint máskor. Gyöngédséget és szeretetet áhító gyermeki lélek volt, aki a hétköznap kemény hajszájába megfáradt, és esengett olyan alkalmakért, amikor körülfogta és dédelgette a kivételes ünnepi szeretet. A betegség olyan – szokta mondogatni –, mintha mindennap születésnapja volna az embernek. Ezzel csak arra akartam rámutatni, hogy milyen jó érzés az, ha az ember tudja, hogy szeretik.

Érdemes egy kissé megelemezni ezt az állapotot: mi történik azzal az emberrel, akit szeretnek?

A szeretet mindenekelőtt kiemeli az embert a mindennapi lét egyhangú szürke sorából. A szeretet gyökerében kiválogat, megkülönböztet, különös értékeket fedez fel tárgyában, és felmagasztalja. Milliós leány közül megáll egy előtt, és szívében megzendül az ének: „Csak egy kislány van a világon”. Így emeli ki az ember azt a darab földet, amelyet hazájának nevez, azt az öregasszonyt, aki az édesanya, azt a népet, amelyikhez tartozik. Ebből az is látható, hogy a szeretet megkülönböztető és kiválogató természete egyszerűen mint valami belső kapcsolatot, – azt mondhatnám – sorsközösséget teremt közöttünk és aközött, akit szeretünk. Akit igazán szeretünk, az lassanként fontosabb lesz reánk nézve, mint önmagunk. Sorsával együtt állunk és esünk mi is. Ha ő nincs, nem tartjuk érdemesnek élni. Amíg ő él, bármilyen kemény sorsot elhordozunk. Kérdezték meg azokat az embereket, akik egyetlen gyermekükért török magukat reggeltől estig, és azokat, akik ezt az egyetlen gyermeket s vele életük értelmét eltemették!

Megértjük tehát, hogy a szeretet észrevétlenül átcserele az élet központját. Többé nem én vagyok életemnek a célja, hanem akit szeretek. Nem magamért élek, hanem érte. Ez annyira világos, hogy életem állandó és következetes megáldoztatássá válik azért, akit szeretek. Neki növekedni kell, nekünk pedig alászállnunk. A szeretet tehát életünk tudatos elfogyasztása önmagunkban, hogy ez által életünket tudatosan gyarapítsuk másokban, akiket szeretünk.

Mit érez tehát az, aki szeretnek? Értzi a megkülönböztetés becsét. Azt az örvendetes ta-

pasztalást teszi, hogy felfedezték, s akár akarja, akár nem, központtá vált. Azután érzi az ember a rásugárzó szeretet növekedő nagyságában azt, hogy mások élete öelötte megáll, meghajlik, hódol. Értzi, hogy egy különös erő megragadta, célját tette, trónra ültette, és most boldog rabszolgaságában neki szolgál. Itt rejlik a szeretet nagy kísértése. Ha felületes és léha az, akit szeretnek, e pontnál könnyen megtántorodik. Azt, aki szolgálatába szegődött, befogja szeszélyeinek arany hintájába, mint az elvárásolt óriást a mesebeli gyermek, s addig követelést parancsol, amíg az önkéntes szolgálatból gyötürő bilincs válik, és a szeretet a túlságos megterhelés súlya alatt összeomlik. Az ilyen összeomlás rendszerint haragba, megvetésbe, sokszor gyűlöletbe megy át, s olyan vad menekülésre készíti az embert, mintha egy hullát láncoltak volna a testéhez. Válóperék anyaga sok példát szolgáltat erre.

Ahol azonban komoly a lélek, azt, akit szeretnek, megragad egy különös érzés: minden igazi szeretet tulajdonképpen meg nem érdemelt ajándék. A szeretet felül áll az „adsza-ne” viszonyán, mindig fejedelmi tény, mint a birodalom átadása vagy átvétele. S mint ahogy

királyságokat nem lehet pénzzel megvásárolni, ellenértékéért cserébe kapni, nem lehet szívüket sem. Akit szeretnek, azt éppen ennek a szeretetnek nagysága és meg nem érdemelt volta üdvös magabaszállásra kényszeríti. Az ingyen ajándék súlya alatt kissé megroskadva felteszi magának a kérdést: miért? – hiszen nem érdemelt meg. Ezért eltölti szívét a hála. Az a hála, amely az ajándék örömszerző nagyságából és megalázó súlyából tevődik össze. A hálaiban mindig van valami édes megszegyenülés, ugyanakkor valami értelemfeletti felujjongás. Ezt meglátva természetesnek találjuk, hogy akit szeretnek, érzi a szeretet foglyul ejtő erejét. A felmagasztalt ember, akinek szolgálatára drága em-

beri életek szentelik magukat, akit trónra ültet a hódolat és életcélá magasztol az önfeláldozás, az ilyen ember fogoly. Rabja egy nála sokkal nagyobb erőnek, örököse egy édes bilincsnak. A szeretet nemcsak szabadságot ad, hanem azt el is veszi, nemcsak hódol, hanem hódít, nemcsak átömlik benne mások élete a mi életünkben, hanem a mi életünket odakapcsolja a maga életének, s lassanként nem én élek, hanem az él bennem, aki jobban tud szeretni engem, mint én őt.

Így alakul ki a szeretetnek csodálatos lényege, amelyet ellentmondások feszültsége és sarkissága jellemez. Szeretnek, ez azt jelenti: úrrá tettek és foglyul ejtettek. Hódolnak nekem és édesen megszegyenítettek. Legfőbb értéket tulajdonítanak nekem s ugyanakkor kicsinyiségem tudatára ébresztettek. Megajándékoztak és ajándékul elvettek. Mindezt úgy cselekedték, hogy ebben a belső ellentmondásból feszülő érték- és érzésviharok, sorsomnak ebben a megáradásában és medertalálásában mindeztől fogva boldog vagyok. Erre vonatkozik Adynak egyik legforróbb vallomása: „Ezért minden: önkínzás, ének: / Szeretném, hogyha szeretnének / S lennék valakié”.

Ilyen nagy dolog az, ha szeretnek. Ennél csak egy nagyobb dolog van, ha én szeretek. Azért is, mert ha én szeretek, ebben teremtő aktivitás nyilvánít, míg a másikban, ha engem szeretnek, csak alkalmazkodás. Az az ember, aki komolyan és nagyon szeret valakit, személyeket, ügyeket, eszményeket, a legmagasabbrendű alkotóéletet éli. Nem ok nélkül történt, hogy a világ egyik legnagyobb filozófusa, Platon a szeretetben világtérítő hatalmat fedezett fel, s azt hirdette, hogy enélkül nem jöhetett volna létre a világ, és ha megszűnnék az erosz, a szeretet, széthullana az egész teremtett mindenség.

A szeretet és medret saját életünknek. Figyeljétek meg az édesanyákat, a hősöket, a szolgálatban élő embereket! Szeretet nélkül nincs küldetés, hivatás nélkül nincs mindennapi élet, küldetés nélkül nincs rendkívüli élet.

Azután a szeretet az, ami ihlet, alkotókedvet ad. Szeretet nélkül nincs a világon lelemény. Ólomszámnyal alusznak és megfagynak a hallgatás erdeiben az ötletek, tervek és kockázatuk aranytollú madarai.

S azt se felejtjük, hogy még mindig a szeretet a legnagyobb emberalakító erő. Elviselhetetlen volna egy olyan világ, amit parancsszó hoz létre.

Az élet legnagyobb szépségei és javai, jellemünknek azok a vonásai, amelyek miatt érdemes élnünk, a kényszerítésen, a parancson túl eső tartományokból származnak. Anyjuk a szabadság, atyjuk a szeretet. Csak így lehet ébreszteni jósságot, hűséget, önfeláldozást, erkölcsi méltóságot, azért, mert csak így lehet ébreszteni szeretetet.

A másik még nagyobb dolog, hogy a szeretet felelősséget hordozó szabad döntések világába vezet. Minden szeretet zászlóvállalás, sorshatározó döntés. Miatta egy csomó más szeretetet elejtek. Sok versengő szeretet közül egyet kiemelek, s amellet megállok. A szeretnivaló dolgok, személyek és igazságok hierarchikus rendben emelkednek fölfele. Ez azt jelenti, hogy a magasabbért sokszor fel kell áldozni az alacsonyabbat, és a legmagasabbért sokszor fel kell áldozni mindent.

Így kerül ellibénk a legfőbb jó kérdése: Mi az, amiért úgy érzed, hogy mindent oda kell adnod? Kedves lehet a szórakozásod, vonzó a kedvtelésed, hasznos a foglalkozásod, boldog az otthonod, drága a szülőfölded, mindennél becsebb a lelkiismereted tisztasága, nemzedéért bizonyára százszor szívesen meghalsz, de a felszálló sor végén, túl a jószág, szépség, az igazság és szentség csúcsain áll az Úr Jézus alakja, s felemelt ujjával figyelmeztet: csak „egy a szükséges dolog” – s ez Ő maga.

(1943. szilveszter – rádiófelolvasás)

Hideg, nyirkos decemberi este volt, nem sokkal karácsony előtt. A lelkész még egyszer elindult, hogy utolsó próbát tegyen egy házaspárnál, akik válni akartak. Hónapok óta kísérletezett, hogy kibékítse őket, de semmi eredményre nem jutott. Ma, még egyszer, utoljára megpróbálja.

Az asszony nyitott ajtót, a férj fáradtan, leverten ült az asztal mellett. Hidegen, kímérten köszöntötték egymást. A két ember 32 éve élt együtt. Néhány éve válságba jutott a házasságuk. A háború alatt elidegenedtek egymástól, s a feszültség robbanáshoz vezetett. A lelkész megpróbált szeretetről, megbocsátásról, újrakezdésről beszélni. A házaspár fásultan, közömbösen bámulta a padlót. A lelkész végül odafordult mindkettőjükhöz:

– Nos, hogy döntöttek?

A férfi arca megmerevedett, alig hallhatóan mondta:

– Ahogy megegyeztünk. Pokol lenne a feleségemmel együtt maradni.

Mind a hárman elnémultak.

A hallgatást váratlanul az ajtócsengő hangja törte meg. Ki jöhet ilyen későn? Másodszor is csengettek. Az asszony felállt, kilépett az előszobába és behúzta maga mögött az ajtót.

Nagyot nézett, amikor megpillantotta a táviratkihordót. A táborból jött, és nyújtotta a

borítékot a meglepődött asszonynak, aki úgy vette át, mintha kardcsapás érte volna. Hát a fiúnak éppen most kell hazajönni a háborúból, a fogságból, amikor kétszeresen otthontalanná válik? Egyik összeomlásból a másikba? Kábultan bontotta fel a borítékot és olvasta az örömhírt: „Ma érkez-

tem a határra – holnap jövök – fiatalok.” A férfiak némán várokoztak, míg az asszony végre belépett a szobába. Az ajtónál tévovázva megállt. Kérdően, reménykedve tekintett a férjére. Remegő ajkakkal végre kimondta:

– Jön a fiú! – A férfi rábámult, majd akadozva ismételte a szavakat:

– Jön a fiú? – Az asszony bólintott, és könnyek csorogtak az arcán. A férfi zokogva rejtette kezébe az arcát. Aztán újra összeszedte magát, habozva felállt, de tekintetét le nem vette az asszonnyól. A két ember lassú léptekkel megindult egymás felé. Nem szóltak egy szót sem, de tekintetük mindent elárult. És végül megtörtént a csoda. A férj gyengéden megsimogatta a felesége karját. Teljesen megfeledkezett róla, hogy egy harmadik is van a szobában.

Ez a harmadik ámulva szemlélte a fejleményeket. Amit hónapokon át nem tudott elérni, azt egy mondat egy pillanat alatt elvégezte. „Jön a fiú!” A lelkész úgy érezte, hogy itt már nincs semmi dolga, észrevétlenül elhagyta a szobát.

A szürke decemberi ködben ujjongó férfi ballagott hazafelé. „JÖN A FIÚ!” – dobolta örömtől repesve a szíve.

Adventnek, karácsonynak is ez a fő üzenete: „A Fiú jön!” Isten Fia eljött és újra eljön! Bárcsak elérhetné ez az örömhír nálunk is ugyanezt a csodát!

KARÁCSONYI LEGENDÁ

Legenda egy angyalról, aki nem akart énekelni azon az éjszakán, amikor mennyei seregek sokasága jelent meg a pásztoroknak. Az Isten dicsőítő hatalmas kórusban egyszer csak elhallgatott az egyik angyal. Minthogy az angyalok rendkívül finoman éreznek mindent, szomszédai mindjárt észrevették, hogy ez a társuk elhallgatott. Csodálkozva néztek rá, és meglepetésükben ők is elhallgattak. Aztán tovább terjedt a csodálkozás és az elnémulás. Már-már zavar támadt az egész kórusban, de szerencsére a sokat tapasztalt engedelmes főangyalok felerősítették a hangjukat, és így a földön semmit sem lehetett észlelni a kórusban támadt pillanatnyi zavarból.

A kórusvezető főangyal odaszólitotta magához az elnémult angyalt, és kérdőre vonta, hogy miért hagyta abba az éneklést. Az így válaszolt:

– Én nagyon szeretek énekelni. Erősen, tisztán énekeltem még azt is, hogy „dicsőség a magasságos mennyekben Istennek”. De amikor az következett, hogy „a földön békesség” – ezt már nem tudtam énekelni, mert látom azt a sok-sok békétlenséget, ami betölti az egész földkerekséget. Nincs békesség, és nem is lesz a földön békesség. Nézz körül, kedves arkangyal, te is a földön, és lásd meg, milyen sok katona és fegyver van minden országban! Szabad ebben a háborgó világban békességről énekelni?

– Igaza van – mondták néhányan a közeli angyalok közül, akik hallották ezt a beszélgetést.

A főangyal így szólt az elnémult angyalhoz:

– Megértem engedetlenségedet, mert tudom, hogy szomorúság és jóakarát van mögöttem. Igazad van, most nincs békesség a földön. De annál hangosabban és boldogabban énekelhetjük: megszületett az Isten Fia, Aki elsegíti majd az emberiséget arra, hogy megtalálja végre az igazi békesség útját. Előbb-utóbb elhatalmasodik majd a Földön is az az isteni szeretetből, hosszútűrésből, megbocsátásból születendő tiszta béke, amit Urunk küldött a mennyei világból a Földre – most éppen e kicsi Gyermekek alakjában, életében, szolgálataiban.

Farkas József

„Hiszen talán azért szakadt el tőled egy időre, hogy örökre visszanyerd, most már nem úgy, mint rabszolgát, hanem rabszolgánál jóval többet: aki nekem is, de sokkal inkább neked, testi értelemben is és az Úrban is szeretett testvéred. Ha tehát engem társadnak tartasz, fogadd őt úgy, mint engem!” (Filemon 1,15-17)

Kedves testvérek! A Szentírás legrövidebb részét vettük most kézbe, mely egy nagyon személyes levele Pál apostolnak. Mondhatnám, hogy szívtől szívig ér, az egyik embertől a másik emberig. Nem tartalmaz fontos teológiai alapvetéseket, hanem egész egyszerűen két emberről, két közösségről való megemlékezés és a köztük való párbeszéd jelenik meg benne.

Pál apostol a levél írása szerint fogságban van, vélhetően Rómában. Hallunk fogolytársairól, és hallunk egy másik családról, mely Kolossében lakik: Filemonról és szeretteiről. Kettejüket egy Onészimosz nevű rabszolga köti össze, aki Filemon szolgálatában állt, most pedig azt olvassuk, hogy szökésben van. Találkozik Pállal, aki által megismeri Krisztust, és fogolyban született új emberként, testvérként említi őt az apostol.

Nehéz egy ilyen kulturálisan és társadalmi berendezkedés tekintetében idegen történetet a magunk számára közel hozni. Két hibába eshetünk. Az egyik hiba az, hogy megpróbáljuk pontosan bemutatni a római társadalmi viszonyokat, és abban maradván egyfajta kortörténeti magyarázatot adunk mindarra, amit Isten ígé-

jeként olvastunk. A másik hiba az, ha azt mondjuk: olyan történet ez, amivel semmiféle azonosulási viszonyunk nincsen. Lehet, hogy amolyan romantikus epizódnak gondoljuk a Szentírásban ennek a szökött rabszolgának a történetét, aki találkozik Pál apostollal; ebből biztosan lehetne egy jó filmet készíteni. De nem erről van szó. Ami szükséges, azt meg kell értenünk ennek a történetnek a múltbéli háttéréről, ami pedig számunkra fontos lehet, annak tanulságait le kell vonnunk.

A tegnapi napon a hiteles szolgálatról és a hiteles életről hallhattunk egy biznyságtételt egyházmegyei presbiteri, gondnoki és gyülekezeti munkatársi közösségben Fóton. Dr. P. Tóth Béla nagytiszteletű úr megkérdezte a hallgatóságot, hogy tudják-e, honnan eredeztethető a polgári életben a legutóbbi időkig gyakorolt, mára teljesen kikopott kalapemelés szokása. A római korbá vezethető vissza az

Textus: Filemon 1,10-13. 15-18

eredete, amikor előírták a rabszolgáknak, hogy nem engedhetik le a hajukat a homlokukra, hogy látni lehessen, nincs-e beleégetve az „F” betű: *fugitivus*, azaz szökevény. A rabszolgának – ha eleve nem nyírták kopaszra – egy szabad ember előtt le kellett vennie a kalapját, hogy megmutassa: nem szökött rabszolga. Az európai kultúrában üdvözlési szokás lett belőle, de ez van mögötte: nem vagyok szökött rabszolga.

Hogyha a rabszolga ki akart lépni abból a rendszerből, és szeretett volna valamiféle szabadságot (bár a mai értelemben vett szabadsága a szabad embernek sem volt), akkor elmenekült a rabszolgatartójától. Ilyenkor fejedelmek keresték a szökevényt, és ha megtalálták, visszavitték a gazdához, és minimum az volt a büntetése, hogy a homlokába izzó vassal belebillogozták az „F” betűt. Ez azt jelentette, hogy az élete végleg megbélyegzett, nem lehet őt felszabadítani. Társadalmilag elérte a legalsó szintet, ahonnan nincsen kiút.

Erről a helyzetről szól ez a levél. Filemon egykor „hasznos” szolgálója, Onészimosz szökevényé lett, és így érkezik meg Pálhoz, ahol új életet kap Jézus Krisztustól. Gondoljátok végig ezt az abszurd helyzetet! Egészen világosan tudja, hogy az életben az önállóságra már semmi esélye, egész életében üldözött lesz.

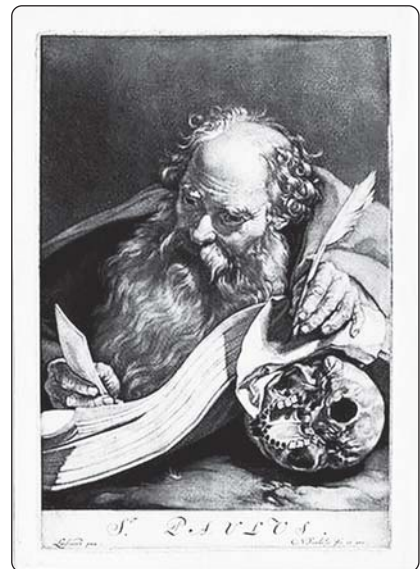
Mindenkitől rettegni fog, mert ha elkapják, akkor menthetetlen. Vagy valódi halált kap, vagy végleg odakötik a rabszolgatartójához. Nincs esélye többé a szabadulásra – a szökött rabszolgasors ezt jelentette. Nincs esélyed az élethez! A társadalmi berendezkedés azt mondja: Nincs tovább! A Krisztusban elnyert élet pedig azt mondja: Most van meg *mindened!* Most kaptál meg *mindent!* Most nyer értelmet az, hogy Krisztusban nincsen szolga és szabad. Most jelenik meg, amit majd éneklünk: „Mily jó, ha büntől már szabad, Az Úr szolgálója vagy”. Nehéz helyzet: szabad és fogoly. Pál apostol fogoly és szabad.

És közben ott van egy harmadik szereplő, Filemon, akiről azt halljuk ebben a történetben, hogy a kolossébeli gyülekezet tagja, – így mondom most – rendszeresen templomba járó ember. Mít csináljon most Filemon? Mít csináljon Pál és Onészimosz? Erről ír Pál ebben

a levélben: hogyan lehet ezt a belső csatát, vívódást Isten előtt tisztán, világosan elmondani és megélni.

Az első dolog, amit látok, hogy Pál sokat beszél a szolgálatról. Az Újszövetség egyik legszebb himnusza, mely Jézus Krisztust dicsőíti, a filippiekhez írott levélben van. Azt olvassuk itt, hogy Jézus Krisztus Isten formájában lévén nem tekintette zsákmánynak, hogy egyenlő az Istennel – szolgáló formát vett fel. Pál apostol elmondja szívünk egyik legszebb hitvallását. Azonban ennek a gyönyörű himnusznak van egy bevezetése, amely arról szól, hogy hogyan viszonyuljon egyik keresztyén a másikhoz: „*ha van közösség a Lélemben, ha van irgalom és könyörület, akkor tegyétek teljessé örömet azzal, hogy ugyanazt akarjátok: ugyanaz a szeretet legyen bennetek, egyet akarva ugyanarra törekedjétek. Semmit ne tegyetek önzésből, se hiú dicsőségvágyból, hanem alázattal különbnek tartsátok egymást magatoknál; és senki se a maga hasznát nézze, hanem mindenki a másokét is.*” Itt az elvi alapvetés: a másikat magatoknál különbnek tartsátok! Ez a testvéri magatartás. És mit mond az apostol Filemonnak? Fogadd vissza őt, aki mintha az én szívem volna! Vagy fogadd vissza őt, mintha engem fogadnál vissza!

Életünknek egyik legnagyobb kérdése a hitelesség. Pontosán erről van itt szó. Pál nemcsak egy elvi alapvetést tesz arról, hogy a

keresztényeknek hogyan kell a dolgaikat a maguk helyén megélni, hogy egymást magatoknál különbnek tartásot, hanem azt mondja: ezt tesszük a gyakorlatban. Ezt teszem egy szökött rabszolgával, aki testvérem a Krisztusban. Az a hiteles ember, aki azt mondja, amit tesz, és azt tesz, amit mond. Íme, a Szentírásban az elv és a gyakorlat. A gyönyörű himnuszt megelőző etikus tanítás és annak megvalósítása. Pál levelet ír Kolosséba: Fogadd vissza őt, a szökött rabszolgát! A lehetetlen helyzetben lévő, a kiúttalant, a mélyben lévő, akit lehet, hogy megbillogozna a világ, akinek nem lenne esélye a mindennapokhoz, úgy, minthogyha engem fogadnál! Ő az én fiam! Ő az én szívem!

Testvérek, ez nem időskori sentimentalizmus. Van ilyen, találkozom vele. Pál itt konkrétan fogságban van. Számtalan lelki teher nyomja a vállát, és mégis tud Filemon dolgairól. Észben tartja a szolgálatát, időt szán dicséretére – így tekint a másik emberre. Nem az autóját nézi, nem a társadalmi ranglétrán elfoglalt szerepét, nem az intellektusra kíváncsi, nem a bölcsességet szeretné számon kérni. Tekint úgy a másik emberre, mint az én szívemre, szeretett testvérem! Az első kérdés, hogy tudunk-e így tekinteni a mellettünk ülőre. Tudunk-e úgy tekinteni rá, hogy Krisztus érte is az életét adta, hogy őt is megváltotta, hogy összeköt bennünket Jézus Krisztusnak kiontott vére?

Milyen szomorú vagyok, amikor arról hallok, hogy vér szerinti testvérek, akiket ugyanaz az anya szült, nem beszélnek egymással. Harcolnak, küzdenek egymással, és a saját vérükre nem tudnak úgy tekinteni, mint testvérré. Az igazság Isten ígéjében olvasható: mi test szerint bizony gyanakvók vagyunk. A Tituszhoz írt levélben olvassuk, hogy „*egymástól gyűlölte és egymást gyűlölők*”. Erre mondja az apostol egy másik levelében praktikusán, hogy ne így tegyétek! Se a saját testvéretekkel, se pedig avval, aki Krisztusban testvéretek! Mert az Úr érte is meghalt! Nézd őt így! Tekints rá, legyen így a te testvéred!

A másik dolog, ami kitűnik ebből a gyakorlati, nagyon személyes levélből, egy mondatban így foglalható össze: a keresztények Krisztusért megbocsátanak egymásnak. Mert valahogyan el kell rendezni a viszonyt. Nem azt mondja az apostol Filemonnak, hogy dugd a fejedet a homokba, nem azt mondja, hogy tekints rá úgy, mintha semmi nem történt volna. Itt az egyik legsúlyosabb eset történt: megszökött. Megszegte a törvényt, szökevénynyé lett. Ezt a kérdést nem lehet úgy tekinteni, mintha meg se történt volna! A rómaiak kínosan ügyeltek a rabszolgák megbüntetésére, mert élt bennük a rabszorgalázadások emléke, s tudták, hogy a lázadás könnyen vétele más rabszorgákat is hasonló tetterre ösztönözhet. Éppen ezért az volt elvárható Filemontól, hogy amikor visszajön hozzá, súlyos büntetésben részesítse rabszorgáját. Minimum bélyegezze meg, mert ha nem, kivetik őt a közösségből.

Mi nem igazán értjük már azt, hogy milyen büntetést jelentett az, hogyha valaki nem

lehetett többé a közösség tagja. A mai viszonyok inkább arra utalnak, hogy tudok egyedül is boldogulni. De valamikor az újkor határáig a közösséghez való tartozás alapvetően meghatározta egy ember létét.

Ismerjük a Szentírásból a farizeusok csoportját. Ha megkérdezném tőle, hogy kik voltak a farizeusok, akkor lehet, hogy odáig eljutnánk, hogy képmutatók voltak. Ha továbbmenve megkérdezném, miért voltak képmutatók, akkor lehet, hogy elbizonytalanodnánk. A helyzet az, hogy a farizeusok neve azt jelenti: elkülönülni. Nem vállalni közösséget azokkal, akik nem úgy értik a Szentírást, mint ahogy mi. A farizeusok nagyon komolyan vették a Szentírás tanulmányozását, de nem akartak senki mással egy-ségben lenni. Volt egy belső szabályuk is: hogyha valaki farizeusként a Szentírás mértéke ellen tesz, annak ki kellett állnia a közösség elé, és önmaga ellen tanúságot kellett tennie. Igen ám, de ennek az lett a következménye, hogy kilókták maguk közül. És ez nem azt jelentette, hogy azért másol az életben boldogulhatott, hanem azt jelentette, hogy onnantól kezdve nem volt sem megélhetése, se politikai befolyása, nem volt a szavainak súlya, egyszerűen úgy kezelték, mint a leprást.

Régi templomok előtt néhány helyen láthatjuk még a szégyenköveket. Például a házasságtörőket fölállították erre a szégyenkőre, és aki a templomba jött, az megvetően ránézhetett. Nem egyszer írják le 16. századi feljegyzések, hogy az illető öngyilkos lett – a tekintetekből. Mert a közösség kivetette magából: nem tartozol közénk!

Visszatérve a farizeusokhoz, tehát aki megszegte a mózesi törvényeket, önmaga ellen kellett vallania. És itt jön a képmutatás, amire Jézus utalt: ez az, amit nem tettek meg! Inkább vállalták azt, hogy képmutató lesz az életük, hogy folytatják farizeusi életüket, de nem akarták vállalni, hogy kilöki őket az a közösség, amelynek korábban a tagjai voltak. Innen ered a *képmutató farizeus* kifejezés. Ők a saját szavaikat, döntéseiket nem vették ko-

molyan. Vegyük komolyan önmagunkat! – halljuk oly sokszor a társadalomban. Hát ebbe a cipőbe került bele egy másik társadalmi összefüggésben Filemon: hogy őt az ő előkelő társai fogják kivetni maguk közül!

Pál azt mondja, bocsássatok meg egymásnak. Nem úgy, ahogy mi mondjuk: Megbocsátunk, de nem felejtünk! Egy új lapot adni a másik embernek. Nem falakat építeni, nem árkokat ásni, mert ő – mondja Pál Filemonnak – az Úrban szeretett testvéred. Azaz a gyülekezeti életünkre vonatkozó másik nagy tanácsa az ígérek az, hogy valóban legyen bocsánat a szívünkben. Tudjunk megbocsátani és tudjunk elengedni. Mert Isten irgalmas Isten. Mert Isten is el nem múlt szeretettel szeretett titeket.

Az utolsó egészen gyakorlati tanácsa az apostolnak az, hogy hozz áldozatot a másik emberért. Nyilvánvalóan a legkönnyebb a szereteteinkért áldozatot hozni. De áldozatot hozni itt egy szökött rabszolgáért kell. Pál szavai többre utalnak, mint hogy Onészimoszt szeretné megmenteni Filemon bosszújától. Nemcsak arról van szó, hogy legyen szerető testvére, hanem talán arra is utal az apostol, hogy Onészimosz ne legyen több rabszolga, hanem szabadon szolgáljon téged. Add meg neki azt a szabadságot, amelyet Krisztusban kapott! Hadd mondjam így: az abszurditásig megy az apostol. A rabszorgaság teljes elvetéséig. Nemcsak addig, hogy engedd el a haragodat, a bosszúdat, hanem legyen szabad. Egészen biztos, hogy ez Filemonnak anyagi veszteséggel is jár. De a másikat magunknál különbnek tartásot. Ez teljesen elképzelhetetlen volt a Római Birodalom polgára számára. De Filemon már találkozott ezzel a kegyelemmel Jézus Krisztus keresztségében. Ismerte az irgalomban gazdag Istent, aki a lelki halálban lévő bűnösöket nem a megérdemelt ítélettel sújtotta, hanem életre keltette azokat, akik halottnak voltak Fia élete árán.

Pál jól ismerte ezt az Istent. Mert ő is tudta, milyen az öldöklés lelkülete, ez volt az alaptermészete. Benne megvolt a vérszomj, a bosszú Krisztus egyháza ellen. Ám érthetetlen módon Krisztus nem pusztította el, hanem bűnbocsánatot, békességet és örök életet adott neki. Azt hiszem, ez lehet az a pont a mindennapok világában, amivel saját környezetünk figyelmét is felhívjuk arra, hogy bennünk Krisztus élhet. Hogy nem zsigeri válaszokat adunk egy-egy tetterre, hanem valósággá válik az, amit Krisztus tett értünk, hogy éljünk.

Egykor, az első századokban a Krisztushívókról egy pogány százados ezt jelentette feljebbvalójának: Ők szeretik egymást. Ez volt a társadalmi igehirdetésük, hogy szeretik egymást. Szeretik az özevgyet, szeretik az árvát, szeretik a nincstelen, szeretik a rabszolgát, szeretik a Krisztusban örök életet nyert testvért.

Adná az Isten, hogy a mi életünkben is lennének ilyen gyakorlati jelei a mi Krisztusba vetett hitünknek, hogy meglássa ez a világ, hogy bennünk és bennük is másféle lélek munkálkodik, Jézus Krisztusnak a Lelke. Ámen.

Nyilas Zoltán esperes

(Az igehirdetés elhangzott 2018. november 25-én a pomázi református templomban)

PAUL ROTH

MENTS D MEG A KARÁCSONYT

Óh Jézusom, mentsd meg a karácsonyt.
Nekünk már nincs hozzá erőnk.
Mi vásárolunk és rohanunk,
kis csomagokat készítünk,
karácsonyfákat díszítünk,
és énekeljük: „Csendes éj”.

De a titok,
Isten Fiának titka,
hogy emberré lett értünk,
gyakran csak szírupos érzélgés, dekoráció.

Jézusom, a mi bűnünk is,
hogy ezt az ünnepet elborítják a
reklámhegyek.

Mi tudjuk,
Kinek jár karácsonyi üdvözlet
és kötelező ajándék,
mindenki tudja.

De meg akarunk szabadulni végre
a vásárlási és ajándékozási görcstől.
Szent ünnepet akarunk ülni,
amelyen nem az a mérték, ki mennyit ad.

Jézusom, segíts,
nehogy elsüllyesszük egészen,
mit jelent ez az ünnep,
segíts, hogy ne csak tetlapok legyünk.
Segíts, hogy az adventi hetekben
a lelkünkbe nézzünk.
Segíts, hogy az útra visszatérjünk,
s elinduljunk megint.
Csak így lesznek az ajándékok
jeleivé a szeretetnek –
mint megannyi tükrre a Te Szeretetednek.

Óh Jézusom, mentsd meg a karácsonyt,
ments meg minket.
Ezért vállaltál embersorsot.

SIKLÓS JÓZSEF ÖRÖMHÍR

Örömhírt mondok néked, ember,
zengő, szeráfi éneket,
örömhírt, mely az égre cseng fel,
s halálból fakaszt életet.

Örömhírt, mely a szenvedőnek
letörli hulló könnyeit,
mert könnynél százszorta erősebb,
s melytől új lángra gyúl a hit.

Örömhírt, melynek hangja mellett
néma a legszebb költemény,
s minőt angyalok énekeltek
egykor, karácsony éjjelén.

Örömhírt mondok néked, ember!
Halld meg hát, tárd ki lelkedet,
halld meg, s visszhangozd életeddel:
Isten szeret!

„A nép, amely sötétségben él, nagy világosságot lát, és akik a halál árnyékának földjén élnek, azoknak világosság támad.”
(Mt 4,16) – így idézi Máté evangélista Ézsaiás próféciját, mely Jézusban teljesedett be.

Mit jelent sötétben lenni?

Próbáljunk felidézni magunkban egy történetet az életünkben, ami sötétben történt velünk vagy valamilyen módon a sötétséghez kötődik. Biztosan mindannyiunknak eszébe jut egy izgalmas, vicces vagy éppen nehéz, félelmetes, ijesztő történet.

Bizonyára máshogy éljük meg a sötétséget felnőttként és gyermekként, de a megtapasztalás lényege ugyanaz: a sötétség félelmetes, mert nem látom, mi van előttem. Bizonytalanságot okoz. Nem tudom, ki vagy mi van előttem. Nem tudom, hova lépek. Sokszor még saját lakásunk is, amit nagyon jól ismerünk, sötétben másnak tűnik. Ismeretlen ányakként tűnnek elő tárgyaink, fájdalmasan ütközünk bele, lépünk rá helyre nem került dolgokra. És még inkább félelmetes olyan helyen menni sötétben, ami teljesen ismeretlen számunkra. Például egy elhagyott erdei úton, ahol még hangok is jönnek az erdőből. És mind-ez igaz és ismerős lehet számunkra lelki értelemben is.

A félelem az ismeretlentől. A jövőtől, mert nem tudom, mit tartogat. Egy új feladattól (dolgozattól, vizsgától) vagy épp egy orvosi kezeléstől.

Bizonytalanságot okoz, mert nem tudom, merre menjek tovább. Hogyan döntsek egy nehéz kérdésben? Ki áll mellettem? Kire számíthatok, kiből bízhatok és kiből nem?

Félelem, bizonytalanság, céltalanság, magány. Ezt jelenti sötétben lenni – sötétben élni.

Ezért – bár a pihenésünkhöz bioritmusunk szerint szüksége van a testünknek sötétre – alapvetően nem szeretjük a sötétet. Küzdünk ellene. Lámpákat kapcsolunk fel, vagy ha olyan a hangulatunk, inkább gyertyákat gyújtunk. Sőt ilyenkor izzósorokkal „ünnepi díszbe öltöztetjük” a házunkat, az udvarunkat, az utcánkat. Karácsonyi fények ragyognak mindenhol. De csak ennyit jelentene karácsony fénye?

Hiába úszik a város, az utca, a házunk ünnepi fényárban, attól még a lelkünk, az életünk

sötétben – vagyis félelemben, bizonytalanságban, céltalanságban, magányban marad. Így van ez, míg fel nem ragyog az életünkben Krisztus. Minden ünnepi fénynek az egyetlen értelme ez: Krisztus fényére emlékeztessen. Egyedül Jézus Krisztus jelenléte veheti el valóban életünkben a félelmet, mert tudhatom, jövőm az Ő áldó, óvó, megtartó kezében van, ha rá bízom az életem. Ezért Ő elveszi életemből a bizonytalanságot. Nála biztos a jövőm, mert Ő látja azt is, amit én még nem látok. Tudom, Ő egyengeti utamat. Mellettem áll magányomban (Vele sosem vagyok egyedül), és útba igazít kapcsolataim kérdéseiben is.

A kérdés csak ez: Mit kezdek Krisztus fényével, mely most is beragyog életembe.

Elutasítom, mondván, úgysem tud rajtam segíteni, vagy ez nem is igazi fény, ez csak egy kitaláció, a gyengék mankója, én kell megoldjam a magam helyzetét, nekem kell kitalálni a sötétségemből?

Úgy megszoktam már a sötétet, a bizonytalanságot, hogy már zavar is a fény, bántja a szememet?

Vagy élek a lehetőséggel, engedem, hogy Krisztus fénye teljesen beragyogja életem nehéz, sötétséggel, félelmekkel teli részét?

Vigyünk el ezt a kérdést magunkkal az ifisek jelenetéből vagy épp a gyerekek szentesti árnnyjátékából.

„Jézus mondta nekik: Én vagyok a világ világossága: aki engem követ, nem jár sötétségben, hanem óvé lesz az élet világossága.”
(János 8,12)

*A sötétség szünni kezd már,
Az a csillag eljő hozzánk
Véget ér a gyász, a sóhajlás.*

*Ahol az a csillag kigyúl,
A többi mind elhalványul,
Ölötté minden térdre hull.*

*Ahol annak fénye árad,
A halálból élet támad,
A gonosznak híre sem marad.*

*Ébredj föl hát, aki alszol,
Támadjál föl a halálból,
S fölragyog majd néked a Krisztus.*

Stift János b. lelkipásztor
(Áhítat a gyermekkarácsonyon)

A zsidó nép, amelyhez ez a levél íródott, Istennek választott népe, ismerte Istent. Az a generáció, mely Egyiptomból szabadulva, csodák sorát élte meg, tudta, hogy ítélő, de kegyelmes az Úr. Népeért csodákat tesz feltűrve karját – ahogy egy helyen olvassuk – hadba száll értük és győzelemre viszi őket. Vándorlásuk alatt tapasztalták, hogy Isten minden kimondott szavának súlya van. Alapja az Ő igaz volta. Ezért, amikor tilt valamit, az azt megszegőt utoléri annak következménye. Például a túlevésből (Taberánál) – mert végre húst ehtettek – rosszullett, sőt halál lett, vagy mert több mannát szedtek, nem maradt meg, hanem megromlott. Szembesülnök kellett azzal, amit így olvassunk: „Nem ember az Isten, hogy hazudjék.”

A 25. versben ezt olvassuk: „Vigyázzatok, meg ne vessétek azt, aki szól – mert ha azok meg nem menekültek, akik a földön szólót megvetették, sokkal kevésbé mi, ha elfordulunk attól, aki a mennyekben van!”

Akkor Mózesen keresztül szólt, ma az Ó Fián keresztül üzen Isten. (Zsid. 1:1.) S milyen megátalkodott a bűnös ember! Szól az ige szószekekről – szívből vagy színből –, de hangzik a tiltakozás: Nem kell mindig a bűnről beszélni, az Isten szeretetét kell hangsúlyozni! Mert ha nem így történik, lényegében a lelkeszek riasztják el az embereket a templomból! Még azt is mondhatnám, hogy igaz ez a kritika. De csak akkor, ha emberi eszközöket kell használnia az igehirdetőnek. Miután az ige Isten Szentlelke szárnyán jut el a címzetettekhez, a hallgató gyülekezethez – az ember csupán szócsó, és nem ő rendelkezik az elhangzottak felett. Isten azonban nem a gonosz módszere szerint cselekszik, hogy csak a szép oldalát mutatja be a dolgoknak, és nem a valót, hanem

csak féligazságokat. Az Ő beszéde igen-igen és nem-nem! Nem csap be senkit, hogy ad valamit, és közben megszegényít, kifoszt, tönkreteszi a benne bízót.

Isten kemény, s valóban az, mert igazságos! Ítéző bíró, aki van hogy nem ment ki a magunk kereste bajjából, hanem hagy

emésztődni, gyötörődni. Még azt is megengedi, hogy eközben vitatkozzunk, pereljünk vele, s hivatkozzunk ilyen-olyan érdemeinkre. Lehet azért, mert tudja, hogy aki vele szemben áll és ezt teszi, azzal Ő már beszélni fog, és így eljuttatja annak felismerésére, hogy ez a „kegyetlen” és „ítélő” Isten maga a SZERETET! Aki minden rosszat is felhasznál, hogy világosságra juttva, felismerjük kereső, megváltó és megtartó kegyelmét, mely abban lett teljessé, hogy az Isten EMBER-ré lett.

Karácsony küszöbén vagyunk, s az a misztérium, mely körülveszi ezt az ünnepet, álmélkodásra és hálára kell hogy indítson bennünket. Isten nem csak ígérte, hanem végbevitte a hihetlent: amit mi (Ádám és Éva) elrontottunk, Ő jóra fordította. Fia által ÚT nyílt az Atyához, Általa tisztulást, IGAZSÁG-ot nyertünk, azaz valódi ÉLET-et. Ő testesíti meg azt az új embert, akivé formál minden Benne bízót, Őt imádót.

Ha nem tudod, hogy beteg vagy, ugye nem mégy orvoshoz! Minek? De amikor egy leleted valami bajról beszél, akkor már igen!

Nem szabad elhallgatni, hogy van bűn, hogy mindnyájan bűnösök vagyunk. A haladoklónak mondott kegyes hazugság soha nem mentett meg senkit a haláltól! Arra volt jó,

hogy valami hamis megnyugvással ne rendezze élete fontos dolgait, hiszen nem lesz semmi baj! Csak elment a széles úton, mely a kárhozatra visz! Hirdetni kell, hogy baj van, az ember beteg, halálosan az, hogy szaladjon az áldott Orvoshoz, még idejében. „Miért halnál meg?” – kérdezi népétől és tőlünk is Isten. A bűn büntetése halál – ez tény! S ebben a világban ennek minden tünete jelen van. Nézz körül! Látható a szeretetlenség, mely a másikat elpusztítani kész gyűlölettel egyenlő! Látható a szeretetlenség, mely a legközelebbit is lenézi, megszólja, kibeszéli! S az a szeretetlenség, mely önző módon senkire és semmire nincs tekintettel, átgázol az emberen és Isten személynén, akarátán is!

Vigyázni kellene az emberiségnek a teremtettségre, s nem teszi! A bálna és más tengeri lények gyomra tele műanyag-szeméttel, az erdő fái között szemétkupacok – ez az, amikor az ember

maga alatt vágja a fát. Nem másra kell mutogatnunk! Nem Istent kell vádolnunk! Magunkba kell szállnunk, bevallva: felismertük, hogy a „Mi Istenünk megemésztő tűz” – de azt is, hogy aki Hozzá megy beteg-bűnösen, azt Ő nem úzi el magától, megajándékozza önmagával, bocsánatával és az örökélettel. A teljes gyógyulással.

Bárcsak ne a karácsonyi menü tervezése, a hozzávalók beszerzése, az ajándékok ki-gondolása, megvásárlása és sok minden más – ami embereknek hozzátartozik a karácsonyi ünnephez – töltené be gondolatainkat, hanem a hálás emlékezés napja lenne a Karácsony, amikor valósággá válik az ének szava, mert visszhangozza a szívünk: „Álmélkodással csodáljuk / Véghetetlen szerelmed, / Óh Isten, ha megvizsgáljuk / Kijelentett kegyelmed. / Ezt száj ki nem mondhatja, / Nyelv nem magyarázhatja.”

A karácsonyfa mögött már ott a kereszt fája, az ítélet mellett a kegyelem, s nekünk, akik valljuk, hogy Jézusban megjelent Isten üdvözítő kegyelme, méltóan ünnepeljünk, magasztaljuk a világ Teremtőjét, Gondviselőjét, Üdvözítőjét!

Kívánom, hogy a jászolbeli kisded, a kisjézus növekedjék bennünk, szívünk jászolában élő Isten Fiává, Aki nem kis tehetetlenke, hanem Úr, Aki felette áll mindennek, Igaz, Szent és minket nagyon szerető Isten!

Pap Lászlóné lelkipásztor

GYÖNGYÖSI LÁSZLÓNÉ MEGMÉRETÉS

Az Úr néha megmér, hogy magam is lássam,
Mekkora a hitem Őiránta.
Rábízom-e magam teljes egészében,
Bízom-e benne, ahogy várja tőlem?

Könnyű hinni addig, míg minden rendben van,
Azt hinni, igen, ez az én utam.
De akad egy kő, amiben megbotlok,
S azt hiszem, végem van!
Tudok-e akkor is az Úrhoz szólani,
Benne bízva hitben megmaradni?

Vagy mindent elfelejtve, sebemet nyaldosva,
Bánatomban Tőle elfordulva azt kérdezni:
Uram, ezt most miért kaptam?
Pedig jól tudom, hogy megérdemeltem azt,
Hisz nincs oly ítélet, mit ne érdemelnék,
Hogy így is kegyes volt, és áldjam szüntelen.

Jóbra gondolva, ki Isten szerint igaz,
Mégis kiállta a nehéz próbákat:
Hozzá imádkozva, szüntelen Őt áldva,
Megmaradt hitében.
Óh, add Uram, hogy én is eszerint éljek!

1. Isten Igéje az „igazság beszéde”, a „világosság Atyjának beszéde”, „aki-ben nincs változás, sem fénynek és árnyéknak váltakozása” (Jak 1,17). Az evangélium és törvény szembeállítását az Írás szerint meghasonlást okoz. Versengés is lehet a következménye. Az Atya egy Igéjében való békességünk azonban nagyobb meghasonlásunknál és versengésünkénél.

2. Isten Igéjének egysége abban nyilvánul meg, hogy *mindig kegyelem*, azaz szabad, meg nem érdemelt isteni jószág, irgalom és leereszkedés az, ha szól hozzánk, és mi megszólíthatjuk Őt. Az olyan evangélium vagy az olyan törvény, amelyet a saját képességünk alapján, a saját tekintélyünkben bízva, mi magunk mondanánk magunknak, nem lenne *Isten Igéje*, nem az Ő evangéliuma volna, és nem volna az Ő törvénye sem. Az, hogy Isten szól hozzánk, az minden körülmények között és már önmagában kegyelem.

3. Isten Igéje ezt a formáját úgy bizonyítja meg, hogy bármit mondjon is, tartalmában is ténylegesen és teljes értelemben *kegyelem: szabad, szuverén kegyelem, Isten kegyelme*, amely ezért törvény is lehet, ítéletet, halált és poklot is jelenthet, de *mindig kegyelem*, és semmi egyéb. Minden látszólagosan más tartalomról, amit neki tulajdonítanak, kiderül az ószövetségi jóvendölések bizonyosságtételének és a beteljesedésről szóló újszövetségi bizonyosságtételnek a fényében, hogy csak körül fogja azt, hogy csak viszonylagos ama tartalomhoz: az Isten kegyelméhez képest. Istennek olyan Igéje, amelynek ténylegesen más tartalma volna, semmi esetre sem lehetne – mint olyan – a Szentháromság Isten Igéje, akiről a Szentírás beszél. Ha ennek az Istennek az Igéjét halljuk, akkor kegyelmet hallunk. Éppen, mert a kegyelem az evangéliumnak *különlegesen és közvetlenül* a tartalma, amely azután a törvény tartalmát is magában foglalja, jár neki *elsőbbség* a törvénnyel szemben, amely ebbe belefoglalva és viszonyulva hozzá, nem kevésbé Isten Igéje.

Elsősorban tehát az evangélium eme tartalmáról kell beszélnünk. Ez a tartalom, amelyben – ha valóban Isten Igéje és törvénye – a törvény is benne foglaltatik – *Isten kegyelme*, és a neve *Jézus Krisztus*. Mert az az Isten kegyelme, hogy az Ő örökkévaló Igéje testté lett. Test annyit jelent: magunkféle. Isten Igéje nem változott át testté. Hogy is lehetne kegyelem az, ha Isten megszűnnék Isten lenni,

még ha képes is volna erre? Miféle irgalmat cselekednék ezzel velünk? Nem. Az Ige testté lett, azaz: anélkül, hogy megszűnt volna Istennek lenni, Isten voltában megbonthatatlanul és elegyítetlen egységben önmagával, ehhez hozzátette és így magára vette a mi em-

bervoltunkat. Jól értsük meg: embervoltunkat, a bűn által megrontott és lepusztított formájában; tehát nem az emberlét erejéért vagy méltóságáért vagy egyéb olyan tulajdonságáért, amely azt arra alkalmassá tenné, hanem saját jótetszéséből, megfoghatatlan szeretetéből. És ennek jeléül: Szűz Máriától.

Az az Isten kegyelme, hogy nem csupán a mi embervoltunk létezik, hanem Jézus Krisztusban Isten saját embervolta, Igéjének embervolta is, és Benne, a mi alacsnységunkhoz való lealacsonyulásában Isten jelenléte számunkra azt jelenti, hogy részesedünk az Ő Istenvoltában, felemeltetünk Őhöz. S így Isten örök Igéje azzal, hogy testté lett, *elhordozta* azt a nyomorúságot, kárhozatot és büntetést, ami az ember testvöltát jellemzi és megbélyegzi. Ez a büntetés Isten felelete az ember bűnére.

A bűn az ember önhatalmúságában áll, az önhatalmúság pedig az istentelenség, az abban lesz nyilvánvalóvá, hogy éppen a kegyelem elől fut az ember, éppen azt gyűlöli. Isten válasza a bűnre – és ez is kegyelem – a mi testvöltunk: az, hogy meg kell halnunk. Ha ezt a választ igazán *meghallanánk*, akkor ez *megmentésünk* volna. **Ha meggondolnánk, hogy meg kell halnunk (Zsolt 90,12), akkor elveszetségünk tudatában, mint olyan nép, amely csak „fű” (Ézs 40,7), megtérnünk, és meghalva önhatalmúságunknak, örök életet nyernünk.** Isten csak azért kívánja az istentelen halálát, hogy „*megtérjen újáról, és éljen*” (Ez 18,23).

De ki hallja meg ezt a feleletet? Ki hajlik meg alatta? Egyikünk sem! Isten kegyelme már itt beleütökzik a kegyelem iránti gyűlöletünkbe. De éppen az a kegyelem tulajdonképpeni műve, hogy Isten örökkévaló Igéje – azzal, hogy testté lett, hogy testben engedelmességet tanított, hogy ebben az engedelmességben elszenvedte a büntetést és így

meghalt – magára vállalta, hogy megadja helyettünk a megmentő választ, hogy feladja az önhatalmúságot és istentelenséget, hogy vallást tegyen az ember elveszett voltáról, hogy igazat adjon Istennek velünk szemben, és így elfogadja a kegyelmet. Ez az, amit

Jézus Krisztus „földi életének egész ideje alatt, de különösen is annak végén” érettünk megtett. Egyszerűen *hitt* (*pistis Iésou*: Róm 3,22; Gal 2,16k; biztosan, mint genitívus subjectívus értelmezendő!) [Barth szerint a „*Jézus hite*” birtokos szerkezetű kifejezést nem az embernek Jézus Krisztusba vetett hiteként kell érteni, amikor Jézus a hit „tárgya”, tehát a hitünk Őrá irányul (genitívus objectívus), hanem az Ő hiteként Atyja, azaz Isten iránt (genitívus subjectívus) – a szerk.].

És evvel a hittel nem csupán példát mutatott nekünk (igaz, ezt is megtette!), hanem először is és mindenekelőtt elhordozta helyettünk a büntetést.

Az az Isten kegyelme, hogy embervoltunk – amennyiben a miénk – nem csak ítélet alatt álló és elveszett egyre megújuló bűneink miatt, hanem ugyanakkor – amennyiben Jézus Krisztus embervolta is – az ítéletben és elveszetségben Isten előtt megigazult és általa elfogadott. Mert Jézus Krisztus – ehhez az örökkévaló Ige kellett – hitt, azaz nem nemet, hanem igent mondott a kegyelemre, tehát az ember megítélés és elveszett voltára.

Embervoltunk megigazulásának és elfogadottságának valóságos végrehajtása azonban Krisztusnak a *halottak közül* való *feltámadása*. Isten örökkévaló Igéje a testtel való egységében nem csak az ígélet, hanem az ígélet beteljesülése is: hogy a bűnbánat az ember megmentése, hogy az igaz ember hitből él. Mert szolgálai formát vett fel, és így és ebben engedelmes volt mindhaláláig, ezért *felmagasztalta* Őt az Isten (Fil 2,6k). Benne,

az Egyetlenegyben, aki Isten kegyelmét, mint kegyelmet engedte érvényesíteni a testben – mert Ő volt az örökkévaló Ige, aki testé lett –, Benne *diadalra is jutott és nyilvánvalóvá is lett* a kegyelem, Őt, aki elfogadta a halált, mint a bűn zsoldját – s éppen ebben adta bizonyosságát bűntelenségének –, a halál nem tudta megtartani, élete el kellett hogy nyelje a halált, és el is nyelte. Az az Isten kegyelme, hogy embervoltunk végén – amennyiben ez a miénk – nem látunk ugyan mást, mint végelgyengülést, kórházat, harcteret, temetőt, rothadást vagy hamut, de – amennyiben az egyszersmind Jézus embervolta is – épp ilyen bizonyosan, sőt sokkalta biztosabban csak feltámadást és örök életet látunk.

Tehát: Isten kegyelme – embervoltunk iránti kegyelme, jósága, irgalma és lehajlása, amelyek által a mi Istenünk, s mint ilyen, felveszi gondunkat – maga Jézus Krisztus, és egyedül Ő. Ő maga, és egyedül Ő az evangélium tartalma. A kegyelem, tehát a kegyelem tartalma egyszerűen az, hogy Jézus Krisztus a születésében magára vett, halálában engedelmesnek találtatott és feltámadásában megdicsőült embervoltában – Ő maga, és egyedül Ő – helytállt érettünk, a mi embervoltunkban. *Megtehetette* ezt, mert Ő nem csak olyan, mint mi, hanem Isten Fia is, így Ő maga is Isten, és így Ő maga a bíró is, aki önmaga előtt felelősséget vállal értünk. És ezt meg is teszi, mert abban van kifürkészhetetlen jótetszése, hogy isteni hatalmát arra használja, hogy szeressen olyan szeretettel, amely nem vár és nem is kap visszajelzést, amely mindig és minden esetben mint szabad, tiszta szeretet közelít felénk. Az ember helyzetét és útját a kegyelem alatt az határozza meg, hogy embervoltáért Jézus Krisztus a saját magára vett, engedelmes és megdicsőült embervoltával áll helyt, mégpedig – mivel az emberek önmagában és önmagától a hitre sem képessége, sem akarata nincs – *egészen és teljesen* helytáll. *Úgy, hogy az ember saját embervolta – Pál kifejezése szerint – halott, de csak azáltal, hogy „Krisztusban” van, azaz azáltal, hogy Jézus Krisztus lett az anyja. „A Krisztussal együtt keresztre vagyok feszítve: többé tehát nem én élek, hanem Krisztus él bennem; azt az életet pedig, amit most testben élek, az Isten Fiában való hitben élem* (szó szerint: élek, de nem a magam Isten Fia iránti hitemben, hanem abban, hogy az Isten Fia hitti!), *aki szeretett engem, és önmagát adta értem.*” (Gal 2,20).

Az ember helyzete és útja a kegyelem alatt ezekkel az ószövetségi szavakkal írható le: „*Aki a Felséges rejtekében lakik, a Mindenható árnyékában pihen, az ezt mondhatja az Úrnak: Oltalmam és váram, Istenem, akiben bízom!*” (Zsolt 91,1-2) Hiszi azt, hogy a szentek közösségében van, hogy bűnbocsánatot nyer és fog nyerni, hogy várományosa a test feltámadásának és az örök életnek; de ez valójában még részlegesen sem az ő hitén, az ő hitének győzelmén múlik, – ez egyedül abban valóság, hogy az Úr Jézus Krisztus, aki érettünk emberré lett, meghalt és feltámadott, neki is Ura, oltalma, vára és Istene. Jézus Krisztus maga, de egyedül Ő az ilyen emberek ajándékozott kegyelem.

Az „Evangélium és törvény” című traktátusból

(50 éve, 1968. december 10-én hunyt el Karl Barth német protestáns teológus.) ■

DR. TATAI ISTVÁN

A MEGTÉRÉS 3. rész

Református szövetségteológiai megtérés (folytatás)

Sebestyén Jenő, a nagy magyar teológus megtérési koncepciójában annak két fő eleméről beszél: a bűnbánatról és a hitről. Az első a bűntől való elfordulás, a másik pedig az Istenhez való odafordulás. Az elfordulásnak három eleme van:

- a) *intellektuális*, amely a bennünk lévő bűn meg- és felismerését (Róm 3,20) jelenti;
- b) *emocionális* elem, amely az Isten szerinti bánkódást jelenti (Zsolt 51,2);
- c) *volucionális* elem, amely során az ember a bűntől belsőleg tudatosan elfordul, hogy Isten kegyelme által új életben járjon.

Wayne Grudem, kortárs amerikai rendszeres teológus – Kálvinnal együtt – a megtérést ugyancsak a bűnbánat és a hit együttes és elválaszthatatlan aktusaként ábrázolja, amelyben a bűnbánat a bűntől való elfordulást, a hit pedig az életre hívó Jézushoz való odafordulást jelenti. Grudem hangsúlyozza, hogy a két fogalom csak együtt értelmezhető. Való igaz: a bűnbánat hit nélkül csak a halálra való júdási megszorodást, a hit pedig bűnbánat nélkül csak a bűn elbagatellizálását, és így a kegyelem leértékelését jelenti. Grudem a *bűnbánat + hit = megtérés* képletét a következőképpen vázolja.

Mindezek után tegyük fel a kérdést: Ki is a megtért ember? Fekete Károlynak a Heidelbergi Káté magyarázatában adott válasza szerint: „Az, aki a lelkiismeretfurdalás–bűnbánat útján eljut a bűnbocsátó Istenig, és életét az ő akarata szerint rendezi be.” A törvény és a Lélek összefüggésében magam pedig így határozom meg: A megtérés nem más, mint a Jézus Krisztus kereszthalála által elkészített szabad út választása az Atyához. Ez bűnbánatban és hitben történik, mindazáltal a megtérés–újjászületés folyamatában részesedünk a Szentlélek ajándékában is. A Lélek jó gyümölcsöket

terem bennünk Isten dicsőségére. Ezek a cselekedetek immár nem saját erőfeszítéseink termékei, hanem a Szentlélek megszentelő munkája, amely a megtért személy engedelmes-ségéből és hálájából fakadnak. Mindez a törvény betöltése, amely lényege szerint a szeretet.

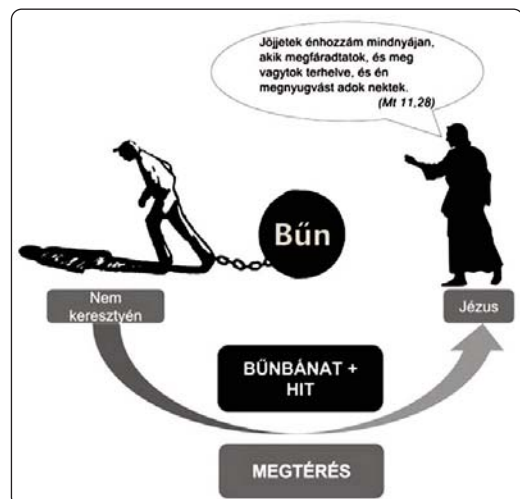
Német pietista megtérésmodell

Érzékelve a protestáns ortodoxia érzelmi szárazságát és örömtelen racionalizmusát, J. Spener és A.H. Francke 17. századi mozgalma új hangsúlyokat hirdetett meg. Meghagyva a szent élet maximális igényét, az emberi igyekezetre és a megtérés örömeinek személyesen meg tapasztalható átléphetőségére helyezte a hangsúlyt. Alapvető fogalmai a következők lettek:

Bußkampf. A „Térjtek meg!” (tut Buße) felszólítás egy megtérésharcban és könnyek között valósult meg. A pietizmusban új hangsúlyt nyert a radikális megbánás és a részletes bűnvallás.

Durchbruch. A megtérésharc lelki áttöréssel ér véget. Ilyenkor az Istenhez forduló személy erőteljesen átéli az Úr kegyelmének megérkezését életében. Érezhetően és

1. ábra (Wayne Grudem megtérés ábrája)

láthatóan felszabadul, öröm és szabadság tölti be egész lényét: más emberré lesz, amely egy új életmódot hoz. Az új életmód magában foglalja az üdvbizonyosságot, melynek eseményét minden esetben egy konkrét órához is köti. Jellemző a pietista kegyességre a világtól való eltávolodás, a polgári kötelességtudat és a belső ember közösségi ápolása. Mindemellett szorgalmazza az egyházi reformokat is,

látomások és csodák, tehát a természetfeletti megnyilvánulások szerepe. Muszlim személyek tucatjai fordulnak Jézus Krisztushoz, mert megjelenik nekik az Úr. A mártíromság árnyékában is felvállalják a hitüket, hirdetve, hogy nincs más Isten, mint Jézus Krisztus Atyja. Magam is jártam Afrikában, Indiában, és első kézből hallottam olyan történeteket, amikor Jézus megjelent, és életek változtak meg gyökeresen, sőt egy egész faluközösség megtéréséhez is vezetett. Ezeket a megtéréstörténeteket azért is nehéz feldolgozni, mert – ahogy egy svájci teológus fogalmazott – „nem tézisekben, hanem táncban, nem tantételekben, hanem dalokban mondják el, nem tudományos könyveket írnak, hanem történetek vannak, nem koncepcióik vannak, hanem inkább ünnepeik”.

Emil Brunner és Karl Barth

amelyek nevelési, karitatív és erőteljes misziós elköteleződésben nyilvánultak meg.

A pietizmus Spener alapján bevezette az újjászületés megismételhetőségének különös fogalmát is. A koncepció szerint a (csecsemő)kereszttségben ugyan mindenki elnyeri az újjászületést, de felnőve kevesen maradnak újjászületettek, mert kiesnek belőle. Ez a gondolat tette lehetővé, hogy a lutheranizmus képes volt teológiailag integrálni a pietizmus mozgalmát.

A dialektikus teológia megtérésmodellje

A 20. század két református teológusa, Karl Barth és Emil Brunner krisztocentrikus szintézis-keresésének jelmondata: Jézusra kell mutatni! Barth tartalmilag így fogalmaz: a Golgota-eseményben Isten tért meg hozzánk. Isten a bűnös ember helyett Jézusban létrehozta a legnagyobb fordulatot és változást minden ember számára. Erre a nagy isteni eseményre az Istenhez való visszatérésben és a keresztységben adhatunk személyes választ. Isten ébreszt fel bennünket, hogy megforduljunk, és térjünk meg hozzá.

Emil Brunner a megtérés kapcsán kettős azonosulásról beszél: Krisztus azonosult az emberrel a kereszten (passzív újjászületés), mely által Isten megtérésre hívja az embert; az ember pedig hit által azonosulhat a keresztre feszített Krisztussal (aktív megtérés). Elsődleges az aktív isteni cselekvés, mely számunkra egy passzív újjászületés, és amikor ezt elfogadjuk, akkor ez a mi aktív megtérésünk.

Megtérések a harmadik világban

Számos mai megtéréstörténet visszavisz bennünket a korai egyház élményvilágába. Olyan döntésekről és életmegváltozásokról olvashatunk, amelyekben az evangélium hirdetése mellett szembeötlően magas az álmok,

Összefoglalás

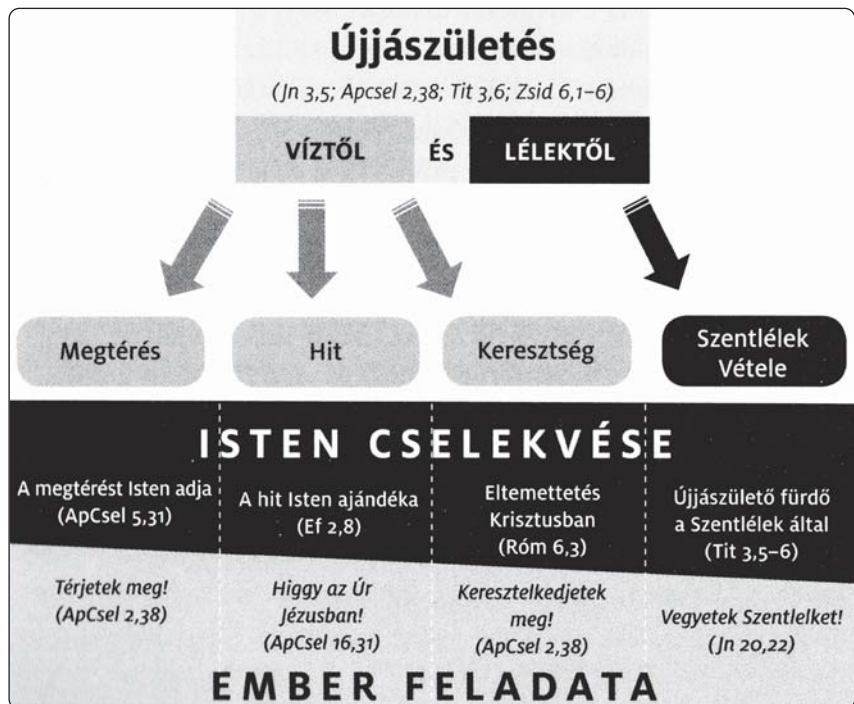
Az elmúlt kétezer év megtérésmodelljeinek megismerése után kijelenthetjük, hogy Isten valamennyi modellt használta országának építésében. Egyértelművé vált, hogy a megtérésnek van egy isteni szuverén-elrendelő, és egy emberi felelősséggel kapcsolatos aspektusa is. Istené az elrendelő-elhívó kezdeményezés, de az ember engedelmes válasza is fontos, melynek következtében életminőség jelenhet meg a Szentlélek által.

Szükség lenne ugyanakkor egy olyan megtérésmodell felépítésére, amely az újjászületés valamennyi aspektusát kellően megjeleníti, tehát az isteni és az emberi oldalt is. Erre tett kísérletet egy angol evangélikál-karizmatikus bibliatanító, David Pawson, aki a következő ábrában próbálta összefoglalni ezt a komplex folyamatot, az egészszet az újjászületés fogalma alá rendelve.

A képlet Jézus Nikodémusnak mondott szavain alapul: víztől és Lélektől kell újjászületnünk (Jn 3,5). Hogyan is csenghettek Jézus szavai Nikodémus számára? Keresztelő János szolgálata az egész zsidó társadalmat felrázta, mert a Jordán mentén bűnbánatra és keresztiségre hívta az egész Izráelt. A farizeusok elvetették Isten akaratát (Lk 7,29-30), így feltehetően Nikodémus sem kívánt „vízben” megkeresztelkedni, melynek tartalma: a) bűnbánó megtérés, b) az eljövendő Messiásban való hit és c) a keresztiség volt. Mindehhez pedig egy ígéret kapcsolódott: a Messias majd Szentlélekkel és tűzzel fogja őket megkeresztelni.

Ezt nevezi Pawson, az ógyeház, meg a mai ortodox egyház is iniciációnak (beavatás, befogadtatás, amely magában foglalja a beavatandó „halálát” és „újjászületését” – a szerk.). Ez a komplex folyamat megtörténhet nagyon gyorsan, amint azt a Cselekedetek könyvében olvassuk (megtértek, megkeresztelkedtek, vették a Szentleket), de van amikor elhúzódik. Néha felcserélődnek az egyes elemek is, attól függően, hogy melyik egyház hogyan gondolkodik erről. Például az ortodox egyház az újszülető esetében minden részt összekapcsol. Ha egy csecsemőt elhozunk keresztelni, ott az összes szentséggel érintkezik, hiszen megkapja a megtérés szentségét, megkeresztelik, és mindjárt megúrvacsoráztatják, és imádkozik érte a pap, hogy a Szentlélek is betöltse. Van bennük egy ősi örökség, hogy mindezek összetartoznak. A katolikusok már egy kicsit szétválasztották az elemeket: a bérmálás később van, előtte elsőáldozás. Tehát a különböző felekezetek más-más döntést hoztak, de ami a lényeg, hogy az újjászületésben ezek összetartoznak.

Számunkra most az a kérdés – amint az elején erre már utaltam –: metanoia vagy paranoia? Ezt kell eldöntenünk, és ez a feladatunk a mai egyházi gondolkodásban.

2. ábra (David Pawson újjászületés ábrája)

III. MEGTÉRÉSEM
(Bizonyágtétel)

Tizenhárom éves voltam, amikor konfirmálni kellett. Úgy voltam vele, hogy ezen át kell esni. Tudtam, hogy egyszer meg kell térni, mert azért én is akartam az örök életet. Volt egy tervem, hogy először amennyire csak lehet, megismerem és megszeretem az életet, és amikor majd megöregszem, majd megterek, és akkor itt is lesz egy jó életem, meg amott is. Mert Istenről csak úgy tudtam gondolkodni, mint aki az élet ellen van. Mint aki nem szereti azt, amit én szeretek. Főleg a szabadságomat féltettem, pedig kommunizmusban éltünk. Gondoltam, ennél jobbat kitalálni nem is lehetne.

Sárbogárdon úgy volt a konfirmáció, hogy azon a héten minden este mentünk a templomba. Az első este a bűnről szólt. A lelkészünk arra kért bennünket, hogy írjunk egy levelet Jézusnak, ha úgy gondoljuk, nem vagyunk egységben Jézussal. Megírtuk és elvittük. Persze nagyon féltünk, hogy ki fogja elolvasni. Egy nagy tüzet raktak a parókia udvarán, és mindenki beledobhatta, amit írt, így jelképesen Istennek adtuk oda a bűneinket. Senki nem olvasta el, de mind-egyik papírlap kinyílt a tűzben, hiába próbáltuk úgy összehajtogatni, hogy olyan lett, mint egy kis könyv. Mindenki a magáét figyelte.

A következő napon is a bűneinkről volt szó. Aztán eljött egy este, amikor arra volt kihelyezve az igehirdetés, hogy te beengednéde Jézust a hajódba. Ahogy Jézus elhívta Pétert úgy, hogy megkérte, engedje be a hajójába. A lelképásztor asszony utána azt mondta, hogy most lehet imádkozni. Volt ott negyven rossz gyerek, hetedikes konfirmátusok, ő pedig odajött hozzám: Tatai Pityu kezdi. Érezte, hogy kész volt a szívem. És akkor elmondtam egy imádságot, valami ilyesmi volt: „Uram Jézus, behívlak az életem hajójába, hadd legyek a Te bárányod.” Hogy hogy függ össze a hajó meg a bárány, azt nem tudom, de így hangzott el.

Kaptunk egy feladatot is, hogy ha hazamegyünk, keressük ki János evangéliumából a 15. fejezetet. Azt ígérte a lelképásztor asszony, hogy most ti mondatok valamit Jézusnak, de Ő is fog nektek mondani valamit. Én nem tudtam, mi lesz az, addig nem olvastam a Bibliát. Nagyon korán nekikészültem, ágyba bújtam, és elkezdtem olvasni a Károlit. Kikerestem a János 15-öt, és egy olyan élményben volt részem, amit soha nem tapasztaltam. Az én megtérés-élményem az volt, hogy olvastam a Bibliát, és akkor – életemben először – meghallottam Jézusnak a hangját. Tudtam, hogy ezt most Ő mondja! A tanítványaitól búcsúzik, és azt mondja: Ti az én barátaim vagytok. Ez nagyon megérintett. Nekem soha nem volt barátom, és annyira jó

volt, hogy ezt mondta. Aztán azt is mondta, hogy ti már tiszták vagytok ama beszéd által, amelyet szóltam nektek. Maradjatok tiszták! Ezt még soha se mondta Jézus addig a tanítványainak, csak most. Teljesen személyessé vált az ige. És volt egy harmadik mondat is a végén, de ezt nem értettem, hogy ti is bizonyágot tesztek majd rólam, mert kezdetől fogva velem vagytok. Nemcsak a Szentlélek szól bizonyágot rólam, hanem ti is. Eltelt két év, és amikor hívni kezdett Isten, hogy lelkész legyek, akkor jött vissza ez az ige, de ez a három ige volt, ami akkor nagyon megérintett.

Dr. Tatai István

Az a kérdésem feléd: Neked van-e megtérés-élményed? Hogy vagy a megtéréssel? Vajon megszülett-e már? Sokan ülnek úgy a templomban, hogy nem születtek meg lelkileg. Ifjú vagy még a te megtérésebben, vagy eljuttottál-e már az érett férfikorra, és atya lettél? Az Úr mindnyájunkat hív

erre az útra. Gondold át magadban: Úrrá tetted-e Őt? Átélted-e már azt, hogy Ő megbocsájtott, és hogy bizonyágot tesz benned a Szentlélek, hogy hozzá tartozol? Ezek azok a nagyon fontos pontok, amit érezhetünk, ha az Úr az életünk, megtérünk, újjászületünk. Ami nem érdem, hanem amit Isten munkál ki bennünk.

Mi presbiterek vagyunk, nekünk a 2Korinthus 5 szerint az a dolgunk, hogy embereket Istenhez vezessünk. Sárbogárdon azt hallottuk a Szabó házaspártól, hogy életemben legalább egy embert vezess Krisztushoz.

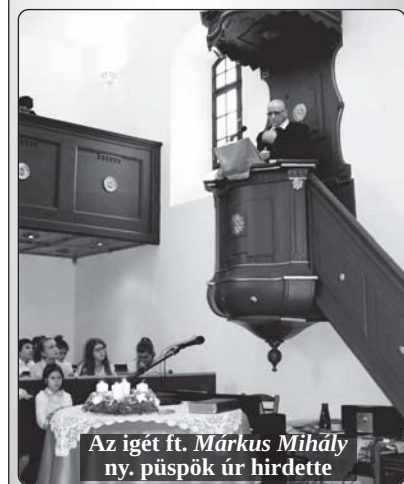
Evvel eresztettek el bennünket a konfirmáció után. Én arra gondoltam, hogy soha nem fogok egyetlen egyet sem, mert nem tudom, hogyan lehet ezt csinálni. Tényleg nem lehet tudni, de egyszer csak észre fogod venni, hogy Isten talán téged használt eszközzül, hogy valaki újjászülessen.

Kívánom, hogy sok újjászületett ember legyen mindnyájunk életében, hogy a szolgálataink nyomán gyümölcsöt teremjünk. Mert végső soron egy aratásban veszünk részt, és az Úr egyszer meg fogja kérdezni tőlünk, hogy vezettünk-e valakit Krisztushoz? Adja az Úr, hogy igennel válaszolhassunk, és egyre többen lehessünk így! Ámen.

(Az előadást – a szerző hozzájárulásával – kiegészítettük Dr. Tatai István „A megtérés reformátori értelmezése és a fogalom változásai a kegyesség történetében” című tanulmányából vett részletekkel.)

Testvérgyülekezetünk meghívására hálaadó istentiszteleten vettünk részt.

Az igét ft. Márkus Mihály ny. püspök úr hirdette

(Részletes beszámoló a következő számunkban)

A keresztyén embernek nagyon kell figyelnie, hogy meg tudja különböztetni az Úr szavát a sok más szó közül, és hogy kihallja az Ő hangját a többi hang közül.

Nemrég úgy olvastuk a Zsidókhoz írott levélből a napi ígét, hogy „*még jobban kell figyelniünk a hallottakra, hogy valamiképpen el ne sodródjunk.*” Mert valóban nagyon kell figyelniünk, nehogy belekerüljünk a világ áramlásába és az magával sodorjon bennünket. Nagyon kell figyelniünk, sőt fegyelmeznünk kell magunkat, hogy kapcsolatban maradjunk Jézus Krisztussal, hogy életfolytatásunkban mindenkor meggragadhassuk az Ő kegyelmének erejét, és rajta maradjunk azon az irányon, mely Istenhez vezet.

„*Mert nekem az élet Krisztus, és a meghalás nyereség.*” A Filippiekhez írott levél 1. fejezetének 21. verse volt az advent előtti csobánkai evangélizáció vezéregyje, mely bizonyágtételében Pál apostol a Krisztusban összpontosult élet alapelvét fogalmazta meg röviden. Azt fejezi ki ezzel, hogy akkor élet nekem a Krisztus, hogy ha megalázom magam, és egészen átadom az életemet az én személyes Megváltómnak, és hit által élő kapcsolatban maradok Vele, aki engem tökéletes szeretetével „*igaz ösvényen vezet*”.

Ezért állít meg bennünket egy evangélizáció, egy úrvacsora is, hogy figyelve szavára, hangjára, el ne távolodjunk a lényegtől: a Megváltó Úr Jézus Krisztustól. Ezért jött el közénk **ESZTERGÁLY ELŐD GÁBOR** csömöri lelkipásztor, hogy az öt evangélizációs estén hirdetett Ige megtartson az Ő ösvényén, vagy a helyes irányba állítson minket, ha valamiképpen elsodródunk.

De nem azért állított meg, hogy megállva maradjunk, hanem hogy továbblépjünk Krisztus felé, az Élethez. Mert – ahogy az ige-hirdető fogalmazott bevezetőjében – „mindannyian szeretnénk annyira közel lenni Krisztushoz, mint amennyire Pál apostol is volt; mindannyian szeretnénk őszinte szívvel és hit-

tel vallani, hogy az élet nekünk Krisztus, és a meghalás nyereség.”

Akkor így tudunk Hozzá imádkozni:
„Ó, Krisztusom, látom, hogy nem kell megállnom, míg el nem érlek Téged, mert akkor az Életnek innesső oldalán maradok. Segíts megtennem azokat a lépéseket, amelyek Hozzád vezetnek. Megyek, egész valómmal megyek. A Te nevedben. Ámen.” (Imádság Stanley Jones: Az Út című könyvéből.)

BŰNBÁNAT ÉS MEGTÉRÉS 2018. november 26.

Textus: ApCsel 3,1-21

A fogyasztói társadalom számára már elkezdődött advent, de nekünk keresztyéneknek még nem. A tegnapi nappal véget ért az egyházi esztendő, és jövő vasárnap, advent-

tal egy új esztendő kezdődik. Meghatározó része életünknek ez a négy hét, amikor karácsony áldott ünnepére, Jézus születésnapjára készülünk, a szent találkozásra, amikor családjainkkal, szeretteinkkel együtt adunk hálát az Úr kegyelméért.

Nemcsak nekünk meghatározó időszak ez, hanem a mindenkori keresztyénségnek is az volt. *Molnár V. József* néplélek-, néprajzkutató így foglalta össze azt, hogy miért is volt

fontos advent a keresztyén magyar ember életében: „A hajdani falu népe a sötétség adta szorongást, szórtságot, a betegségnek ágyazó rosszat a karácsonyi készület rítusaival oldotta, zavarta el. ... A régi ember testi vágyát, az ölelés és az étvágy pirosát böjttel, sötét öltözettel, s ezernyi szent cselekvéssel tartotta távol, hogy lelke szízi fehéren izzon, hogy a születés az ő cselekvő részvételével, vele, benne mehessen végbe.”

Tehát már a régiek is úgy készültek karácsonyra, hogy különböző „szent cselekedeteket” végeztek, mely készületek segítettek az emberek lelkére ránehezedett sötét, nedves, nyirkos időnek nyomasztó hatása alól feloldani őket. Mi is megéljük, hogy a gondolataink szebb helyeken járnak ilyenkor.

Advent a lelki felkészülés ideje, ami azonban sokkal nehezebb, mint csupán kitakarítani az otthonainkat. A mindennapok forgatagában kell jobban odafigyelniünk a lelkünkre, és felkészíteni karácsony csodájára, a Krisztussal való találkozásra. Ez abban az aspektusban is nagyon fontos, hogy mi a második adventban járunk. Nemcsak Krisztus születésnapjára készülünk, hanem az Ő második eljövételére is. Így nem mindegy, hogy ebben a második adventben járva, hogyan készülünk az Úr előtt való megállásra. Az Ige rámutat arra, hogy bizony a legfontosabb az, hogy mindig tudjuk, mi az Úr akarata, és a szerint éljük az életünket, hozzunk meg döntéseinket. Ehhez azonban a Szentlélekre van szükségünk. De ahhoz, hogy a Szentlélek lakozást vegyen bennünk, bűnbánatra és megtérésre van szükség.

Alapigénkben egy csodálatos gyógyításról hallhattunk. Péter és János az Ékeskapunál felismeri, mit kell tennie. Az Úr rendezte ezt a helyzetet, ő készítette el az alkalmas időt és helyszínt, hogy az apostolok bizonyágot tudjanak tenni Krisztusról. A legfontosabb dolog odafigyelni az Úrra, mert akkor tudjuk megtenni azt, amit Ő elrendelt. Péter megtehetette volna, hogy elmegy a koldus mellett, és egyszerűen bemegy a templomba

imádkozni. De nem ezt tette, hanem az Úrra figyelt, és felismerte, mit kell tennie.

Nekünk sincs más dolgunk advent időszakában, karácsonyra készülve, mint felismerni az Úr akaratát, mit, mikor és hogyan cselekedjünk. Évezredek távolából hangzik fel azonban a kérdés, talán a mi szívünkben is: hogyan tudjuk felismerni, mi az Úr akaratára? Hogyan tudunk különbséget tenni az Úr akaratára és az ember akaratára között? Az 5Mózes 18,22 verse segít erre a kérdésre választ adni: „Ha egy próféta az ÚR nevében mond egy igét, de az nem történik meg és nem teljesedik be: azt az igét nem az ÚR mondta”. Ugyanez igaz Isten minden akaratára. Ha nem figyelünk az Úrra, hiába teszünk, amit teszünk, valahogy mégsem sikerül. Ami máskor olyan könnyen ment, most teljesen kifáraszt és kimerít. Viszont megtapasztalhatjuk, hogy ha az Úrra figyelünk, minden olyan könnyen megy, olyan „magától” jönnek a dolgok.

A legfontosabb tehát, hogy az Úrra figyeljünk, mert Ő tudja, hogy melyik időt mire kell szánjuk. Nekünk pedig elő kell készítenünk a lelkünket erre. A Szentlélek tesz bennünket késszé arra, hogy felismerjük az Úr akaratát.

A Szentlélek azonban nem vesz lakozást akárhol, előbb meg kell tisztulnunk. Péter apostol a Krisztusról tett bizonyosságtételében megadja azt a két legfontosabb kulcsfogalmat, amelyre nekünk is szükségünk van: bűnbánat és megtérés. Még akkor is szükségünk van ezekre, ha már régóta keresztyénnek valljuk magunkat, mert sose felejtjük el: a bűn az ajtó előtt leselkedik, és ránk vágyódik! Alig várja a kísértő, hogy eltávolítson minket az Úrtól! A világ tele van kísértéssel. Ezért is kérjük az Úri másdságban – „ne vígy minket kísértésbe” – hogy ebben a világban úgy vezesse az életünket, hogy lehetőleg ne legyen benne annyi kísértés.

Ha nem vesszük észre a bűnt az életünkben, akkor elhatalmasodik felettünk. Már csak akkor vesszük észre, hogy úrrá lett rajtunk, ha észrevesszük, hogy az imáink erőtlenné lettek, vagy már nem is imádkozunk, nem vágyódunk az igeolvasásra sem, és már minden fontosabb annál, mint hogy vasárnap istentiszteletre menjünk. Észrevétlenül rabul ejt a bűn, ezért szükség van a rendszeres bűnbánatra. Bűnbánat nélkül nem mehetünk az Úr elé. Bűnbánat nélkül nem tud lakozást venni bennünk a Szentlélek, mert nem akar egy szennyes lélekben lakni.

És ahogy bűnbánatra, úgy megtérésre is szükségünk van. A megtérés egy életre való elköteleződés Krisztus iránt. Ezt az elköteleződést újra és újra meg kell erősíteni, mert életünk fókuszpontjából sokszor kikerül Jézus. A mindennapok sodrása, a megannyi teendő, problémák, feszültségek könnyen kibillentik a középpontból Jézust. Ezért bűnbánat mellett elköteleződésre is szükség van, mert különben az a veszély fenyeget, hogy a bűn újra és újra hatalmába kerít, és olyanok

leszünk, mint voltunk. Ha azonban ez a kettő megvan az életünkben, akkor a Szentlélek örömmel vesz lakozást bennünk, örömmel tárja fel Isten akaratát, és örömmel segít azon az úton járni, amit Isten kijelölt számunkra.

Egész életünk adventjében a feladatunk: felkészülni az Úrral való találkozásra. De ezt csak akkor tudjuk megcselekedni, ha a Szentleket hívjuk segítségül. Most, öt nappal advent előtt, bűnbánatra és megtérésre hív az Ige. A Szentlélek Isten segítsen ebben bennünket. Ámen.

HŰSÉG KRISZTUSHOZ 2018. november 27.

Textus: Jn 15,12-22

Néhány héttel ezelőtt a Magyarországi Református Egyház egyházmegyéinek missziói előadóból álló lelkészcsoporthoz tanulmányúton vett részt Hollandiában, a holland misszió tanulmányozása céljából. Jártak olyan tradicionális közösségekben, ahol vasárnaponként több százan gyűlnek egybe, és ugyanazt a liturgiát követik, amit a mi református egyházunk is. De jártak egészen fiatal gyülekezetekben is, ahol az átlagéletkor 30 év volt, és ők is nagyon lelkesen tettek bizonyosságot Krisztusról.

Voltak ugyanakkor negatív tapasztalataink is. Nyugat-Európában valóban pusztítóan van jelen a szekularizáció. A keresztyén

beszél az emberekkel, hirdeti nekik a Krisztust. Az évek alatt sikerült is egy kis közösséget plántálnia. Amikor a részletekről kérdezték, hogy de hát hogyan szólítja meg az embereket egy kocsmában, azt válaszolta a lelkész, hogy Krisztus szeretetéről beszél nekik. Mert ebben a szeretetlen világban nagy szükség van Krisztus szeretetére. Ezzel tudja megszólítani az embereket.

Ezzel egyet is értettek, de azért még megkérdezték tőle azt is, hogy a szereteten kívül szokott-e beszélni Krisztus kereszt-haláláról, az Ő áldozatáról, a bűnökről és a bűnbánat fontosságáról is, mire azt válaszolta, hogy nem. Nem szokott ezekről beszélni, mert ezzel elijeszti az embereket. Nem szembesíti őket a bűneikkel, mert az emberek nem szeretik ezt hallani. A szeretetről, a türelemről, az elfogadásról, a más kultúrák felé való nyitottság fontosságáról beszél az embereknek, és hozzátette, hogy nem olyan régen éppen egy buddhista szeretettel tartott közösen egy missziós napot. Megdöbbenve hallgatták ezt a beszámolót, amely azt a tanulságot hordozza, hogy ugyanez a veszély leselkedik ránk is, ha csak arról beszélünk, ami nekünk kedves, könnyen elfogadható, ami viszont konfliktusokat váltana ki, feszültségeket teremtene, arról nem vesszünk tudomást.

A mai alapja a Krisztus iránti hűségéről tanít bennünket. Az az ember, aki elfogadta Krisztus megváltását, nem élhet a maga vágyai szerint, és nem igazíthatja a saját igényeihez a hitét, a Krisztushoz való tartozását. A Krisztus iránti elköteleződés olyan életet jelent, amelyben egyszerre jelen van a szeretet, de jelen van a szenvedés is; jelen van a bűnbocsánat, de jelen van a bűnökkel való szembesítés is.

Két kulcsfogalma van a mai alapigének: a szeretet és a szenvedés. Amikor Krisztusról beszélünk, akkor szólni kell Isten szeretetéről, amely megjelent Jézus Krisztusban, de szólni kell Krisztus szenvedéséről, kereszt-haláláról is, amely által Atyánknak nevezhetjük Teremtő Istenünket, és fohászkozhatunk Hozzá.

Az ige első felében Jézus a szeretet gyakorlására hívja tanítványait, bemutatva Isten végtelen szeretetét, amellyel felénk fordul. Azt mondja: Hozzá tartozunk, a barátai vagyunk, bűnös, gyarló embervoltunk ellenére kiválasztott bennünket és bármit kérünk az Ő nevében az Atyától, megkapjuk. Micsoda szeretetről tesz tanúbizonyságot Jézus! Emberi szavakkal sem kifejezni, sem megköszönni nem tudjuk. Fantasztikus érzés ebben a szeretetben élni, bízni, remélni! Mindannyian megtapasztaltuk már ezt az életünkben.

Mennyire szívesen hallgatják az emberek, hogy milyen nagy Isten szeretete, kegyelme! Amikor Isten szeretetéről, áldásairól beszélünk másoknak, nem találkoznak visszautasítással, mert az emberek vágyanak erre az önzetlen, önfeláldozó, türelmes, jóságos szeretetre. Látjuk, hogy ez a

vallás erőtlenné vált. Zwolle városának közepén van egy nagy katedrális, ami sok más templomhoz hasonlóan teljesen kiürült már. Nincs benne gyülekezet, a város tartja fenn az épületet. Öröm az ürömben, hogy azért itt az egyház fenntartotta a jogot a használatra, és kiküldött egy lelkésznőt, hogy szervezze újjá a zwollei gyülekezetet. A magyar missziós lelkészek arról beszélgettek vele, hogy hogyan misszionálja a zwolleieket. Elmondta, hogy különböző rendezvényekre jár, elmegy a kultúrházba, beül a kocsmába, és

szekularizált társadalom, ez a bűnnel szennyezett világ mennyire odavan a karácsonyért! A szeretet ünnepéért! Mindenki örömmámorban úszik, egyszerre mindenki nyitottá válik Isten felé. Húsvétkor nem tapasztaljuk ezt. Amikor nagypénteken a bűneinkkel szembesülünk, és a Krisztus szenvedéseinek keresztje jelenik meg előttünk, az emberek inkább elfordulnak.

„Élet” a zwollei katedrálisban

Az ígén keresztül azt is megláthatjuk, hogy Krisztushoz tartozni nemcsak azt jelenti, hogy átéljük Krisztus szeretetét, hanem szenvedést is jelent. Szenvedünk ebben a világban, mert gyűlölnek. Szeretetre, békességre vágyunk, mégis minden kereszténynek, Krisztus-követő tanítványnak ez a sorsa. Jézus azt mondja: mindezt az én nevemért teszik veletek. „Ha nem jöttem volna, és nem szóltam volna hozzájuk, nem volna bűnük, most azonban nincs mentségük bűneikre.” Itt a válasz a kérdésre, hogy miért gyűlöl a világ Krisztust és mindazokat, akik Krisztushoz hűségesek, és megteszik mindazt, amit Ő parancsolt. Azért, mert Jézus a bűnre mutat rá. Felfedi az emberek előtt bűnös, gyarló voltukat, szembesíti a világot bűneivel. Rámutat arra, hogy ha valaki csak gyűlölettel fordul embertársa felé, az már vét a „ne ölj” parancsolat ellen. Vagy ha valaki csak kívánsággal tekint egy asszonyra, az már a paráznaság bűnét követi el. Vagy ha valaki hazudik, de nem derül ki, akkor is bűn az, mert Isten igazságát sértjük vele. Ezért nem akarja a világ Jézust elfogadni. Nem akar szembesülni a bűneivel.

És nemcsak Jézust gyűlöl a világ, hanem azokat is, akik Hozzá tartoznak, akik a Szentlélek segítségével próbálnak olyan életet élni, ami Isten igazságán alapul. Aki elköteleződik Krisztus iránt, és megtartja mindazt, amit Ő parancsolt, az gyümölcsöt terem – mondja Jézus. Olyan kincs ez, ami az Atyának tetszik, ami majd a mennyben lesz kincseink. Miközben mi Krisztus szeretetét sugároznánk az emberek felé, megbocsátást, türelmet, alázat, szelídséget, a világtól pofont, gyalázkodást, gúnyolódást, viccelődést, megalázó helyzeteket kapunk cserébe. Gondoljuk meg, hogy Jézus Krisztus is ezt élte meg itt a földön! Ő azért jött, hogy Isten szeretetéről és bűnbo-

csátó kegyelméről tegyen bizonyosságot, és mit tettek vele!? Kirekesztés, megalázás, gyűlölet lett a jutalma.

Ez a felismerés döntést vár tőlünk. A világ megvetése miatt hajlamosak vagyunk arra, hogy bizonyos dolgokat kihagyjunk a hitünkéből. Bizonyos dolgokról nem beszélünk mások előtt. Ott van bennünk az önző énünk, amely azt mondja: Engem ne gúnyoljon senki! Inkább leszek konform-keresztény, aki tud illeszkedni a világba is. Péter háromszor tagadta meg Jézust, mert nem akarta, hogy a világ gyűlölje, hogy ő is céltáblává váljon, mint Jézus. Mi sem vagyunk jobbak, mint Péter apostol. Nem akarunk megbélyegzettek lenni. Pedig Jézus azt mondja, hogy aki útána akar menni, aki gyümölcsöt akar teremni, annak ezt fel kell vállalnia. Ez része a tanítványi létnek.

Jézus számvetésre hív bennünket, hogy az Ige tükrébe nézve vessünk számot arról, hogy vajon hogyan viszonyul hozzánk ez a világ? Mennyire vagyok barátja azoknak, akik gúnyolódnak Jézuson, és Istent csak akkor veszik a szájukra, ha káromkodnak? Gyűlöl-e a hitemért ez a bűnös világ? Mert ha tűrjük a világ vállon veregetését, akkor baj van a hitünkkel, a Krisztus iránti elköteleződésünkkel. Akkor nem teljes a hitünk, hanem csak rész-hitünk van, mégpedig az a rész, ami nekünk kedves, ami pedig nem szimpatikus, nem komfortos, azt kihagyjuk belőle. Aki a szerint szemezget és válogat a Krisztushoz tartozásában, hogy mi az, ami jó, mi az, ami tetsző, az még nem igaz tanítvány. Kereszténynek, azaz Krisztus-követőnek lenni azt jelenti, hogy vállalom a megbélyegzést, a gúnyolódást, a kirekesztést, vállalom a gyűlölet keresztjét is Jézusért. Mert csak így tudok hiteles, őszinte vallást tenni róla, és így tudom bűnvallásra hívni az embereket is, felmutatva saját esendő voltomat és elköteleződésemet. Így tudom hívni az embereket Krisztushoz.

A Szentlélek Isten adjon erőt ahhoz, hogy elhordozzuk a keresztünket, amit nem egyedül hordozunk, hanem Krisztussal együtt. Áldott legyen ezért az Ő neve! Ámen.

**ALÁZATTAL SZOLGAKÉNT
2018. november 28.**

Textus: Fil 2,12-16

Amikor Pál apostol azt mondja, hogy „nekem az élet Krisztus”, ez azt jelenti, hogy ő megalázta magát, és teljes egészében átadta magát Krisztusnak, hogy Krisztus munkálkodjon benne és általa az emberek között. Eszközzé vált a Megváltó Úr kezében. Úgy is mondhatnánk, hogy szolgájává lett. Így is nevezi magát több helyen: szolgája az Úrnak.

Ahhoz, hogy Pál apostollal együtt mi is hittel vallani tudjunk, „nekem az élet Krisztus, és a meghalás nyereség”, ahhoz nekünk is meg kell aláznunk magunkat az Úr áldó keze alatt, nekünk is eszközzé kell válni az Úr kezében, nekünk is az Úr szolgájává kell lennünk ebben a világban. Mai alapigénk erre tanít és bátorít bennünket.

Az embernek vannak olyan emlékei, akár kisgyermekkorából, amelyek megmagyarázhatatlan módon megőrződnek. Valahogy nem felejtjük el őket évtizedek múlva sem. Sőt vannak emlékeink, amelyekre olyan kristálytisztán emlékszünk, mintha csak tegnap történtek volna. A lelkipásztor felidézett gyermekkorából egy ilyen történetet, mely 8-9 éves korában történt. A budapesti belvárosban nőtt fel egy nagy társasházban, és egy reggel a lépcsőház ablakán besüt a nap. Az életéről gondolkodott éppen, és egy olyan gondolat ragadta magával, hogy ha majd felnő, egy nagy ember szolgálatában fog állni. Egy híresség, egy államfő, vagy valamilyen vezető mellett fog dolgozni. Aztán nem törődött ezzel az élménnyel egészen addig, amíg meg nem halotta az Úr hívását, aki lelkipásztornak rendelte őt. Hagyja ott azt a közgazdasági-vállalkozói világot, ami addig az életét jelentette, és kezdjen egy egészen új lapot az életében: a lelkipásztori életet. Akkor döbönt rá, hogy az az évtizedekkel korábbi gyermekkori emlék arról szólt, hogy az Úr szolgálatába kell állnia. Az Úristen már akkor hívta magához, de csak sokára értette meg a hívó szavát.

De nemcsak egy lelkipásztor szolgája az Úrnak, hanem mindenki. Nemcsak a kereszténynek, hanem a hitetlennek is. Erről tanít a Szentírás. Mert mi az Úrnak alávetett teremtményei vagyunk. Igénk arra tanít bennünket, hogy ezt el tudjuk fogadni. Ez ugyanis nem olyan könnyű. Egy keresztény közösségben elsőnek könnyűnek tűnik arról beszélni, hogy mi az Úr alávetettjei, szolgálói vagyunk, de ha jobban belegondolunk, vannak problémák velünk is. Ezért igéjével aláza tanít bennünket az Úr, hogy alázzuk meg magunkat az Ő áldó keze alatt, hogy aztán felmagasztaljon, hogy szolgákból örökösök, teremtményből fiak legyünk Jézus Krisztus által.

„Ezért tehát, szeretteim, ahogyan mindenkor engedelmeskedtetek, nem csupán jelenlétemben, hanem sokkal inkább most, távollétemben is, félelemmel és rettegéssel munkáljátok üdvösségeteket, mert Isten az, aki munkálja bennetek mind a szándékot, mind a cselekvést az ő tetszésének megfelelően.” Egy cselekvő hívő közösséghez szól itt Pál apostol. A filippi gyülekezetet tanítja, bátorítja arra, hogy ne csak akkor cselekedjenek, amikor ott van közöttük, hanem mindenkor. Ugyanis aki elfogadja Krisztus megváltását az életére nézve, az egy aktív, cselekvő, szolgáló életet választ Isten vezetésével. A hitből való cselekvés, a mások felé való szolgálat része keresztény életünknek. Mindannyian megéltük már azt a csodát, amikor az Úr rajtunk keresztül munkálkodik. Nekünk szinte nem is kerül erőfeszítésbe, csak átadjuk magunkat az Úr vezetésének.

Nem véletlenül beszél erről Pál apostol közvetlenül a Krisztus-himnusz után, melyben

Jézus engedelmességéről tesz bizonyosságot, példaként állítva Krisztust minden tanítvány elé. Jézus nem azért jött a földre, hogy neki szolgáljanak, hanem hogy Ő szolgáljon másoknak. És ezt kéri tőlünk, tanítványaitól is: tegyük mi is ugyanezt! Ne csupán hitünk legyen, ragasszunk mellé hitből, hálából fakadó cselekedeteket is! Sőt, egész keresztyén életünk legyen szolgálat! Szolgálatunkkal Isten akaratát teljesítjük be, aki munkálja bennünk a szándékot és a cselekvést.

Tisztázást igényel, miért beszél Pál apostol erről a szolgálatról úgy, hogy „félelemmel és rettegéssel” végezzük. Ahhoz, hogy megértsük ezt a két szót, mely kulcsa a mai alapigénknek, vissza kell lapozni a Szentírásban az Efézusi levél végéhez, ahol Pál ugyanezt a szófordulatot használja. Csakhogy ott nem egy gyülekezethez szól, hanem kifejezetten a szolgálkhoz. Egy szolgálka akkor tud jó szolgálja lenni gazdájának, ha félelem és rettegés van benne. Ugyanis ez az alázatot jelenti. Az Isten iránti engedelmségre és Istennek alárendelt voltunkra utal Pál. Alázzuk meg magunkat az Úr keze alatt, mert Ő az életünk teremtője és Ura! Ő tudja, hogy mi a jó nekünk. Ő tudja, hogy hol és mikor akar bennünket eszközként felhasználni. Ha rá figyelünk, akkor jó szolgálként be tudjuk teljesíteni az Ő akaratát.

Lehet, hogy még senki nem mondta nekünk, de szolgálk vagyunk. Már a teremtés történetben megfogalmazódik ez az alárendelt viszony: Isten az Úr, mi pedig a szolgálai vagyunk. Isten a gazda, mi pedig akik műveljük és őrizzük a Gazda kertjét. Gondoljuk meg, az ember mennyire nem szeret szolgálka lenni! A legtöbb probléma ebből adódik. Mi nem akarjuk, hogy más mondja meg, mit csináljunk. Nem akarjuk, hogy más döntsön az életünk felől. Mi a magunk urai akarunk lenni! Pedig mi szolgálai vagyunk az Úrnak, akik teljes engedelmséggel tartozunk Neki. Ezért is mondja Pál az alapigénkben, hogy „Zúgolódás és vonakodás nélkül tegyetek mindent”.

Felvetődhet a kérdés, hogy egy keresztyén közösségben miért kell beszélni arról, hogy az Isten alárendeltjei vagyunk? Ez ugyan magától értetődő dolog. De vajon zúgolódás és vonakodás nélkül megteszünk-e mindent, amit az Úr akar? Életünk döntéseit, cselekedeteit Isten akaratához igazítjuk, vagy a saját emberi vágyainkhoz? Egy jó szolgálka soha se mond nemet a gazdájának, soha sem a saját érdekét nézi, hanem mindig az ura akaratát és érdekét nézi és helyezi előtérbe. Egy jó szolgálka lesi gazdája parancsát, hogy azonnal és maradéktalanul tudja azt teljesíteni. Jó szolgálai vagyunk az Úrnak?

Mindannyian átéltünk már félelmet, rettegést, szorongást. De vajon félnünk és rettegünk kell az Úrtól is? Mire gondol Pál apostol, amikor azt mondja, hogy „félelemmel és rettegéssel munkáljátok üdvösségeteket”? Hogy megértsük, Jézus talentum-példázatára kell utalni, ami a Gazda és a szolgálk kapcsolatáról szól. Az a szolgálka, aki félelmében csak elásta a rábízott talentumot, de nem sáfarkodott vele és nem gyarapította azt, mert félt és rettegett az urától, visszaadta a talentumot, amit megőrzött, de ezzel nem

azt tette, amit az ura kért tőle. Pál apostol nem ilyen félelemmel és rettegéssel való szolgálatról beszél, nem ezt a szolgálk állítja példaként elének. Ez a szolgálka példázatban büntetést kapott. Ez a szolgálka félreismerte a gazdáját. Félt és rettegett tőle, mert azt gondolta róla, hogy könyörtelen, és ott is aratni akar, ahol nem vetett, onnan is gyűjt, ahová nem szórt. Félreismerte urát, ezért nem lett jutalma.

ményei. Teljes lelki békénk lehet afelől, hogy szeret az Úr.

Nagy szükség van ma az alázatról szóló tanításra, mert egy olyan világban élünk, melyben egyre kevésbé találkozhatók szelídséggel és alázattal. Ez a társadalom nem azt hirdeti, hogy alázd meg magad Isten előtt, hanem hogy legyél te az Isten! Mondd meg te, mi a jó! Dönts te a sorsod felől! Bizony, az emberek ezt sze-

A csobánkai gyermekek szolgálata az evangélikáció zárónapján

A Mennyei Atya nem szorongó keresztyéneket akar látni a gyülekezetekben, akik félelemmel és rettegéssel tekintenek rá, hogy mikor sújt le a keze bűneik miatt. Vannak olyanok, akik azt tartják, hogy Isten bünteti őket, ha betegek lesznek. Pedig Isten nem büntet betegséggel! Ne ismerjük félre az Atyát! Ne fogjuk a rosszat az Úrra! Ne gondoljuk, hogy Ő egy kegyetlen Úr, aki abban leli örömét, hogy bennünket kínozzon! Isten vidám, örömben élő keresztyéneket akar látni.

Érdemes megfigyelni, hogy Pál apostol, amikor a félelemmel és rettegéssel való szolgálatról beszél, előtte a Krisztus-himnuszban az Atya Isten végtelen szeretetéről tesz bizonyosságot. Ott van az egyszülött Fiu, Jézus Krisztus, aki önmagát áldozta értünk, aki új életet adott, hűséges és engedelmes volt mindhalálig, egészen a kereszthalálig. Mondhatta volna, hogy kiszáll ebből, nem vállalja a szenvedést, a kereszthalált – de nem tette. Pál felmutatja a könyörülő, bűnbocsátó, szerető Isten képét, és utána beszél arról, hogy félelemmel és rettegéssel szolgáljatok.

Nem egy kegyetlen úr a mi Istenünk, hanem éppen ellenkezőleg: szerető, bűnbocsátó Isten a mi Urunk, aki a javunkat akarja, aki meg akar menteni bennünket. Nem kell félni, rettegni tőle; ez a két szó csupán az alázatra hív bennünket, hogy ne felejtjük el, kik vagyunk, honnan jöttünk, hogy szolgálk vagyunk, Isten terem-

retnek, és nagyon nehéz nekünk, keresztyéneknek is kivonni magunkat a világnak ebből a vonzásából, mert senki nem szeret szolgálka lenni és megalázkodni. De ez része a keresztyén életnek. Aki elfogadta Krisztus megváltását az életére nézve, annak el kell fogadnia, hogy Isten teremtménye vagyok, szolgálka az Úrnak.

A Krisztus-himnuszban van még egy nagyon fontos kifejezés: Jézus „szolgai formát vett fel, emberekhez hasonlónak lett”. Olyan lett, mint mi. És miért? Hogy kiemeljen bennünket a bűn mocsarából, hogy felemeljen és megerősítsen, és rendezze a kapcsolatunkat a mi teremtő Istenünkkel. És nemcsak rendezte a kapcsolatunkat, hanem egy olyan csodával ajándékozott meg, amit emberi ésszel fel sem tudunk fogni: szolgálkából örökösök lettünk. Teremtményekből fiak. Úgy tisztít meg bennünket Krisztus, hogy fölveszi azt a szolgai formát, amik mi vagyunk, hogy Isten örökösei legyünk, hogy ebben az elfordult és elfajult nemzedékben ragyogjunk, mint csillagok a világban.

Micsoda ajándék ez! Itt van az evangélium, az örömhír: Jézus szolgálka lett értünk, hogy felemeljen minket! Megadja a fiúság lelkét, és azt kiálthatjuk: Abbá, Atya! Atyánknak szólíthatjuk Teremtő Istenünket! Jézusé legyen ezért a dicsőség most és mindörökké! Ámen.

Folytatjuk

P.A.

Tiltott terület. Igyekszünk kerülni, semmi közünk ne legyen hozzá, félünk tőle. Vajon tényleg nincs vele semmi dolgunk, nyugodt lehet a lelkiismeretünk e téren? Ez nem jó stratégia. Az ellenség örül a tudatlanságnak, örül, ha nem látjuk meg a pusztító munkáját, és nem foglalkozunk vele, nem harcolunk ellene. A Sátán a tudatlanság és a félelem eszközét felhasználva tud rejtve maradni és tevékenykedni. Két hibát követhetünk el, ha félünk a démonok hatalmától, és nem veszünk róluk tudomást, vagy ha mindenben őket látjuk.

Egy kis terminológia. Az okkultizmus (görögül misztikának hívjuk) titkos tudományt jelent, amely a természet rejtett erőivel foglalkozik. A misztikus titkos módszerek útján igyekszik egyesülni a legfelsőbb világszellemmel, vagy legalább kapcsolatba lépni a szellemi világ egyes tagjaival. Ez a Sátán hazugsága az I.Mózes 3:4-5-ből: „Olyanok lesztek mint az Isten, jónak és rossznak a tudói.” Csak kövesd az én módszereimet! Sokféle módszerem van, ki-ki kedvére válogathat.

Itt van a vallások széles tárháza: a buddhizmus, a hinduizmus, a taoizmus, az újplatonizmus, a zsidó kabbala, a „keresztény” páholyok és lovagrendek, a teozófia, az antropológia, a boszorkányság stb.

Ha nem kell egy vallás sem, válassz csak egy módszert, amivel magasabb szintre juthatsz: tudatmódosult állapot elérése tudatmódosító szerekkel, transzba ejtő zenével, táncal, passzív meditáció, aktív megidézése a halott lelkeknek vagy más szellemeknek, pl. angyaloknak, a spiritizmus, az asztrológia, a tarokk, az alkimia stb. (Ezek is vallásként működnek, hit kell hozzá.)

Ha kell, adok neked erőt varázslásra, láthatod általam a jövőt. (A jószok csak a Sátán tervét ismerik a jövőről, ami csak a belé vetett hit által aktiválódik!)

Különleges képességeket adok neked, amit tudományunk hívhat, ez a parapszichológia. (Ennek két fő területe van. Az egyik, hogy paranormális képességek által lehetséges olyasmit megtapasztalni, amit általában nem lehet észlelni. Van időbeli látás, múltba vagy jövőbe, és van térbeli látás, azt látják, ami ugyanakkor valahol máshol történik. A másik terület, hogy szellemi képességek által hatást lehet gyakorolni az anyagra. Ez a varázslás, vagy mágia, de ma a „tudomány” pszichokinézisnek hívja.)

Igen csábító lehetőségek ezek, és mindazok beleesnek a Sátán hálójába, akik nem tudják, hogy minden hamis vallás és hamis tudomány mögött ő van, és ő a hazugság atyja, aki emberölő volt kezdetektől fogva. A hamis vallás és ismeret minden formáját démonikus erők irányítják.

A Sátán földhözkött, test nélküli szolgálja a démonok. Igen erősen vágyanak arra, hogy fizikai (elsősorban emberi) testbe költözzenek. Ők befolyás vagy végső esetben

megszállás alatt tarthatják az embereket. (Ilyen volt a gadarrai megszállott is.)

Két fő teória van a démonok eredetére nézve. Egyesek szerint ők a bukott angyalok, akik a Sátánnal együtt levettek a mennyből. Mások szerint azoknak a keverékényeknek a lelkei ezek, akik az I.Mózes 6:4-ben vannak megemlítve. Itt arról beszél a Biblia, hogy az Isten fiai (a bukott angyalok) bementek az emberek lányaihoz, és gyerekeik születtek. A vízözönben a testük elpusztult, de a lelkük nem a halandó emberek lelkének helyére jutott, hanem visszavágyik az emberi testbe. (Vö. a görög mitológia félisteneivel!) Többen az utóbbi feltevést valószínűbbnek tartják, mivel a bukott angyalok nincsenek a földhöz kötve, és saját testük van.

Az igaz ismeretekhez, vagyis a valóság megismeréséhez valójában csak egyetlen út van, az, hogy kizárólag Istenre hallgatunk, neki engedelmeskedünk, aki mindenható és mindentudó. Csakhogy már ősszüleinkben elbuktunk, a gyilkos gazdának hittünk. Mennyi tévelygés, sötétség, szenvedés lett ennek a következménye! Milyen divatja van ma is az ősi kultuszoknak, köztük az ősmagyar pogány hitvilágnak. Büszkéek is vagyunk rá, mivel ez a mienk. Van egy nyomás raj-

tunk, hogy az igazi hazaszeretethez az ősi vallási múltunk szeretete is hozzátartozik. Olyan ez, mintha a zsidó nép nem tért volna meg az igaz Istenhez, hanem a pogány bálványokhoz ragaszkodott volna. Adja Isten, hogy végre végleg megtérjünk belőle, és ne csatlakozunk semmilyen korszerű okkult áramlathoz sem. Senki nem tartozhat Isten országához, aki sáatáni módszereket alkalmaz, illetve hisz ezekben. Isten ezt mondta az Ő népének,

mielőtt bementek a megígért földre: „Mikor te bemegy arra a földre, amelyet az Úr, a te Istened ad néked: ne tanulj cselekedni azoknak a népeknek útálatosságai szerint. Ne találtsátek te közötted, aki az ő fiát vagy leányát átvigye a tűzön, se jóvendőmondó, se igéző, se jegymagyarázó, se varázsló; Se bűbájos, se ördögösöktől tudakozó, se titok-fejtő, se halottidéző; Mert mind utálja az Úr, aki ezeket műveli, és ez ilyen útálatosságokért űzi ki őket az Úr, a te Istened te előled. Tökéletes légy az Úrral, a te Isteneddel. Mert ezek a nemzetek, akiket te elűzsz, igézőkre és jóvendőmondókra hallgatnak; de tenéked nem engedett ilyet az Úr, a te Istened. Profétát támaszt néked az Úr, a te Istened te közül, a te atyádfiai közül, olyat mint én: azt hallgassátok.” (V.Mózes 18:9-15.)

Fontos látnunk, hogy Jézus Krisztus földi szolgálata nemcsak igehirdetésből állt, hanem démonokat is űzött, illetve jelek és csodák kísérték a munkáját. Amikor eljött az ideje, hogy tanítványokat küldjön ki, arra utasította őket, hogy a szolgáltatnak ugyanazt a mintáját kövessék, melyet Ő maga mutatott be. A tanítványok sikeresen teljesítették a feladatot, sőt ez minden további tanítványnak is megadott. „Azokat pedig, akik hisznek, ilyen jelek követik: az én nevemben ördögöket űznek; új nyelveken szólnak...” (Márk 16:17.) (Károli a démonokat ördögöknek fordítja.) Nyilvánvaló, hogy ma is ugyanúgy szükségünk van Jézus Krisztus szabadító erejére a démonok ellen, mint az újszövetség kezdeti szakaszában. Sőt, tudjuk, hogy az utolsó idők az Úr a Noé korabeli társadalomhoz hasonlított, ami egy erőteljesen demonizált társadalom volt. Mi is ezt tapasztaljuk, nő a demonizáltság korunkban. Azt is látnunk kell, hogy sajnos hívó emberek is állhatnak démoni befolyás alatt. Ők már nem az ördög tulajdonai, hanem az Úr Jézusé, de a démonok egyes területeken uralkodhatnak jogtalan területfoglalóként, és ezért Jézus Krisztus nevében hatalmunk van kiutasítani őket.

A démoni erők legfőbb támadási területe maga az egyház. Oda összpontosítják erőiket, ahol széleyn van a pozíciójuk! A karizmatikus gyülekezetek egy részére (inkább álkarizmatikusoknak kellene nevezni) az élmény-mánia lett jellemző. Összejöveleiket bizarr manifesztációk kísérik, divat lett a „szellemtől megrészegegni”. Az emberek sikítoznak, állati hangokon üvöltöznek, a földön vonaglanak, és azt hiszik, ezt a Szentlélek teszi velük. Vezetőik azt ígérik, kurzusaikon megtanítják nekik, hogyan élhetnek át transzokat, elragadtatásokat. Jelek és csodák szintjébe vezetnek be, elvisznek a „harmadik égig”, találkozhatunk egyes angyalokkal. Istent olyan bulizós havernak festik le, aki a fiatalokat spirituális csúcserővel akarja megnyerni.

Vannak „keresztény” mozgalmak, melyeket a jóslás és jóvendőmondás szelleme ural. Hollywoodban pl. isteni meglátogatási összejöveteleket tartanak, ahol valójában démoni meglátogatásokról van szó.

Az interneten található egy tanulmány. A szerzője Andrew Strom, címe: Vigyázat kundalíni! A szerző rámutat, hogy ezek a megnyilvánulások pontosan megegyeznek a kundalíni szellem megnyilvánulásaival.

Kundalíni a keleti misztikából ered. A misztikus hinduista gurukon, mint médiumokon át adódik tovább. Olyan természetfölötti erőben jelenik meg, amely az ember minden szintjét érinti. (Fizikai, lelki és szellemi.) Földreesés, a test elkezd remegni, akaratlan sírás vagy nevetés indul be, deformált hangok jönnek ki az emberből, rémisztő látások jelennek meg, „kígyó érzet” van jelen, és emberfeletti képességek és erők működnek. Ezek a jelenségek az okkultizmus számtalan ágában megtalálhatók.

Hogyan jutottunk ideig! (A szerző leírja ennek a történeti folyamatát is.) Az a lényeg, hogy a hitetés lelke működik! „Mert hamis Krisztusok és hamis próféták támadnak, és nagy jeleket és csodákat tesznek, annyira, hogy elhitesse, ha lehet, a választottakat is.” (Máté 24:24.) Teljes józanságra van szükségünk. Vajon Isten ereje a teljes engedelmesség következtében nem működött-e Jézus Krisztus mint emberfia életén keresztül is? Dehogynem! Átruházta ezt az erőt a tanítványaira is? Nyilvánvaló! „Mert nem félelemnek lelkét adott nekünk az Isten; hanem erőnek és szeretetnek és józanságnak lelkét.” (II. Tim. 1:7.) A fentebb leírt manifesztációkhoz hasonlókról olvassunk-e a Bibliában? Igen! A démonok ugyanígy gyötörték meg az áldozatukat, mielőtt kimentek belőlük. Nekünk sem kellene világgá szaladnunk, ha ilyen megnyilvánulásokat látunk, ez egyszerűen démonikus jelenlétre utal.

De ne öntsük ki a gyereket a fürdővízzel! Ha van démonikus utánszék, akkor létezik annak valóságos, Istentől ajándékba kapott eredetije is. Minden ajándék, amely az I. Kor. 12-ben szerepel, isteni ajándék, amely haszonra (Isten országa építésére) adatott. Viszont ha valaki (akár egy gyülekezet) az erőt és élményeket hajszolja, akkor a végén bármit elhisz, és a Sátán megtéveszti őt a maga utánszékával. Nem az erővel és az élménnyel van a baj! Pál apostol is elragadtatott a harmadik égig, és nem a démonok tették ezt vele! Több ajándékkal is bírt, a II. Kor. 12-ben leírtak közül, és nem volt megtévesztett, viszont az ő prédikálása erőnek és léleknek a megmutatásában állt. „És az én beszédem és az én prédikálásom nem emberi bölcsességnek hitető beszédiben állott, hanem léleknek és erőnek megmutatásában” (I. Kor. 2:4.) Itt is két oldalra tudunk lelépni a keskeny útról. Az egyik a „karizmánia”, a másik a halott formalitás. Keressük a keskeny utat! Ha az igehirdetésünk és a személyes hitünk középpontjában a megfeszített Jézus Krisztus áll, és teljes engedelmségre törekszünk iránta, akkor nem leszünk megtévesztettek, egyik oldalról sem.

Haranginé Csuta Anna

MIÉRT ENGEDI...? KONFIRMANDUS CSENDES-HÉTVÉGE GÁRDONYBAN 2018. OKTÓBER 29-30.

A tanév elején konfirmandusaink egy 77 kérdésből álló lapot kaptak a kezükbe. No, nem azért, hogy mindre válaszoljanak, mintha iskolai dolgozatot írnának, hanem azért, hogy jelöljék be azokat a kérdéseket, témákat, melyekről szeretnék, hogy beszéljünk majd.

Ez alapján választottuk ki az őszi konfirmandus napok témáját, mely így szólt: „Miért hagyja Isten, hogy néha rossz dolgok történjenek velem?” Sokan szavaztak erre a témára, és a kérdés mélysége igényelte is, hogy két napot szánjunk rá.

Helyszínnek azt a vendégházat választottuk,

Felemelő érzés volt

A vasárnap kérdése ez volt: Hogy bízhatok meg abban az Istenben, aki megengedi ezeket a szenvedéseket?

A téma kapcsán a délelőtti bizalomjátékok élménye segítette, hogy a délután zárógondolatai jobban megmaradjanak. Először egy kifeszített kötél segítségével tartottuk meg egymást a körben, majd két csoportban egymást emeltük fel egy pokróc segítségével. Így tart meg Isten a kezében akkor is, ha nehézség jön! Bizhatok benne, mert Jézusban Ő átélte minden emberi szenvedést, az enyéimet is, de feltámadásával le is győzte a bűnt, a halált.

Az alkalom zárásaként pedig a *Szelíd szerelem* című filmből néztünk egy részletet. „Ha a kislányom elesik, megüti magát, még akkor is, ha ott állok mögötte. Ez nem azt jelenti, hogy miattam esett el, de ő tudja – mert határtalanul bízik bennem –, hogy ott leszek és fölemelem, hogy nekem is fáj, hogy én is vele sírok, és megnyugszom, amint megnyugszik. Én ugyanilyen szilárdan hiszem, hogy Isten ott áll a hátam mögött. Az, hogy Isten szeret bennünket, nem azt jelenti, hogy nem történhet velünk baj, hanem a bizonyosságot, hogy ő mellettünk lesz, ha elesünk.”

Nehéz kérdések – maradandó élmények – fontos üzenetek, ezt jelentette ez a csendes-hétfége a résztvevőknek.

Stift János b. lelképásztor

A közösség megtartó ereje

ahol a tavaszi konfirmandus napokat is töltöttük Gárdonyban, de most jóval többen, összesen 27-en töltöttük együtt ezt a két napot.

A szombati nap első része az egymásra hangolódásról szólt. Ismerkedős és vicces, kisebb kihívást jelentő játékok, feladatok segítettek ebben. Például a csoportoknak kreatív fotókat kellett készíteni a megadott szempontok szerint (sportos kép, a legviccesebb kép, fotó a tóval stb).

Délután már a témára hangolódtunk. A kérdés ez volt mindenki felé: Mi volt eddigi életed legjobb élménye? Sok érdekes dolgot megtudtunk egymásról. Majd következő kérdésre: Mi volt életed legrosszabb élménye / legfájdalmasabb eseménye? – már név nélkül írd-tak a válaszok. Megtudtuk, van, kinek könnyebb volt eddigi élete, de van, aki már 13-14 évesen is olyan fájó dolgokon ment keresztül, amit felnőttként is nehéz lenne elhordozni. Ezután külön fiú/lány csoportban képek segítségével beszélgettünk a minket körülvevő világ tragédiáiról.

Az este üzenete: minden fájdalmadat, panaszodat Isten elé viheted, ahogy a panaszszóltárokból is olvashatjuk.

Este a két nap egyik legemlékezetesebb programja következett: egy óránk volt, hogy kódokat megfejtve kijussunk 1-1 szabadulószobából.

Kötéleink

A HITOKTATÁS RENDJE

Német Nemzetiségi Általános Iskola

Kedd:

- 4. tanóra – 5. osztály
- 5. tanóra – 6. osztály
- 6. tanóra – 8. osztály

Péntek:

- 1. tanóra – 1. osztály
- 2. tanóra – 2. osztály
- 3. tanóra – 3. osztály
- 4. tanóra – 4. osztály

Mátyás Király Általános Iskola

Kedd:

- 1. tanóra – 2. osztály
- 2. tanóra – 1. osztály
- 3. tanóra – 4. osztály

Csütörtök:

- 1. tanóra – 3. osztály
- 2. tanóra – 5. osztály
- 3. tanóra – 7. osztály
- 4. tanóra – 7. osztály
- 5. tanóra – 8. osztály

Sashegyi Sándor Általános Iskola,
Gimnázium és Rendészeti

Szakközépiskola

Hétfő:

- 1. tanóra – 5. osztály
- 2. tanóra – 7. osztály
- 3. tanóra – 6. osztály
- 4. tanóra – 8. osztály

Szerda:

- 1. tanóra – 2. osztály
- 3. tanóra – 1. osztály
- 4. tanóra – 3. osztály
- 5. tanóra – 4. osztály

Szentendrei Barcsay Jenő Általános
Iskola Csobánkai Tagiskolája

Csütörtök:

- 4. tanóra – 1. osztály
- 5. tanóra – 2. osztály

Óvodai hitoktatás:

Borostyán óvoda Csobánka: **Hétfő** 13.00

Mesevár óvoda Pomáz: **Kedd** 15.30

Hétszínvirág óvoda Pomáz:

Szerda 15.30; Csütörtök 15.30

Református gyülekezeti ház

Konfirmációi előkészítő:

Péntek:

Kiskáté 16.00

Nagykáté 17.00

EXHORTÁCIÓ

2018. október 28.

Kátésaink az október 28-ai
istentiszteletünkön
mutatkoztak be.

A KONFIRMÁNDUSOK NÉVSORA

Nagykátésok:

1. Bartha Benedek
2. Börzsei Natasa
3. Gál Brigitta
4. Gál Dorottya
5. Hordós Edina
6. Imre Gergely
7. Jakó Ádám
8. Jakó Dóra
9. Kis Barnabás
10. Kiss Zsófia (Csobánka)
11. Koczka Janka
12. Kurucz Máthé
13. Malárik János
14. Metzger Lili
15. Nagy Délia

16. Neumark Dóra

17. Óváry Sarolta

18. Rixer Viktória (Csobánka)

19. Suhajda Lili

20. G. Szabó Gábor

21. G. Szabó István

Kiskátésok:

1. Adorjáni Ákos

2. Érfalvy Bálint

3. Fetter Orsolya

4. Jutasi Levente

5. Kurfis Dóra

6. Nyilas Anna

7. Zemlényi Kíra Zoé

LELKÉSZSZENTELÉS

Weiner-Legeza Luca teológusunk és férje, Weiner Zoltán megszerezték lelkészi képesítésüket, és a Dunamelléki Református Egyházkerület november 8-i közgyűlésén átvették lelkészi oklevelüket, valamint letették a szolgálatra kibocsátáshoz szükséges esküt.

REFORMÁCIÓ NAPJA

501

ÖT ÉVES A KIRÁNDULÓ KÖR

Ideje van a hallgatásnak és ideje van a szólásnak. Amikor azon gondolkodtam, vajon melyik bibliai ige illik legjobban a Róna házaspárra, a Prédikátor könyvének ez a bölcsessége jutott eszembe róluk. Különösen Péterre illik ez, aki akkor szól, amikor szükség van rá – de akkor szól. Még akkor is, ha a véleménye nem simul a többségébe.

Most például ideje van a szólásnak, hiszen azért kerestük fel a Vörösmarty utca sorházak egyikében lévő otthonukban, hogy bemutassuk őket az Áldás, Békesség! olvasóinak.

► Húsz éve lakunk Pomázon – enged Péter bepillantást az életükbe. – Jól érezzük magunkat, mert éppen az igényeinknek megfelelő ez a ház.

Kati és Péter 44 éves volt, amikor Budapest helyett Pomázt választották otthonukul. A VI. kerületet cserélték fel az akkor hivatalosan még falunak számító agglomerációs településre. Volt ennek előnye is,

1979. július 8. - Esküvő

hátránya is. Mindketten szeretik a színházat, márpedig a Nagymező utca, ahol laktak, tele van velük, elég, ha csak a Tháliát vagy az Operett Színházat említem, de pár lépésre van az Operaház is. Ebben tehát nagyon is megfelelt az igényeiknek, s tudták, a költözésükkel a színházlátogatás az akkori mértékben bizonyosan nem lesz lehetséges. A serpenyő másik oldalán viszont a cseperedő gyermekeik voltak, akik számára a zajos és bűdös város helyett élhető környezetet szerettek volna nyújtani. Nem volt kérdés, hogy a mérleg a költözés felé billent. Az egyik barátjuk ajánlotta számukra ezt az éppen eladó házat, amit megláttak és megszerettek. Döntésüket azóta sem bánták meg – jóllehet már egyik gyermekük sem lakik velük. Lányuk, Csilla amúgy a szentendrei Barcsay Általános Iskolában magyar szakos tanár, Péter fiúk jogot végzett, az Innovációs és Technológiai Minisztérium alkalmazottja.

Miként lettek a gyülekezet tagjai? Története van annak. Kati Tiszakesziből szár-

mazik református családból, ahol megkeresztelték és ahol konfirmált is. Középkorúját már Tiszaújvárosban végezte, pályáját vegyészként kezdte ugyanott, majd két év múltán Budapestre költözött, és az EGIS Gyógyszergyárban helyezkedett el. Az új környezetben egyik fővárosi gyülekezet életébe sem kapcsolódott már be.

Péter fővárosiként nem volt gyülekezeti tag, s – ahogy említi – nem szégyelli, mert életének ez is része volt: belépett az akkor egyetlen pártba (amelyet megismerve, kiismerve később ki is lépett, ami annak idején nem volt megszokott dolog). Nem jelentette ez a hivatalból megkövetelt egyházzellenességet számára, sőt,

gyermekei konfirmáltak is a faszori református gyülekezetben Végh Tamás lelkészége idején.

Péter egyébként irányítástechnikai üzem-

mérnök, és szintén az EGIS-ben helyezkedett el pályakezdőként – és onnan is ment nyugdíjba negyven év múlva. Kati és ő itt ismerték és szerették meg egymást.

Keresztelő és konfirmáció

A család Péter 60. születésnapján

Két év elteltével össze is házasodtak, egyházi esküvőt viszont nem kötöttek. Ennek elvi okai nem voltak, pusztán Isten még nem szólította meg Pétert.

► Haragudott is érte az anyósom... – jegyzi meg.

Ünnepi alkalmakkor viszont általában elmentek a templomba. Mint ahogy ünnepi alkalmakra eljöttek új lakhelyükön, Pomázon is az istentiszteletekre. Az első nagy változást lelki életükben Nyilas Zoltán lelkipásztorsága hozott. 2008 vége volt, amikor az egyik vasárnapi istentiszteleten tiszteletes úr egy új gyülekezeti alkalmat – sorozatot – hirdetett meg „Keresztkérdések” címmel. Ez azonnal felkeltette Péter figyelmét.

► Igazán kívülről jövő érdeklődőként, „gyermek hívőként”, ha jól emlékszem, csak én jelentkeztem – jegyzi meg. – Elnézést kérek, ha nem emlékszem pontosan más „kezdőre”. A többi résztvevő már hitben előttünk járó gyülekezeti tag volt. Például Kalmár Ilike, aki már az első pillanatban nagy szeretettel fogadott.

Ezeket az alkalmakat Nyilas Zoltán vezette, segítőtje Malmos Attila és Simkó Kati volt. Péter ezen a tíz alkalmas, hetenként ismétlődő esteiken került mélyebb kapcsolatba Istennel és a Szentírással. Ezt követően kapcsolódtak be aktívan a gyülekezet életébe. Egy év múlva a hasonló Pro Christ sorozaton már Katalival együtt mélyültek el Isten „dolgaiban”.

Péternek ez olyan jól sikerült, hogy 2011-ben megkeresztelkedett és konfirmált. 2012-ben szóba került a neve presbiterjelöltként is, ám akkor úgy érezte, hogy ennek még nem jött el az ideje. Döntésében az is szerepet játszott, hogy még aktívan dolgozott a gyógyszergyárban, ahol ugyancsak megnövekedett a feladata: a cég egy nagy amerikai átvilágítás előtt állt, mivel ennek sikeres teljesítése volt a feltétele a gyógyszergyár ottani piacon való megjelenésének. Mivel Péter ez-

irányú munkája miatt ekkor szinte csak aludni járt haza, nem vállalta el a jelöltséget.

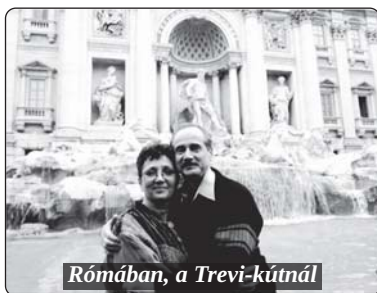
Emlékezetes viszont számára, hogy az akkor még a gyülekezethez tartozó Goldberger Gábor, valamint a most is tag Simonfi Béla invitálására részt vett egy csendeshéten Biatorbágyon. Nem bánta meg, mivel magát maximalistának tartja, s tudta, hogy ez az intenzív hét is lehetőséget rejtget számára a hit kérdéseiben való elmélyedésre.

Péter másfél éve ment nyugdíjba, s ez sok tekintetben átalakította az életét. Több időt tud tölteni a már szintén nyugdíjas feleségével, unokáival, Rékával és Marcial, valamint kedvenc hobbiájával a kertészkedéssel és az egyházi szolgálattal. Ez utóbbira meg is találta a lehetőséget: a mostani időközi presbiterválasztásra elfogadta a megítélő felkérést. A gyülekezet a négy pópresbiter egyikévé választotta.

► Ezúton is szeretném megköszönni Istennek az elhívását, Jézus Krisztusnak a kegyelmi ajándékát, a Szentléleknek a megerősítését, a gyülekezetnek pedig a bizalmát a szolgálatra. Köszönöm feleségem áldozatvállalását is, mellyel elősegíti hitbeli munkám kiterjedését.

Beszélgésünk itt véget ér, ugyanis hívja őket a „kötelesség”, Réka unokájukat elhozni az óvodából. Így hát búcsúozunk is, hogy találkozunk – mint ahogy szinte minden vasárnap – az istentiszteleten.

Hardi Péter

Rómában, a Trevi-kútnál

A Bibliaolvasó Körben

TÚRMEZEI ERZSÉBET MAGAMNAK, MÁSNAK

Mikor Atyám házába vett:
tépett, tékozló gyermeket,
s kegyelme fénnel ráborult,
feledve lett a régi múlt.
Béke, öröm, hit és remény:
Óbenne gazdag lettem én.
Már tudtam adni másnak is
és nőtt a kincs és nem fogyott...
Sugarasan szálltak felém
simogató, szép mosolyok.
Én meg csak adtam szüntelen,
soha nem kérve, mi marad...

De volt, de jött egy pillanat.
Megszóltott egy régi hang:
oly ismerős! – oly idegen!
Bízó szívemre ámy borult
komoran, szürkén, hidegen:
„Ó, te szegény! Nap, nap után,
Nézd, elsiet! Te meg csupán
másnak adod kincseidet?!
Valamit, mondd, miért nem veszel,
valamit el miért nem teszel,
magadnak, magadnak, magadnak?!”

Szegény! Visszhangra lelt a hang.
Mint félrevert, ijedt harang,
kongott-bongott balga szívem:
Igen, igen! Ez kell! Igen!
Magamnak, magamnak, magamnak!

Ma egy mosolyt, holnap megint!
Letépni mind, virág, ha int!
Szépségeket! Szeretetet!
Simogatást! Napsugarat!
– Másnak ha tán nem is marad –
Magamnak! Magamnak! Magamnak!

Miért lettem ilyen szegény?
Hát megint eltévedtem én?
Megint a régi rongyokon
akad meg könnyes bús szemem,
úgy botorkálok betegen?
Felém nyúlnak aszott kezek,
s a lelkeim kínban megremegek:
én – én már nem segíthetek.
Magamnak sincsen... nem lehet!
Vagy adjam, ami megmaradt:
pár morzsalék... pár rongydarab...?
Fakó mosoly, tépett remény,
fogyó hit száraz kenyérén
ki lakik jól? Keserű étek!
Mindegy! – Vegyétek és egyétek!

Hogy áradok! Hogy éledek!
Fény futja át szívemet!
Fakó mosoly színnel telik,
remény ragyog, fényesedik,
hit zeng győzelmi éneket,
sugarat hint a szeretet!
Milyen gazdag vagyok megint!
A lelkeim mindent szerztehínt,
mégis marad, el mégse fogy!
Nem kérve, mint, nem kérve, hogy',
hittel harangoz a szívem:
Igen, igen! Igen, igen!
Másoknak! Másoknak! Másoknak!

Szívünk mindig vígsággal telik be Karácsony táján. Az ünnepet boldog várakozás előzi meg. Jöjjön el a pillanat, ragyogjon a csillag, énekeljenek az angyalok. Járja át lelkünk az Ige, aki testé lett. Fényeseden életünk. Dicsőítsük a mennyei Atyát, Őt, aki letekint az emberek fiaira, hogy meglássa, van-e értelmes, Istent kereső.

2017 Karácsonyán is beteljesedett a vára-kozáunk. A háromnapos ünnep fénypontja a gyerekeink szolgálata volt. Betlehemes jelenet, versek, énekek hirdették: megszületett a Világ Világossága, aki értelemmel és bölcsességgel ajándékozza meg az Őt keresőket.

Nagy László Zsolt gyülekezetünk azon tagjai közé sorolható, akik megtaláltattak. Aki azóta is keresi, kutatja az Úr akarátát. Tizen-nyolc éves, értelmes, szorgalmas. Több ta-lentumot kapott, amiket kamatoztat. Hangsze-zen játszik, énekel, szaval, sportol, jól tanul. Évek óta az *Entheo* keresztyén zenekar tagja, s ünnepeken, imahéten, gyerekhéten hangsze-zen kíséri a gyerekek, ifjak előadását. Tavaly Karácsonyon is jelen volt.

Nagy László Zsolt

Az elmúlt évet presbiteri gyűléssel zártuk. A szokásos beszámoló mellett gondnokokat is választottunk. Folyafalván maradt *Sárkány Károly*, aki már tizenhat éve hűséggel tölti be e tisztséget, a karácsonyfalvi gondnok *Fogarasi Gerő* presbiter testvérünk lett. Szolgálat-kész, mindig mindent megért, és hűségesen elvégzi vállalt feladatait. Nagy László Zsolt nagytatája anyai ágon.

2018. január 21-28. között imahetet tar-tottunk. Minden este hat órától kezdődött az alkalom. Vendég lelkészek hirdették az igét. 28-án vasárnap de. úrvacsorai közösségben zártuk a hetet. Du. 18 órától az alsónyárád-menti presbitereket fogadtuk bibliáórára.

Februárban meglátogattuk a családokat. Tisztelettel és szeretettel fogadott a Fogarasi és a Nagy család. Egy udvaron laknak békes-ségben, egyetértésben, értelmesen. *Fogarasi Anna*, Gerő bácsi felesége, a mi Nusi nénink, nyugdíjas könyvelő, csupaszív és jóság. Azok közé tartozik, akik őszintén tudnak méltatni. Még a lelkipásztorokat is alkalomadtán. Lá-nyuk, *Nagy Csilla* tanítónő a karácsonyfalvi iskolában, aki eredményes munkát végez, szakszerűen oktat és nevel. Vajuk *Nagy László* sporttanár céltudatos, aki egyre inkább meg-

HÍREK NYÁRÁDKARÁCSONBÓL

ÉRTELMESEK, ISTENT KERESŐK

„Az értelmesek pedig fénylenek, mint az égnek fényessége; és a kik sokakat az igazságra visznek, miként a csillagok örökkön örökké.” (Dániel 12,3)

érti a család többi tagjával együtt, hogy a bölcsesség kezdte az Úr félelme. Gyülekezetünkben fénylenek, mint az égnek fényessége, mások javára élnek, és Istennek adnak dicsőséget.

Virágvasárnapján konfirmációra került sor. Szent hitünkéről vallást tettünk, Te hallottad, jó Atyánk, énekelte a három ifjú, nevezetesen: *Sipos Örs*, *Bocsárdi Alpár* és *Magos Botond*.

Május első vasárnapján az édesanyákat köszöntötték a gyerekek. Dallal, verssel ajkukon pár szál virággal kezükben és sok-sok szeretettel a szívükben álltak a templomban az Úr asztala körül. Áldott, meghitt ünnep volt.

Június 26-a délutánján egy erős szélvihar megrongálta a templomunk tornyát. Váratlan érkezett, mint minden próba. Megbontotta a toronysisak bádog fel-delét. Szakszerű felmérés után kiderült, hogy a faszerkezet egy részét és a teljes bádogborítást ki kell cserélni. Erre nem számítottunk, de imádkozó szível és lélekkel belekezd-tünk. Kérjük a pomázi-csobánkai testvérek imatá-mogatását, hogy jó véghez vihessük e nagy munkát az Úr segítségével.

Július végén gyülekezeti kirándulást szer-veztünk. Meglátogattuk magas Déva várát és a vajdahunyadi várkastélyt.

Augusztusban gyerekhéteket tartottunk. Dél-előtt 10 órakor kezdődött a program. Énektanulás, bevezető jelenet után következett a bibliai történet bemutatása. Imádság után szünet következett. Kézimunkával zártuk az alkal-

Fogarasi Gerő és Anna

makat. Csütörtök este tábortűz mellett di-csértük az Urat. Vasárnap a gyerekek szüleik-kezel együtt jöttek a templomba, és előadták a gyülekezetnek mindazt, amit tanultak.

Kenyértészta dagasztás a gyerekhéten

Október 14-én ifjúsági istentisztelet ke-retén belül elhangzott a nagy óhaj: De szeret-nék? Közösen kerestük a választ a kérdésre, ki mit szeretne kapni az életben, majd meg-néztük, hogy a fiatal Salamon király mit kért az Istentől, és mit kapott. Biztattuk az ifjakat, hogy hálaadással tájékozzanak fel kéreseiket az Úr előtt, és Ő mindazt megadja, amire szükségük lesz. Szeretettelvégeztünk a találkozást.

Novemberben a marosvásárhelyi állami öregotthon lakóit látogattuk meg. A karácsony-falvi nőszövetség minden bentlakó testvérek kis csomagot készített, melybe gyümölcs, édesség került. Közös bibliáórában vettünk részt. Magyar és román nyelven hangzott az ige a Mt 12,35-ből: „A jó ember az ő szívének jó kincseiből hozza elő a jókat; és a gonosz ember az ő szívének gonosz kincseiből hozza elő a gonoszokat.”

Pár nap és újra belépünk a boldog vára-kozás időszakába. Az a kívánságunk, hogy pomázi-csobánkai testvérek is éljék át majd a pillanatot, amikor az ünnepen felragyog a csil-lag, énekelnek az angyalok, szól a tiszta ige, mely bölcsé és értelmessé teszi a testvéreket. Mert Ő, aki eljött „letekint a mennyből az em-berek fiaira, hogy meglássa, ha van-e értel-mes, Istent kereső?”

Áldott Karácsony! Boldog ünnepet kívánunk! Áldás, békesség Istentől!

Labancz Gyula lelkipásztor
Nyárádkarácson

KÉPEK NYÁRÁDKARÁCSONBÓL

Ifi istentisztelet

A megrongálódott torony

A gyerekhét résztvevői

ANNO

Szűcs Ferenc lelkipásztor és Koczó Zsófia beosztott lelkipásztor Füsti Molnár Albert 1980. augusztus 31-i keresztelőjén

BÓDÁS JÁNOS ÚTJELZŐ TÁBLA

Vigyáz a falvak szélén, s ott áll a szétfutó keresztutaknál.
Vigyáz, mindig útfélen állva, s irányt mutat a tábla.

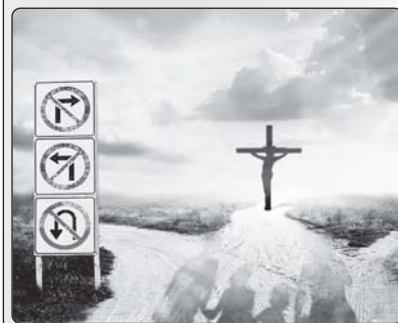
Lábára indák tekerőznek, barmok hozzá dörgölőznek, vállára galamb, varjú száll, az útról ráfröccsen a sár, nap fakítja és veri zápor, megrepedez a tél fagyától, kölykök vágnak belé sebet, beszennyezik kósza ebek, de jó- s balsorsban egyaránt áll és mutatja az irányt!

Mellette bölcsek és bolondok cipelnek álmot, vágyat, gondot, jönnek és mennek ifjak, vének, nász menetek és temetések. Ő áll és tűr, nem válogat. Mindenkinék utat mutat!

– Útjelző tábla lettem én is
Ott, hol az út Isten felé visz,
Embersorok útfélen állva mutatok mindig egy irányba:
KRISZTUS FELÉ! Nap szúr, ver zápor,
didergek a közöny fagyától,
bűn-indák reám tekerőznek,
rút vágyak hozzám dörgölőznek,
vállamra kétség varjú száll
s fülembé azt kiáltja: kár!

Az élet sara rámfecseg,
megsebeznek gonosz kezek,
de jó- s balsorsban egyaránt állok s mutatom az irányt,
akik mellettem elhaladnak
s fáradt, tékozló fiaknak.

Mellemről Isten lángírása beragyog ködbe, éjszakába
s szinte kiáltja: Emberek!
mindnyájan erre menjetek!
A Krisztus jár előttetek –
Nála lesz békességetek
csak a nyomába lépjetek,
szármnyá válik keresztetek!
Hát bízzatok és higgyetek,
s szeressetek... szeressetek!

„Az Ige testté lett”. Ezt jelenti magyarul az a latin kifejezés: *Verbum caro factum est*. Oly sokszor halljuk ezt a gyönyörű ígét, különösen így karácsony táján, amiben az fogalmazódik meg, hogy Jézus

Krisztusban Isten jött el közénk emberi testben, hogy kihívjon minket a kárhozattól, megváltson minden gonoszságtól, atyáinktól örökölt hiábavaló életünkől, és hogy helyreállítsa a bűn által megromlott világot, elhozva Isten országát erre a földre. Emberekhez hasonlóvá lett és emberként élt, megüresítette önmagát, szolgálai formát vett fel, hogy az Ő elhatározott akarata és terve szerint kiszolgáltatassa magát a bűnösök kezének, nekünk, akik Őt bűneinkkel keresztre szögeztük és megöltük. Miután pedig halálra adatott test szerint, meglevevítettett Lélek szerint. Így lett az értünk halált szenvedett Krisztusnak a keresztre hit által a mennyország kapuja, melyen keresztül Jézus Krisztus visszavezetett bennünket az Istennel való közösségbe, és megbékéltetett minket emberi testében halála által.

Krisztus – értünk: felfoghatatlan, kiküthathatatlan, kibeszélhetetlen kegyelem! De Jézus Krisztus testté lett élete, szenvedése, halála, majd feltámadása nekünk, ma élő emberek számára hogyan válhat valósággá, keresztyén életté? Hogyan lesz *Krisztus – bennünk?* – hogy Pál apostollal együtt mondhasuk: „*él bennem a Krisztus*”. Isten Igéjének titka ez, „amely örök idők és nemzedékek óta rejtve volt, de amely most kijelentettet az ő szentjeinek”. Hiszen már Pál is arról beszélt: „*ha ismertük is Krisztust test szerint, most már őt sem így ismerjük*”. És Péter apostol: „*Őt – Jézus Krisztust – szerettétek, pedig nem láttátok, őbenne hisztétek, bár most sem látjátok*”. Senki sem ismeri a feltámadt és megdicsőült Krisztust test szerint, de ígérete szerint: „*íme, én veletek vagyok minden napon a világ végezetéig*”. Miként van velünk „*az egyszülött Isten*”, az élő Úr, aki fölment a mennyekbe, és ül a mindenható Atya Istennek jobbján?

Talán sokszor úgy érezzük, nincs velünk az Úr, sőt nagyon is távol van tőlünk. Az őszinte hívó ember ilyenkor önmagában keresi a hibát: valami nincs rendben velem. Egymást követik a napok, hasztalan hajtók az élet taposómalmában, fáradtan küszködök a szolgálatban, de mindenhol akadályokba ütközök, és nincs segítség: mintha csak a falnak imádkoznék. Félelem és aggodalom szorít, csüggedté tesznek a kudarcaim, gyenge vagyok, beteg vagyok, nyomorultul érzem magam. Nincs erőm, nincs békességem, nincs örömöm... – mitől van ez? Nem az az oka ennek a „leszállékolt” lelki életnek, hogy Jézus Krisztust csak „test”-ben akarjuk ismerni, és nem ismerjük vagy elfojtjuk magunkban erőforrásunkat, az Ő Lelkét? Nem azért „nem megy” az Istennek odaszánt életünk, mert Jézus Krisztusra csak mint kívülvalóra tudunk tekinteni, és nem abban hisztünk, amit kijelentett: „*én az Atyámban vagyok, ti énbennem, én pedig tibennetek*”?

Szerintem keresztyénségünk legtöbb baja abból ered, hogy Isten Fiából a mi emberi törekvéseink példaképe kell csupán, a mi önerők segítője, támogatója, mert testben járunk inkább, mint Lélekben. Hallottuk Isten elhívását, de még nem rendeltük alá magunkat teljesen Jézus uralmának. Még „én” akarom odaszánni az életemet! Még az „én” szolgálatom az igazán fontos! Pedig – *Irenaeus* egyházatya szavaival élve – „Jézus Krisztus azért lett azzá, amik mi vagyunk, hogy azzá tehesen bennünket, ami Ő”. De krisztusivá csak akkor lehetek, ha vele járok, vagyis Krisztus akarata alá helyezem akaratomat, és életem minden területén engedem, hogy „megtaláljon” és vezessen engem.

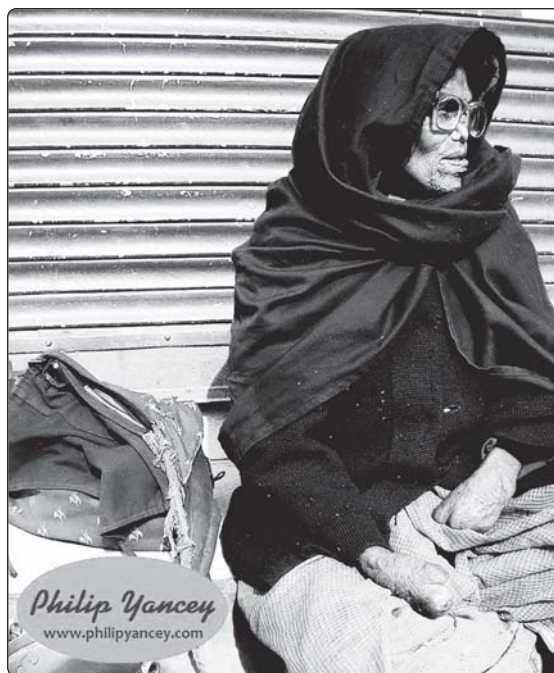
„...*én azért jöttem, hogy életük legyen, sőt bőségben éljenek*” – hangzik az Úr biztatása. Valóban érthetetlen kegyelem: Jézus Krisztus célratorően, szüntelenül keresi velünk a kapcsolatot. A vele való együttléhez nekem viszont mindenkor érzékelnem kell Krisztus jelenlétét, ami azt jelenti, hogy tudomásul veszem az Ő folyamatos jelenlétét magamban. „Krisztus-tudatban” élek! Tudatában vagyok annak, hogy Ő az életem teremője, fenntartója, formálója és fókusza. Nem pusztán középpontja, hanem gyújtópontja, aki Lelke által naponta lángra lobbant és meglevevített: „*Ha pedig Krisztus bennetek van,*

bár a test halott a bűn miatt, a Lélek élet az igazság miatt. Ha pedig annak Lelke lakik bennetek, aki feltámasztotta Jézust a halottak közül, akkor az, aki feltámasztotta Krisztus Jézust a halottak közül, életre kelti halandó testeteket is a bennetek lakó Lelke által.”

Krisztusban hinni annyi, mint áldott jelenlétét belelegezve, Szentlelkét befogadni. E lélegzetvétel nélkül nincs megnyugvás, nincs megerősödés, hitbéli gazdagodás, nincs változás. Helyesen fogalmazott *Stanley Jones*, a híres keresztyén misszionárius, amikor megállapította: „Az emberi lélek összetörök, ha Szentlélekkel meg nem telik.” Ha azonban csak önmagunkkal vagyunk betöltekezve, és bűnvalóságunkkal nem üresítjük meg magunkat, nem engedjük, hogy Jézus vére megtisztítson minket, és így nem szabadítunk fel helyet a Szentlélek számára, Jézus Krisztus nem tevékeny alanya, csak tárgy lesz a mi hitünknek, ezért érezzük hiányát a vele való személyes kapcsolatnak, a cselekvő hitnek. Keresztyén életet csak akkor tudunk élni Isten dicsőségét felragyogtatva, ha a megfeszített és feltámadt Krisztus éli életét rajtunk keresztül Szentlelke által: „Ő viszontzalogul az Ő Lelkét küldi le nekünk, akinek ereje által nem a földieket keressük, hanem az odafenn valókat, ahol Krisztus ül Istennek jobbján” (HK 49. kérdés-felelet).

Egy baptista igehirdetésben olvastam: „Ma az Atya és a Fiú azt a földi munkát, amelyet Jézus Krisztus az első karácsony és áldozócstörtök között végzett, a Szentlélek által tovább folytatja. Benne és általa van velünk Krisztus minden napon. Nekünk végre egy nagy lépést kell tennünk előre. A földön járt Krisztus képétől el kell jutnunk Szentlélekig. Ahogyan egykor emberi testben ismerték Krisztust, nekünk ma a Szentlélekben kell Őt megismernünk, szeretnünk és elfogadnunk. Azért nem érezzük Krisztus mai napon is velünk való személyét, mert nem ismerjük azt a Szentlelket, akiben és aki által ma közeledik hozzánk, keres bennünket, hogy megáldjon szeretete minden ajándékával.”

Jézus Krisztus tehát valóban velünk van, de másképpen, mint földi élete során. Szentlelke által valóságosan, megtapasztalható módon jelenik meg az életünkben, és szeretetét elsősorban embereken keresztül nyilvánítja ki irántunk. Nemrég Magyar-

ÉL-E MOST JÉZUS?

Jézus most is él. Két hitetlen fiatalember a feltámadásról beszélt. Arról beszélt egyik a másiknak, hogy miért lehetetlenség ezt a tant elfogadni. Arra ment egy öregember, akit úgy ismertek, mint hívő keresztyént; így hát megkérdezték: „Mondja meg nekünk, miért hisz abban, hogy Jézus feltámadott?” „Nos – mondta az öreg –, az egyik érv az, hogy én ma reggel beszélgettem Vele.”

Azok, akik kiszolgáltatják és átadják magukat Jézusnak, és engedelmeskednek Neki, azok tudják, hogy él, hiszen bennünk él. A történeti tényből tapasztalati tény lett. Ez a tény, hogy Jézus él, a legjobban megerősített tény a történelemben, mert minden éghajlat alatt, minden korban, minden nép között ugyanaz a tapasztalat: Krisztus él, és megvált bennünket, örömet szerez, szeretetet fakaszt, – behatol az emberek szívébe, mint jelenvaló tény. Mi nem csupán megemlékezünk Jézusról, hanem valóságnak érezzük.

Így tehát a mennyország nem csupán jövő, hanem itt van most is. Ezért marad meg számunkra később is, mert amint továbbmegyünk, magunkkal visszük a mennyországot. Nem kell lázas izgalommal elrendezni a házunkat, amikor elmegyünk innen. Várjuk a mennyországot, mert máris a miénk. ...

Ha Krisztus a tiéd, akkor tiéd a halhatatlanság. „*Én vagyok a feltámadás és az élet.*” Ő a kezdő élet, a feltámadás és a megtartott élet: az „Élet”.

(Stanley Jones – Az Út)

országon járt Philip Yancey, a neves amerikai keresztyén író, újságíró, aki előadást tartott a Debreceni Református Nagytemplomban, majd a Deák téri evangélikus templomban. Előadásában felidézte azt a napot is, amikor egy nepáli leprakórházban tett látogatást egy kis csoporttal. Ott élt Dahmnya, az az idős asszony, akinek a végtagjait, a szemét és az orrát is megtámadta a lepra. Járnai sem tudott már, könyökével lökte magát előre. Amikor meghalotta a látogatók hangját, az udvar túlsó szegletéből átverekedte magát oda, ahol először megjelentek. Szerette volna megismerni őket. „Amikor odajött hozzánk, elkezdtem keresgél- ni a zsemben, hogy találók-e nepáli pénzér- mét. A feleségem, aki Chicagóban a kítaszí- tottakkal dolgozott sokáig, másként reagált. Odament mellé, leguggolt hozzám és megölelte. Az orvos pedig elmondta, hogy Dahmnya nem koldus, hanem a legszentebb személy, akit ismer. Így fordult hozzánk: *ha van imakérésed, mondá el neki, mert úgy tűnik, Isten válaszol az imáira.* Elszégyelltem magam az első reakcióm miatt, de lenyűgözött, hogy az az Isten, aki ezt a világmíndiséget teremtette, ránézett erre az asszonyra, aki látszólag semmit nem tudott nyújtani a világnak, és arra gondolt: nagyon kényelmes otthonom lesz nekem Dahmnya.”

Amikor Jézus Krisztus szállást vesz bennünk, és Lelke által cselekedni kezd, valósággá válik számunkra Jézus élete, és életre kel a hitünk. Erről is beszélt Philip Yancey: „*Mi-rosław Wólf* teológus szerint napjainkban nehéz egyik fejtől a másikig eljuttatni, amiben hiszünk. Ezért a jó hír közvetítésének legjobb módja: kéztől a szívig, és onnan a fejig. A segítő kéz az irgalmasság jele. Amikor tetszel a másikért valamit, megérinted a szívét is. Akkor talán felteszi a kérdést, hogy »Miért törődsz te velem?« – és elmondhatod, hogy »Azért, mert Isten törődik veled, és én őt képviselem.«”

Bibliaolvasó körünk egyik alkalmán is ugyanez volt a témánk: Isten ma is emberek által szólít meg bennünket. Péter apostolról beszélgettünk, akit Jézus a juhok pásztora- rává tett. Az egyik kérdés így szólt: Tudod-e, ki volt a te halászod / pásztorod, hogy ki vezetett téged Jézushoz? Kiscsoportokba rendeződve min- denki elmondhatta személyes történetét. Mert valóban, sok mindenkinek tartozunk hálával,

akiken keresztül az Úr cselekedett értünk. Én azt az élményemet meséltem el, amikor még olyan kicsi voltam, hogy fel sem foghattam, hogy valójában Jézus Krisztussal találkoztam – nem test szerint, hanem Lelke által. Úgy bevésődött a szívembe, hogy mindmáig ezt tar- tom az Úr Jézus első megtapasztalásának az életemben.

Úgy 8-10 éves lehettem. Budán, a Város- majorban laktunk, és a legközelebbi templom a városmajori katolikus templom volt hozzánk. Édesapám – aki római katolikus volt – változó rendszerességgel vitt bennünket is a vasárnapi misékre. Egyik vasárnap azonban valami miatt nem tudott elvinni, és így mi gyerekek, ketten mentünk a bátyámmal. A mise a szokásos med- rében zajlott, de a bátyám, mint valami rádióri- porter, elkezdte közvetíteni az eseményeket, mintha csak focimeccsen lettünk volna. Ezt én annyira viccesnek tartottam, hogy majd kies- tem a padból, úgy pufogtam a nevetéstől. Per- sze hangosak is voltunk, és a körülöttünk levő felnőtteknek többször is ránk kellett szólni. De persze mi nem hagytuk abba, sőt annál inkább rosszkodtunk. A bátyám kommentálta, ami az oltárnál történt, és a pap bácsit utánozta, ne- kem pedig potyogtak a könnyeim a veszőfaj- tott nevetéstől. Na, ez már sok volt a mellettünk ülő egyik atyafinak, aki vehemensen utasított rendre bennünket. Megígérte, hogy mise után bevisz minket a főtisztelendő úrhoz, és akkor lesz majd nemulass! Ekkor azért egy kicsit le- csendesedtünk, de mise végén tényleg meg- fogta a kabátunk gallérját, és elkezdett húzni bennünket a sekrestye felé. Bátyám minden- áron szabadulni akart, és megpróbálta kitépni magát a férfi vasmarkából, a dulakodásban le is szakadt egy gomb a kabátjáról. Én nem próbáltam menekülni: nagyon szégyelltem ma- gam. Nem csak attól félttem, hogy most majd leszidnak, hiszen jól tudtam, hogy megérde- meljük, hanem hogy a szemébe kell nézni a kigúnyolt és megbántott pap bácsinak.

Az igazság bajnoka bevonszolt minket a kis szobába, ahol az atya éppen öltözködött. Elébe állított bennünket, és előadta a vádakat. Lambert Zoltán kanonok úr fiatal plébános volt még akkor, néhány éve szolgált a közösségben. (Nemrég adtak hálát a Városmajorban az el- múlt ötven évben végzett papi szolgálatáért).

Derűs arccal nézett ránk, és – mosolygott. Mi lehajtott fejjel, félve és remegve, szólanul áll- tunk előtte. Nem tudom már felidézni, mit mondott nekünk, csak arra emlékszem, hogy olyan kedves szeretettel simogatta meg a fejün- ket, és olyan megbocsájtó volt a hangja, ami azonnal kiúzta minden félelmemet. Nem tett szemrehányást, nem hívatta be a szüleineket, nem prédikált arról, hogy meg kell javulnunk, mert ha így folytatjuk, soha sem lesz ember belőlünk, hanem valami olyan melegség és jóindulat áradt a szavaiból, olyan nagylelkű és barátságos volt velünk, amit még gyerekejjel sem lehetett természetesnek vagy hétközna- pinak gondolni.

Ez a lefegyverző szeretet tanít engem ma is meglátni egy emberben a Felettünkvalót, ki mégis bennünk van. Mert az igazság győzelme legfeljebb csak féken tart és megfélemlít, de a győztes szeretet lefegyverez és békét teremt. Ilyen a krisztusi szeretet.

Abban a pillanatban Lambert atya fénylő, kerek arca volt a Krisztus arca. Az Ő szelíd szeme – amibe bele sem mertem nézni – rám tekintett jóságosan, és bevilágított az én bu- kott kis lelkembe. Csodálatos megtapasztalása volt ez annak, ahogy Isten gondviselő szeretete egy Szentlélektől vezetett embert kegyel- mének megismertetésére felhasznál.

Itt értjük meg, mit jelent Jézus Krisztus kezébe átadottnak lenni. Aki szívében átengedi a helyet az Úrnak, és hajlandó engedelmesen követni Őt, mint akinek igája jó és terhe könnyű, vagyis készséges az Ő tökéletes sze- retetének befogadására, annak Ő átadja ön- magát. Az ilyen emberek elválaszthatatlanul összetartoznak Krisztussal. Hitüket nem tartják felsőbbrendűnek másokénál, és nem csalják meg önmagukat azzal, hogy ők már eljutottak a szentség és tökéletesség állapotába, hanem kegyelembe fogadotként bensőséges szeretet- kapcsolatban élnek életük Urával. Hitükkel belekapaszkodnak Krisztus keresztjébe, mely erőtlenségükben erejével hordozza őket, ezért nem érzik tehernek, hogy odaforduljanak mások felé. Nem a maguk gondjai alatt görnyedeznek, hanem mások terheit hordozzák. Kéztől a szívig, és onnan a fejig – élük és hir- detik a keresztség evangéliumát, mely mindenkor arról beszél, hogy mit jelent Jézus Krisztus az ember számára.

Az előbb már említett Stanley Jones így jellemzi őket: „Láttam embereket, nőket is, fér- fiaikat is, akik szilárdan és hűségesen meg tudtak állni kötelességeikben minden körülmények között; lelküket a csüggedéstől, re- ménységüküket a kialvástól, hitüket az Istenben mindig meg tudták őrizni. A titkuk mindig az volt, hogy olyan erőforrásból táplálkoztak, amely nem az övék volt. A Szentlélek élő valósága adott nekik elégséges erőt. Vereséget sohasem szen- vedtek, mert belsőleg verhetetlenek voltak. Kívül tombolhattak viharok, belül ép maradt minden. De nemcsak a védekezésre volt erejük, hanem győzedelmes, derűslelkű támadásra is. Meg- nyertek másokat, mert megnyertek voltak ők maguk. Megtalálták az igazi élet útját.”

Adj a meg Urunk Istenünk mindannyi- unknak, hogy rátaláljunk erre az útra: Jézus Krisztusra!

Puskás Attila

Élt egyszer egy kóbor utcagyerek – se hazája, se otthona, se barátja nem volt. Kis gyermekségétől serdülő koráig egyre mélyebben süllyedt a nyomorúságba, végül egy tolvajbandába került. A félelem és a szomorúság gyakran vágyat ébresztett benne valami más után, de egyedül volt, éhesen és elhagyatottan, így lett rossz emberek prédája.

Egy sötét, hideg novemberi estén a társaira várt. Még nem volt itt egészen a megbeszélte időpont, amikor a büntetett terveztek. Be akartak ugyanis törni abba a házba, amely előtt a fiú őrt állt. A hold újra felhők mögé rejtőzött, majd előtűnt, és a tolvajoknak vámiuk kellett a teljes sötétség beálltaig, hogy munkához láthassanak.

A hold azonban egyre fényesebben világított, úgyhogy a fiú a ház bejáratának árnyékából – ahol rejtőzött – egy árnyék körvonalait vette észre az utcán. Valaki volt ott. Talán az egyik tolvaj, eljött, hogy megnézzé, ott van-e már, vagy talán a rendőség szerzett tudomást a tervükről? Nem, hanem egy nem barátság-talan, de eléggé parancsoló hang kérdezte:

– Te fiú, mit csinálsz itt ilyen későn? Menj haza lefeküdni! Egy ilyen fiatal fiúnak ilyenkor már nincs keresnivalója az utcán. Menj haza! – hangzott el még egyszer, mivel a fiú nem mozdult.

– Nincs nekem otthonom, és nincs ágyam sem – felelte, és hangja remegett.

– Szegény kisfiam – mondta az idegen részvevőn –, és mondd, ha szeretnéd neked otthont és szállást, elmennél oda?

– Örömmel – felelte a fiú, megremegeve az átható hideg északi szélről.

A felhők eloszlottak, a holdfény megvilágította az idegen férfi arcát, és a jóságos mosolytól megmelegedett a fiú szíve. A férfi mondott egy nevet, utcát és házzszámot, és a fiú azonnal elindult arrafelé, amikor a férfi meg visszahívta.

– De hogy fogsz bejutni, fiam? Fel kell mutatnod a belépőjegyet és a meghívót, ha azt akarod, hogy beengedjenek. Nesze, itt van! Tudsz olvasni?

– Nem – szomorodott el megint a fiú –, soha nem tanultam.

– Jó, de akkor jegyezd meg, hogy ezen a lapon az van felírva: „János három tizenhat” – és a fiú boldogan mondta utána.

– Nos, ezt el ne felejtsd, mert ez juttat majd téged otthonhoz és ágyhoz, és különben is nagy hasznát veszed majd.

Szaladt a fiú a drága lapocskát szorongatva, és egyre mondogatta magában a megtanult három szót, míg végül kifutva odaért a mondott házhoz. Mit sem félve becsengetett, hiszen a jóságos idegen megmondta, hogy a „János három tizenhat” otthont és ágyat szerez neki. A kapus ajtót nyitott, és szigorúan kérdezte:

– Ki az?

– Én vagyok – zihált a fiú –, kérem, uram, én vagyok „János három tizenhat”.

– Minden rendben – mondta a portás –, ma estére ez a jelszó. Jöjj be!

És a szegény fiú csakhamar meleg ágyban találta magát, és szívét kimondhatatlan hála töltötte el, hogy nemcsak a hideg szél elől talált menedéket, hanem

régi cinkosai elől is. Közben állandóan ismételte magában: „János három tizenhat” akarok lenni most már mindig, hiszen ez oly nagy szerencsét hozott nekem.

Mélyen aludt reggelig, és nehezen búcsúzott a helytől, ahol új neve olyan csodálatos módon ennielőt, nyugalmat és védelmet szerzett számára. Aztán ismét kikerült az utcára, és ki tudja, talán régi tolvajtársai ismét elcsalták volna, ha az a hatalmas KÉZ, mely a mélységből kiragadta, nem nyúlt volna utána. Amikor egy útkereszteződésnél át akart menni, egy autó elgázolta, és a legközelebbi kórházba vitték. Megkérdezték tőle, katolikus vagy protestáns. Ezt a kérdést nem értette, csak annyit tudott, hogy ő „János három tizenhat”.

– Jó – mondta a portás –, vigyék be ezt a „János három tizenhat”-ot vagy kicsodát. Szegény fiú, a sérülése nagyon súlyos.

A baleseti osztályra vitték, és vigyázva letették. Még egyre motyogta magában: Milyen szerencsés vagyok, amióta új nevem van; most már végig kintartok amellest, hogy a nevem „János három tizenhat”.

Csakhamar azonban nagy fájdalomban semmi másra nem tudott gondolni; lázálomban gyötrődött, és egész éjszaka újra meg újra morgta: „János három tizenhat”, „János három tizenhat”! Jót tett velem, és jót is fog tenni.

Egyik-másik beteg a kórteremben, aki felfigyelt a fiú szüntelen ismételtetésére, gyöngé kezével lapozgatott az Újszövetségben, hogy megtalálja az ismételtetett ígérést. Azon az éjszakán Isten nem egy léleknek hozott áldást, hiszen ez Isten Igéje volt, és Isten megígérte, hogy az Ő Igéje nem tér vissza üresen. Milyen jó, hogy Isten szava nem hazudhat, hogy rendíthetetlenül megáll, és ígéretei mind beteljesednek! Próbáljuk ki! Higyjünk benne!

Az idő múlt. Kis barátunk új életre ébredt. Körülnézett, mintha mély álomból támadt volna fel. A szemek mind részegeződtek. Végül megkérdezte tőle a mellette fekvő betegtestvére:

– Hogy vagy „János három tizenhat”?

– Honnan tudja a nevemet? – kérdezte a fiú csodálkozva.

– Honnan? Fiam, egyebet sem csináltál mostanáig, mint ezt ismételtetted, és a magam részéről csak annyit mondhatok, áldott vagy te, „János három tizenhat”.

A fiú elcsodálkozott, hogy őt, a szegény utcakölyköt, akiről senki nem gondoskodott, mielőtt új nevét meg nem kapta volna, valaki áldottnak nevezi. És akkor, életében először, meghallotta az Élet szavait, amelyek oly sokaknak hoztak üdvösséget, és az ő számára is azt kínálták: „Úgy szerette Isten a világot, hogy az Ő egyszülött Fiát adta, hogy valaki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök életet vegyen.” (Jn. 3:16.)

Igen, ő, a szegény árva, aki oly korán megismerte a bűn keserű gyümölcsét, aki tolvajok cinkosa volt, megszabadult, és nem kárzott el. „Mert nem azért küldte Isten az ő Fiát a világba, hogy elkárhoztassa a világot, hanem hogy megtartassék a világ általa” (Jn 3:17).

(Elbeszélés az „ÚTIKALAUZ a halálból az életbe” című kiadványból – Evangéliumi Kiadó)

„Ezért, szeretett testvéreim, legyenek szilárdak, rendíthetetlenek, buzgólkodjatok mindenkor az Úr munkájában, hiszen tudjátok, hogy fáradozásotok nem hiábavaló az Úrban.” (1Kor 15,58)

Gyülekezetünk 2018. november 11-én időközi választást tartott, melynek során Pomázon egy presbiteri és négy pópresbiteri tisztség, Csobánkán egy presbiteri tisztség betöltésére került sor. A választás eredménye a következő lett:

POMÁZ

Kurfis Géza presbiter
Óváry Ákos pópresbiter
Osváth Zsolt pópresbiter
Róna Péter pópresbiter
Istenes Lászlóné pópresbiter

Munkában a bizottság

IDŐKOZI VÁLASZTÁS

december 2-ai istentiszteleteinken tettük fogadalmat az Úr előtt. Nyilas Zoltán esperes úr János evangéliuma 12. fejezetének 26. versével kért áldást az életükre, szolgálatukra: „Ha valaki nekem szolgál, engem kövessen; és ahol én vagyok, ott lesz az én szolgálom is; és ha valaki nekem szolgál, azt megbecsüli az Atya.”

Szolgálatról, közösségről és becsületről szól Jézusnak ez a tanítása – mondta köszöntőjében az esperes úr. Azt jelenti, hogy legyetek Jézus Krisztus követői, legyetek gyümölcstermő emberek. Folyamatos-ságra és megbízhatóságra utal itt

hogy ennek a szolgálatnak van becsülete. Legyen becsülete! A presbiterek keressék a gyülekezetet, és a gyülekezet keresse a presbitereket! Jézus mindezt fokozza azzal, hogy a becsületünk nemcsak jó szót jelent, hanem az Ő megbecsültségét is. Ahogyan Ő tekint ránk. Olyan jó, hogy maga Isten mondja azt, aki nekem szolgál, megbecsüli azt az Atya.

Sántha János főgondnok úr két igével köszöntötte a fogadalmat tett szolgatársakat. Elsőként Pál apostol Efézusbeliekhez írott levele 6. fejezetének 6. versével: „Ne látszatra szolgáljatok, mintha embereknek akarnátok tetszeni, hanem Krisztus szolgálóiként cseleked-

Juhos Ibolya szavaz

jétek Isten akaratát: lélekből”, majd a Rómaiakhoz írott levél 12. fejezetének 10-11. verseit olvasta fel: „a testvérszeretemben legyetek egymás iránt gyengédek, a tiszteletadásban egymást megelőzők, a szolgálatkészségben fáradhatatlanok, a Lélemben buzgók: az Úrnak szolgáljatok.” Isten áldása kísérje és töltsse be megválasztott presbiter és pópresbiter testvéreink szolgálatát.

„Viseljétek gondot magatokra és az egész nyájra, amelynek őrizőivé tett titeket a Szentlélek, hogy legeltessék az Isten egyházát, amelyet tulajdon vérevel szerzett.” (ApCsel 20,28)

CSOBÁNKA

Fónagy András presbiter

Köszönjük gyülekezetünk imádságait és részvételét a választáson, és külön köszönjük Böszörményi Géza és Nyíregyházi János testvérünknek, hogy az Úr elhívó szavát meghallva vállalták a jelöltséget, és készséges volt a szívük a Neki való engedelmességre. Kérjük őket, hogy szolgálatukkal továbbra is legyenek gyülekezetünk segítségére, támogatására.

A megválasztott tisztségviselők a

Fogadalomtétel Pomázon

Jézus, és nem pusztán arra a pillanatra vonatkozik, amikor meghívást adott a szolgálatra. Akkor lesz valakinek a szolgálata hiteles, ha Jézust követi. „Ha valaki énutánam akar jönni, tagadja meg magát, vegye fel a keresztyét, és kövessen engem!” – a boldog percekben, a könnyű döntéshozásokban, és a nehezekben. Amikor keressük Isten akaratát, amikor talán látjuk saját magunk igazát, amikor gyülekezetünket hordozzuk imádságban, és visszük az Úr elé. Azt is mondja Jézus,

Kurfis Géza presbiter

Fogadalomtétel Csobánkán

Fónagy András presbiter

Meghívás érkezett gyülekezetünk számára a Ráday Múzeum igazgatójától, *dr. Fogarasi Zsuzsannától*, kecskeméti kiállításuk megtekintésére. Éltünk is a lehetőséggel, és esperes úr szervezésében október 13-án kiránduláson vettünk részt a „hírös város”-ban.

A Református Ókollégium előtt a Kálvin szobornál találkoztunk vendéglátónkkal, aki egész nap idegenvezetőnk is volt. Elsőként megnéztük a Ráday Múzeumot, mely a kecskeméti Ókollégium épületében található. Az „ó” megjelölés arra utal, hogy ez a kecskeméti reformátusok régebbi iskolaépülete, melyet 1911-1912-ben követett az Újkollégium megépítése, ettől kezdve kezdték a régi épületet ó, azaz régi kollégiumnak nevezni. Itt a nagy anyaiskolákhoz (Debreceen, Sárospatak, Pápa) hasonló többszintű oktatás folyt: a mai fogalmaink szerinti alap-, közép- és felsőfokú képzés, mely által az intézmény Dunamellék oktatási központjává vált. A „kollégium” szó a diákoknak bentlakást is biztosító református tanintézetet jelentette, melyben konviktus (étkeztető) is működött.

Az Ókollégium műszaki terveit *Hild József* (homlokzat) és *Hofrichter József* (a pesti Kálvin téri református templom építésze) készítette. A klasszicista stílusú épület alapkövét 1830. május 6-án rakta le a város református közössége. Az építkezés hosszú ideig, az 1860-as évekig tartott, de az eredeti nagyszabású tervek, pld. az udvar teljes körbeépítése csak részben valósultak meg. Második emelete csak 1864-ben készült el. A ma Ókollégiumnak nevezett épület volt Kecskemét első impozáns, emeletes építménye. A legenda szerint a református kollégium és az emeletes épület fogalma annyira egyet jelentett a cívisek körében, hogy mikor egyikük Pest-Budán járva sok emeletes házat látott, így kiáltott fel: „Nem is tudtam, hogy részünkről

ennyi kollégiumomk vannak Pesten!”

A Dunamelléki Református Egyházkerület egyházművészeti gyűjteményét 1967-ben alapították, múzeumként 1983 óta működik Kecskeméten, 2001 decembere óta a felújított Ókollégium földszinti termeiben.

Anyaintézménye a Budapesten található Ráday Gyűjtemény. A múzeum gyűjtőterülete az egyházkerület egészére kiterjed, gyűjtőkörükbe pedig a gyülekezetek életét, történetét reprezentáló történeti források, képző-, ipar- és népművészeti tárgyak tartoznak. A múzeum anyaga napjainkban jórészt adományok

révén gyarapszik. A múzeum célja, hogy a látogatók megismerjék a kálvinista gyülekezetek életét.

A kiállítás anyaga évszázadokat ölel át, a hazai reformáció kezdetétől napjainkig. Láthatók a diplomaink tipikus puritán és mértékadó berendezési tárgyai: úrasztala, szőszék, padelők, festett famennyezetek és perselyek, a református hitünk szerinti két sákramentum, a keresztség és az úrvacsora kiszolgáltatásának eszközei. Az úrvacsorai bortartó kannák, kelyhek, tányérok, az úrasztali terítők és keresztlő kannák, talak hű képét adják a közösségek izlésének és anyagi lehetőségeinek. Helyet kaptak az ötvösművészet remekei, az önművészet, a kerámia- és textilművészet kiváló darabjai. Mi pomáziak is büszkék lehetünk a szép és különleges kerámia korszakra, melyet a nyolcvanas években adtunk kölcsönbe a kiállításra a múzeumnak. Az itt bemutatott festmények, reprodukciók, viseletek szép képet adnak a református gyülekezetek életéről, szertartásairól. Külön terem

A kölcsönadott pomázi kerámia korsó

foglalkozik *Göböl Gáspár* református lelkész életével. Itt érdekes előadást tartott *Könczöl Dánielné* gyülekezetünk első tanító-lelkészének életéről.

Lehetőségünk volt megnézni az ásványtörténeti kiállítást, valamint igazi különlegességként az ötvös restaurátor műhelybe is betekinthetünk. A műhely vezetője bemutatta, milyen odafigyelést igényel egy több száz éves tárgy restaurálása. Elmondása szerint van úgy, hogy két napig csak kézben fogja és forgatja. Ismerkedik vele, fél, hogy elrontja, majd amikor minden lehetőséget számba vett, egy rövid idő alatt helyre hozza. Ebben a műhelyben került sor idén a pomázi keresztelő edényeink felújítására is.

A közelben lévő református templomban folytattuk kecskeméti látogatásunkat. Megismerkedtünk a történetével. A reformátusok 1540-től 1564-ig a Szent Miklós templomban

tartották istentiszteleteiket, de onnan – a katolikusokkal folytatott hit-viták miatt – ki kellett költözniük, így 1568-ban fából építettek maguknak egy templomot, ami azonban 1678. október 17-én leégett. A török hódoltság idején nem lehetett kőtemplomot emelni, ezért a kecskeméti atyafiak küldöttséget menesztettek Konstantinápolyba, hogy külön engedélyt szerezzenek magától a szultántól. Egyedülálló módon, végül sikerült is elérniük, igaz, ez 669 aranyába került a református közösségnek.

Az építkezés 1680-ban kezdődött, és négy év múlva már fel is szentelték a templomot, mely Kecskemét második legrégebbi épülete. A belső tér gazdagon volt díszítve, de a későbbi átalakítások során lemeszelték. Ennek emlékét ma egy színes oszlopfő őrzi.

Az épület kezdetben gót és késői reneszánsz stílusjegyeket viselt magán, de amikor a 18. század végén kéthajóssá bővítették, a tornyát már barokk stílusban magasították meg. A templom mai formáját copf stílusú kapuzatok kialakításával nyerte el. A templomnak négy harangja van, 1998-ban toronyórával gazdagodott.

Az Internátus (Református Kollégium Diákothona) melletti konviktusban (egyházközség konyhája és étterme) ebédeltünk, majd megnéztük az Újkollégiumot. Itt működött a Református Gimnázium és az Országos Református Jogakadémia 1948-ig, az államosításig. 1990-ben újraindították, jelenleg Református Gimnázium és Református Általános Iskola. Az iskola jelmondata: CRESCIT SUB PONDERE PALMA, azaz teher alatt nő a pálma. Ez a mondat híven tükrözi a kecskeméti reformátusok küzdelmét

a kezdetektől napjainkig. Hiszen sújtotta őket tűzvész, török uralom, ellenreformáció, földrengés, háború, államosítás és újrakezdések sorozata.

A főtéren sétálva jóleső érzés fogja el a kálvinista embert, hogy amerre csak néz, a re-

formátusság aktivitása szembeötlő. Mintha a lakosság döntő többsége református lenne, pedig csak a hívő lakosság egyharmada. Erre célzott a kecskeméti gyülekezet vezető lelkésze: „Itt a reformátusok felülreprezentálják önmagukat”.

Szabó István

NAGY GÁSPÁR

**HÓTALAN
A HEGYEK INGE**

Ez a tél még megváltatlan,
nincs rá mentség; fehér paplan,
se hó, se hold nem világol –
amíg fölragyog a jászol

hordjuk szívünk szakadatlan,
kormos arcot száz darabban,
nincs ajándék semmi tömjén –
rí Boldizsár, Menyhért meg én.

Az indul el akaratlan
kinek anyala jelen van,
hótalán a hegyek inge –
el kell érnünk Betlehembe!

ORBÁN MÁRIA

**BETLEHEMI
KARÁCSONY**

Jászolban fekszik az égi gyermek,
Világ Megváltója megszületett.
Elringatja édesanyja,
Kisgyermekét féltőn óvja.

Jöttek pásztor emberek,
Köszöntöttek Tégedet.
És a három királyok,
Ajándékuk roskadoz.

Megszülettél, földre jöttél,
Isten gyermek értem jöttél.
Világ Megváltója lettél,
Üdvösségünk így lehettél.

A szép későnyári október arra indította gyülekezetünket, hogy buszos kiránduláson látogasson el Bács- Kiskun megye fővárosába – Kecskemétre. A „hírös város” sok szép látnivalóval kecsgetett és sok szép élményt ígért. Fogarasi Zsuzsanna múzeum-igazgató asszony várt és fogadott bennünket a Dunamelléki Egyházkerület Múzeumának bejáratánál.

Végigkaluzolt a múzeum klenódiumgyűjteményén, a hitvalló őseink védendő hagyatékát bemutató kiállításon: ezüst úrvacsoraosztó kelyhek és kannák szebbnél szebb sokasága, kenyérosztó tálcák, keresztelő edények, úrasztala terítők, mindazok az értékes kegytárgyak, melyek ma nincsenek használatban. A múzeum épülete is maga a történelem. Ez volt a kecskeméti református kollégium épülete a 18. századtól. Most szépen felújított formában ad otthont a múzeumnak, és még ötvösműhellyel is büszkélkedhet, ahol szűkség szerint elvégzik az iparművészeti tárgyak javítását, restaurálását.

Kecskemét főterén sétálva, lenyűgöző a városkép. Annak sokszínűsége mutatkozik meg abban is, hogy minden vallása megépítette a maga templomát. Az 1600-as évek végén épült impozáns méretű, négykarzatos református templom barokkos jegyeivel kevésbé hasonlít az alföldi nagyvárosok klasszicista református templomaihoz. Vele szemben a tér másik oldalán a zsinagóga tekintélyt parancsoló épülete hirdeti, hogy az izraeliták is hozzáértették a maguk részét a város felvirágoztatásához. A református templom szomszédságában lévő római katolikus templom a város legnagyobb temploma, és a középületek építészeti értékei, a híres Cifrapalota, a városháza, a színház főteret körülölelő látványa, gondos városépítészeti munka eredménye – mindez úgy, hogy maga a lombos fákkal benőtt tér emberi léptékűvé, kellemes tartózkodási hellyé teszi ezt a nagy kiterjedésű teret.

Látogatásunknak volt egy sajátosság apropója. Fogarasi Zsuzsanna igazgató asszony egy korábbi pomázi látogatása alkalmával – ismerkedvén Pomázzal – felvetette a kérdést, hogy volt-e, lehetett-e kapcsolat a híres kecskeméti prédikátor, Gőből Gáspár, és a mi azonos nevű pomázi lelkészünk között, kiben gyülekezetünk első választott lelkészét tisztelhetjük. Megvitük a választ, hogy: igen! Az ARCANEUM adatbázis hamar választ adott a kérdésre. (Ezúton is köszönet érte *Ozorai Magdolnának!*) Közeli a rokonság, s a két nevet a lelkészi hivatás családi hagyománya is összekapcsolja. Ugyanis a Gőből családban a férfiak többsége a papi hivatást választotta. Az azonos nevű közös ős legendás személy volt: vörösbereinyi lelkipásztorként templomát úgy védelmezte, hogy lőréses fallal vette körül, hogy szükség esetén fegyverrel védelmez-

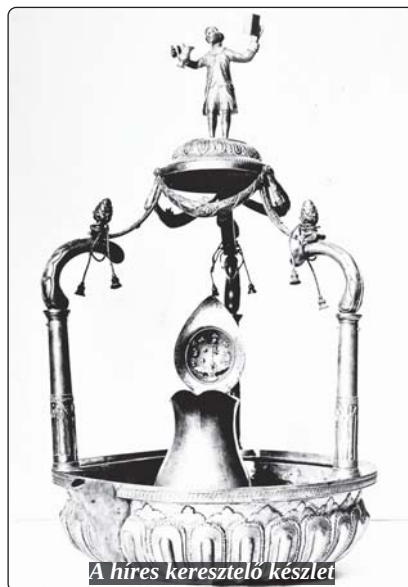
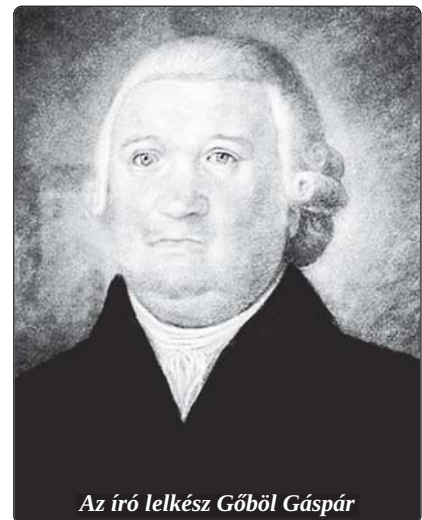

hesse vallását. Felmentést végül magától Mária Teréziától kapott.

Kecskemét híres lelkipásztora, a vörösbereinyi református pap elsőszülött fiaként ugyancsak a Gáspár nevet kapta, és 1745-ben látta meg a napvilágot. Tanulmányait Debrecenben végezte, majd – a korra jellemző módon – először adásztevelői (pápai) tanító, majd Kunszentmiklóson segédlelkész, Dunavecscsén pap volt. 1777-ben meghívták Kecskemétre lelkésznek, s haláláig ott szolgált egyházát. Hamarosan esperes, majd az egyházkerület aljegyzője lett, egyházmegyéjében ő kezdte el elsőként magyarul vezetni a jegyzőkönyveket „a nemzeti nyelvnek tisztességére”.

Gőből Gáspárt bőven megáldotta a Teremtő talentumokkal. Több nyelven beszélt, kiváló szónok és ismert író volt. Fordított Voltaire művet franciából, Shakespeare drá-

mát angolból. Híres művei például a „Szabadulást óhajtó rab, ki a maga ártatlanságáról való bizonyosság leveleit, öt beszédekbe egybe-szedte” és „Az első embernek el-esése és az azt követő mind szomorú mind örvendetes dolgok hét énekbe foglalva”

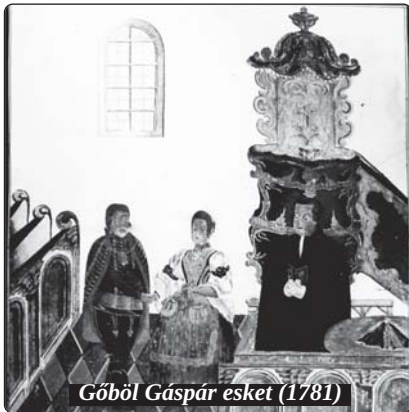
(Durand után). Az ő nevéhez fűződik az első magyar nyelvű tudományos-fantasztikus mű: az „Utazó lélek, az az széllyeljáró gondolati egy olyan léleknek, ki az embereknek társaságát egy kevésé elhagyván, felrepült a naphoz. És azzal egygyütt a világnak bizonyos részét bejárán, utazásáról számot ad G.G. által”. Kapcsolatban volt Kazinczyval, aki nagyra értékelte képességeit, és „a magyar nyelv használati körének kiterjesztése érdekében” Gőből Gáspárra is nagy várománnyal tekintett.

Foglalkozott elméleti és gyakorlati teológiával, bibliai szövegkritikával és egyháztörténettel, keresztényen katekizmusára több kiadást is megért. Liturgikus könyvét 1806-tól követendőnek ismerte el a Dunamelléki Egyházkerület, a keresztelési liturgia ma is az általa javasolt liturgiát követi.

Munkásságát még felsorolni is nehéz lenne. Emléke máig nagy megbecsülésnek örvend Kecskeméten. A múzeum őrzi

rekonstruált formában azt a különleges keresztelő készletet, mely Gőből Gáspár melletti hűségnyilatkozatnak is tekinthető, mely jeles tárgy eredetijét a kimagasló hitszónok tiszteletére készítette és adományozta Sárközy János a kecskeméti református gyülekezetnek, s mely tárgy nemcsak szellemi emléket, hanem megjelenését is megőrökíti.

Kétszáz éve, 1818-ban halt meg Kecskeméten. Ekkor a vele azonos nevű unokaöcs – a későbbi pomázi lelkész – még alig négy

Gőből Gáspár esket (1781)

éves, aki a kecskeméti prédikátor testvérének, Gőből György apostagi (1813 májusáig iványi) lelkésznek a másodszüllött fia volt.

A mi Gőből Gáspárunk is bejárta a korra jellemző utat. 1837-ben szentelik pappá. Kezdetben Kisorosziban tanító, majd ugyanitt segédpap Bujdosó Mihály volt pomázi káplán mellett. 1839 nyarától Pomázon káplán-tanító az óbudai eklézsia kérésére, majd 1845-ben az önállósult eklézsia első választott lelképásztora lett. Utódjának feljegyzése szerint jó szónoki képességgel volt megáldva, de talentumát gyógyíthatatlan betegség – tüdőbaj – árnyékolta be, s megtapasztalhatta a lelkési pályának nemcsak a virágait, de töviseit is, mint azt sírbeszédében utódja, Szánthó Ödön az utókor számára feljegyezte. Életének fonala 51 éves korában megszakadt, visszaadta lelkét Teremtőjének. Hamvai a pomázi református temetőben porladnak.

A két Gőből Gáspárt a közös név, a rokonság s a hivatás köti össze. Jelentőségben és hírnévben kettejük alakja nem mérhető össze, számunkra mégis megtisztelő ez a rokonság. Köszönet a téma felvetéséért és a szép napért Fogarasi Zsuzsanna igazgató asszonynak!

Könczöl Dánielné

Gőből Gáspár keresztel (1781)

GYÁSZHIR.

Nt. szerkesztő úr! folyó hó 5-dikén gyászünnepep ült a pomázi ref. anyaegyház, a mennyiben lelkészét tiszt. Gőből Gáspár urat temeté, ki is több havi sinlődő betegeskedés után f. hó 4-én hunyt el életének 51-ik évében. Egyszerű volt temetése, mint a mily egyszerű volt azon hivatal, melyet 25 és fél évig viselt.

Engedje meg tehát n. t. szerkesztő úr, hogy becses lapjában mint egyedüli egyházi közlönyünkben, a mennyiben egy lap által lehető, a boldogultnak emléket a kora feledékenység homályától némileg megmentsem, körvonalozván röviden életrajzát a főbb pontokban.

Született a boldogult 1814-ik évben aug. 8-án Iványiban a felső baranyai egyházmegyében, hol is atyja néhai tiszt. Gőből György úr, mint ref. lelkész hivataloskodott. 75 éves édes anyja Szecsei Eszter, a korábban elhunyt váraljai lelkész úr leánya még most is életben van, a kinek is anyagi helyzetét – a mi fő célja volt – ezen kised egyház jóvedelméből meg takargatott fillérei-vel igen szépen biztosítá.

Kisebb tanuló korában a halasi, és kecskeméti ref. iskoláknak volt növendéke, a theol. tanfolyamot pedig Debrecenben kezdette, és Pápán vegezte. Segéd-lelkészkedett Dabon, Kis-Orosziban, és végre a pomázi leány egyházban, hol egyszersmind tanított is. Ez utóbbi azonban 1838-ban egyházkerületi határozat folytán az ó-Budai ref. anyaegyház gyámsága alól kiszabadulván s anyasítva levén, őt választá el első rendes lelkészeül, a hol azután 25 és fél évig hivataloskodott, s hol a lelkési élet virágai mellett olykor annak töviseivel is találkozott.

A mi mint hit-szónokot illeti, különösen ifjabb tetterős éveiben kitünő volt. Az a nemes szónoki magatartás, az a tiszta hibátlan nyelv, az az előadás közben lelkesülő szívvel párosult ügyes hanghordozás és nyugodt méltóságteljes taglejtés, a melylyel oly kevesen dicsekedhetnek, neki, ha nemis egészen de bizonyára kitünő mértékben sajátja vala. Innen van azután, hogy róla a helybeli mivel közbirtokosság közül többen, különösen az idősek mint egyházi szónokról dicsérőleg emlékeznek, nemcsak, hanem boldog emlékezetű F á y A n d r á s veterán írónk is, ki őt itteni mulatása alkalmával többször meghallgatá, róla nagyon elismerőleg nyilatkozott.

És most ott nyugszik ő, a 25 és fél évig működött egyházi szolga, a pomázi kised sírkertben, egyszerű domb alatt, hova őt a helybeli nagyszámú megtisztelő-kön kívül számos vidékiek, közöttük a tóthfalusi sziget ref. lelkészei részvevőleg kísérek ki. – A végszertartást végezték felette tiszt. Sz á z i I s t v á n pócsmegyeri ref. lelkész úr és Sz á n t h ó Ö d ö n helybeli ref. segéd-lelkész. Legyen béke poraival, és lebegjen sírja felett szeretetteljes engesztelő szózatként a pomázi ref. egyház végsőhajtása.

Tisztelettel maradván pomáz

Oktober 20-án 1864.

L á s z l ó L a j o s.
pomázi ref. tanító.

Protestáns
Iskolai
Lap - 1864

Karácsony napja volt, valamennyien a templomba mentek, csak nagyanyó és én maradtunk odahaza. Azt hiszem, az egész házban egyedül voltunk. Mi azért nem mehettünk a többiekkel, mert egyikünk nagyon fiatal volt, a másikunk pedig már nagyon öreg. És mi mind a ketten olyan szomorúak voltunk, hogy nem mehettünk el a hajnali misére és nem gyönyörködhettünk a sok-sok égő gyertyában.

Amint így egyedül üldögéltünk, elkezdett nagyanya mesélni.

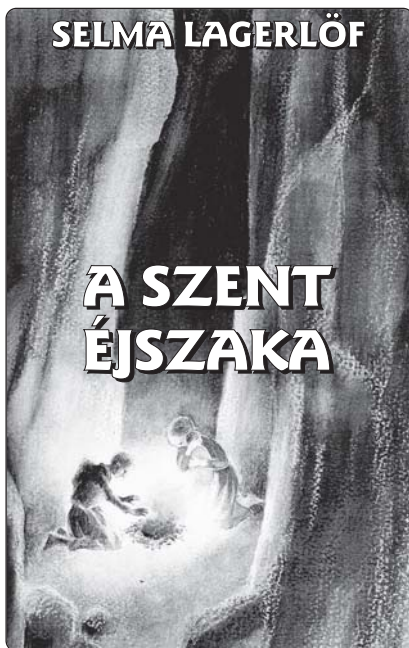
„Volt egyszer egy ember – mondta –, aki kiment a sötét éjszakába, hogy tüzet kölcsönözzön. Házról-házra járt és mindenhová bekopogtatott.

– Jó emberek, segítsetek rajtam! – mondta. – A feleségemnek gyermeke született és tüzet akarok gyújtani, hogy felmelegítsem őt meg a kisdedet.

De késő éjszaka volt és mindenki mélyen aludt. Senki sem válaszolt.

Az ember tehát csak ment, mendegélt. Végre észrevette, hogy nagy messze valami tűz világol. Abban az irányban vándorolt tovább és meglátta, hogy a tűz kint a szabadban lobog. Fehér juhnyáj pihent és aludt a tűz körül és egy öreg pásztor üldögélt ottan és őrizte a nyáját.

Mikor az ember, aki tüzet keresett, odaért a juhokhoz, meglátta, hogy három

juhok olyan sűrűn feküdtek egymás hegyin hátán, hogy nem tudott előre jutni. Ekkor egyszerűen fellépett az állatok hátára és úgy ment a tűz felé. És egy állat sem ébredt fel, de még csak meg sem mozdult.”

Idáig jutott el nagyanya a mesélésben, anélkül, hogy megzavartam volna, most azonban igazán félbe kellett szakítanom.

– Miért nem mozdultak meg a juhok, nagyanyám? – kérdeztem.

– Azt majd meghallod nemsokára – mondta nagyanya és tovább folytatta a történetet.

„Mikor a férfi már közel ért a tűzhöz, a pásztor feltekintett. Öreg, haragos ember volt, barátságtalan és kemény mindenkivel szemben. Mikor meglátta, hogy az idegen feléje közeledik, felkapta hosszú hegyes botját, mely mindig a kezében volt, mikor a nyáját őrizte és az idegen felé hajította. A bot sívítva röpiült a vándor felé, de mielőtt eltalálta volna, elkanyarodott tőle és búgva sívított el mellette, ki a mezőre.”

Mikor nagyanya idáig jutott, ismét félbeszakítottam.

– Nagyanyám, miért nem akarta a bot eltalálni azt az embert?

Nagyanya azonban nem is törődött a kérdésemmel, hanem tovább folytatta az elbeszélését.

„Most odalépett az ember a pásztorhoz és így szólt hozzá: Jó ember, segíts rajtam és adj kölcsön egy kis paraszat! A feleségemnek gyermeke született és tüzet kell raknom, hogy felmelegítsem őt meg a kisdedet.

A pásztor a legszívesebben nemet mondott volna, de

azután a kutyákra gondolt, melyek nem harapták meg az idegent, meg a juhokra, melyek nem ugrottak föl és végül a botjára, mely nem akarta eltalálni, bizony megfélemedett és nem merte megtagadni tőle, amit kért.

– Végy csak, amennyi kell! – mondta az idegennek.

A tűz már éppen kialakóban volt. Nem volt ott már sem darabfa, sem gally, csak nagy halom zsarátnok, az idegennek pedig nem volt sem tűzlapátja, sem serpenyője, amiben a paraszat elvihette volna.

A pásztor jól látta ezt és azért újból biztatta: – Végy csak, amennyi tetszik! – és már előre örült annak, hogy az idegen úgy sem fog tudni tüzet vinni magával.

Az ember azonban lehajolt és pusztá kezével néhány paraszat kapart elő a hamuból és azt a köpenyébe takargatta. És a parázs sem a kezét nem égette meg, mikor hozzányúlt, sem a köpenyét, amiben úgy vitte, mintha csak dió vagy alma lett volna.”

Erre már harmadszor szakítottam félbe a mesét.

– Nagyanyó, miért nem akarta a parázs megégetni annak az embernek a kezét?

– Mindjárt meghallod – mondta nagyanya és tovább folytatta a történetet.

„Midőn a pásztor, aki gonosz és haragos ember volt, mindezt látta, akkor nagyon elcsodálkozott: Micsoda éjszaka lehet ez, hogy a kutya nem harapnak, a juhok nem félnek, a botom nem talál és a tűz nem éget?

Visszahívta az idegent és ezt kérdezte tőle: – Minő éjszaka ez? És hogy van az, hogy mindenek olyan kegyesek hozzád?

Erre az idegen így felelt:

– Én nem mondhatom meg néked, ha magad nem látod! – És azzal tovább sietett, hogy minél előbb tüzet rakhasson és felmelegítse a feleségét és a kisdedet.

A pásztor azonban úgy gondolta, hogy nem téveszti el a szem elől ezt az embert, míg meg nem tudja, hogy mit is jelentsenek mindezek. Fölszedelőzködött tehát és utána ment, míg el nem jutott oda, ahol az lakott.

Ekkor látta a pásztor, hogy az idegennek még csak kunyhója sincsen, hanem csak egy sziklabarlangban feküdt a felesége és a gyermeke és ott semmi más nem volt a hideg sivár kőfalaknál.

hatalmas komondor fekszik a pásztor lábánál. Mind a három fölébredt, mikor arrafelé tartott, kitépték széles szájukat, mintha ugatni akarnának, de egy hang sem hallatszott. Az ember látta, hogy a szőrük fölborzolódott a hátukon, látta, hogy éles foguk fehéren villogott a tűzfényben és hogy nekirohannak. Érezte, hogy az egyik a lába felé harap, a másik meg a keze felé, a harmadik pedig a torka felé. De mintha a foguk, amikkel harapni szerettek volna, nem engedelmesskedett volna és így az embert semmi baj nem érte.

Most az ember tovább akart menni, hogy megkapja, amire szüksége van. De a

A pásztor úgy gondolta, hogy a szegény ártatlan csecsemő halálra fázik a barlangban és bár keményszívű ember volt, mégis ellágyult és segíteni akart a gyermekben. Leoldozta hát válláról a hátizsákját és elővett belőle egy puha, fehér báránypórt, odaadta az idegennek és azt mondta, hogy takarja be vele az alvó kisdedet.

De alig hogy megmutatta, hogy ő is tud jószívű lenni, a szemei egyszerre fölnyíltak és olyant látott, amit eddig nem láthatott és olyant hallott, amit eddig nem hallhatott. Látta, hogy ezüstszárnyú kis angyalkák állanak sűrűn körülötte és mindegyikének hárfa van a kezében és mindegyik hangosan énekelte, hogy »ma született nekünk a Megváltó, aki a világot feloldja bűneiből«.

Most aztán megértette, hogy miért volt ma éjszaka minden olyan vidám és hogy miért nem akart rosszat tenni senki sem.

De nemcsak a pásztor körül voltak angyalok, hanem angyalokat látott, ahová csak tekintett. Ott ültek bent a barlangban, ott ültek kint a hegyen és ott lebegtek fent az égben. Csapatostól jöttek és mentek, de mindannyiszor megálltak és megnézték egy pillanatra a kisdedet.

Oly nagy öröm, vigasság, ének és zene volt a sötét éjszakában, aminőt ő eddig soha sem látott. Úgy megörült, hogy felnyíltak szemei, térdre borult és úgy adott hálát az Istennek.”

Midőn idáig jutott el nagyanya, felsóhajtott és így szólt:

– És amit ez a pásztor látott, azt mi is megláthatjuk, mert az angyalok minden karácsony éjjel fent lebegnek az égben, csak észre kell vennünk őket.

Majd kezét a fejemre téve, így szólt nagyanyám:

– Emlékezz erre vissza, mert ez igaz, mint ahogy én látlak téged és te látsz engem. És nem a gyertyáktól, nem a lámpáktól függ, nem a holdvilágtól, avagy a napfénytől függ, hanem az a legfontosabb, hogy olyan szemünk legyen, amely meglátja az Úr dicsőségét!

Fordította: Leffler Béla
(A szerző Krisztus-legendák című kötetéből) ■

Gyermeknek VELÜNK AZ ISTEN!

„Íme, egy fiatal nő teherben van, és fiút fog szülni, és Immánuélnak nevezik el.”
(Ézsaiás 7,14)

Képzeld csak el, mi lenne, ha nem lennének nevek. Micsoda összevisszaság lenne! Édesanya és édesapa nem tudnának a neveden szólítani. „Gyere csak ide, te gyerek!” Csak ezt tudnák mondani.

A nevek fontosak. A szülők általában sokat gondolkoznak azon, milyen nevet adjanak gyermeküknek. Gyakran már születésük előtt döntenek a névről. Kérdezd meg a szüleidet, hogyan volt ez akkor, amikor a te nevedet választották.

A neveknek gyakran jelentésük is van. Jézus neve is jelent valamit. Képzeld, az Ő nevééről már születése előtt 700 évvel szólt Isten a prófétán keresztül. Utána olvashatsz ennek Ézsaiás könyvéből a 7. fejezet 14. verséből. „Velünk az Isten” – azt jelenti az Úr Jézus neve.

Csodálatos név ez! Nem vagyunk egyedül. Isten velünk van. Ő végtelenül szeret minket. Annnyira szeret, hogy nem hagyott minket egyedül ezen a világon, hanem emberré lett.

Ha az Úr Jézusra gondolunk, akkor tudhatjuk: „Velünk az Isten”. Velünk van nyelvtan dolgozat íráskor, akkor, amikor haragban vagyunk a barátainkkal, amikor fáj valamid, és anyát várod az iskolában, hogy érte jöjjön. De veled van akkor is, amikor minden szép és jó; focizol a barátáiddal, vagy bunkist játszottok, vagy éppen a családod körében karácsonyi ajándékokat bontogatsz. Ezt jelenti a neve.

Stift Ágnes hitoktató

Forrás: Lámpás az úton – Áhitatok minden napra - gyerekeknek; Evangéliumi Kiadó ■

NÁLUNK KERESZTELTÉK

CSISZÁR LÁSZLÓ Isten szövetségébe lépett

Mi jut eszünkbe a várakozásról? Órák óta várok a fogászati rendelőben? Mintha annyira jó lenne, ami ott bent fog velem történni. Az esőben várok a zsúfolt autóbuszra, amin le sem lehet majd ülni? Várok egy lányra... aki talán soha nem fog szeretni? Sorban állva várok a kassza előtt, ahol majd fizetnem kell? Várok a Karácsonyra, hogy utána ne merjek ráállni a mérlegre?

Várakozunk. Sokszor és sokféleképpen. És sokszor nem szeretünk várni. Egyáltalán nem, mert úgy érezzük, hogy az idő hiábavalóság, a beteljesedés bizonytalan, és nem is felhőtlen.

Az ember életének nagy ideje várakozással telik. Van úgy, hogy hiábavalóan várunk, és van úgy, hogy nagyon sokáig kell várunk. Értékekre, ajándékokra, vágyainkra is várunk kell.

Ma talán kevesebb idős és rövidebb ideig várunk? Nem tudom. Biztos igaz, hogy nagy átlagban nézve jobb anyagi körülmények között élünk, mint régebben. Nem akarok azzal példálózni, hogy bezzeg a mi időnkben még hónapokat kellett várni egy farmer-nadrágra, éveket egy autóra, vagy egy nyugati útra, amire aztán várhatott az ember, akkor sem jutott el, maximum Csehszlovákiába... Lehet, hogy felgyorsult az élet, és hamarabb megkapunk dolgokat, mint a szüleitek generációja, a nagyszüleitekről nem is beszélve. Lehet, hogy felgyorsult az élet, és ez nem mindig jó... nem tudom, és talán nem is ez a lényeg. A ti életeitek itt és most zajlik, és nektek itt kell megélni és ebben a korban kell megtalálni a jót, a teljességet.

Várni és várakozni mindig is kellett, és ez soha nem volt könnyű. Annyi azonban bizonyos, hogy a várakozás igazából egy olyan állapot, melyet sokféleképpen megélhetünk. Megélhetjük dühösen, türelmetlenül, szitkozódva és megélhetjük úgy is, hogy békesség van a szívünk mélyén. A kulcsot ajándékba kapjuk: a szabad döntés kulcsát. Mi dönthetünk, hogy hogyan állunk hozzá. Szabadon dönthetünk arról, hogy a hozzáállásunk milyen. Szabadon dönthetjük el, hogy belülről milyen irányba mozdulunk. Senki nem fogja ránk kényszeríteni, hogy másként álljunk hozzá, mint ahogy kényszerrel ez nem is működik. Lehet ugyan a felszínt változtatni, de ott legbelül – csak mi mozdulunk.

Isten nem kényszerít. Ő ahhoz túlságosan ismer és szeret bennünket. Ő soha senkit nem kényszerít semmire. Azonban mindig megmutatja nekünk a jobbik utat, azt, amelyet Ő szán nekünk. Ehhez olyan életpéldákat mutat nekünk, amelyek tükrében látjuk: így is lehet.

Látjuk, hogy Noé egy csomó időt várt, és felhő sem volt az égen, és folyó sem volt a közelben, és mindenki nevette és gúnyolta,

és mégis építette és megépítette azt a bárkát, pedig amire várt, az nem felhőtlen utazás volt a Bahamákra, hanem egy hosszú időn át tartó kemény próbatétel. Várt, összeszorította a fogát, és Isten szavára úgy állt rá, mint a sziklára.

Látjuk, hogy Jákób hét évet várt arra a lányra, akit szeretett, hét évig csak nézhette ezt a gyönyörű teremtést, az ő Ráchelét. Nézhette, de meg nem érinthette. Bele tudunk ebbe gondolni? És azután az esküvő napján nem ő volt a fátyol mögött, hanem Lea, Ráchel nővére, akit ezzel a csellel adtak hozzá, hogy utána újabb várakozás kezdődjön, míg a szerelem beteljesül. Így várt

Jákób kitaróan, türelmesen, de nem adta fel.

Látjuk, hogy József, Jákób elkényeztetett kedvence mennyit várt ártatlanul szenvedve a börtön mélyén, hogy végre Isten szabad ege boruljon fölé. Várt, és ha el is csüggedt, bizakodva, reménykedve és – tegyük hozzá – tevékenyen, leleményesen várt, hiszen ott a börtön mélyén is felhasználta talentumait, képességeit.

Látjuk, hogyan vártak emberek szolgátságban, elnyomásban, kihalásba és bánatalmazva Egyiptom földjén arra, hogy valaki végre felemelje hangját, és azt mondja: Elég! Vártak, és reménységük, várakozásuk meghallgatásra talált.

Persze azt is látnunk kell, hogy a Biblia nem tündérmese. Hanem egy igazmondó, őszinte és reális könyv. Nem kendőzi el a rosszat sem. Leírja leplezetlenül, hogy abból is tanulhassunk. Tanulhassunk azok sorsából, életéből is

- akik nem tudtak, mert nem akartak jól várakozni;
- akik zúgolódtak a nehézségek között;

- akik eladták, ami szent, egyetlen egy tál lencséért;
- akik elárulták azt, aki szerette őket...

Ne így, ne így várakozzunk! Legyen méltóságunk! Az istenképűség méltósága ez! És legyen önbecsülésünk, mert Isten szeret bennünket, és ez elegendő ok ahhoz, hogy mi is szeressük önmagunkat.

A 130. Zsoltár zarándok ének, így a várakozás egyik legszebb éneke. Várni, reménykedve várni valahogy úgy kell, ahogyan ez a zsoltár elénk adja. A babiloni fogságban énekelték, valószínűleg lanttal, más hangszerrel kísérték. Így várakoztak: énekelve. Talán mert énekelve kevésbé fél, szorong és csügged az ember. Talán mert az ének feljut az égig. Mert sokszor az imádság énekké lesz, az ének pedig imádsággá. Úgy várakoztak a szabadulásra, a hazára, az elveszített tájakra, helyekre, emberekre és emlékekre, ahogy csak az tud vágyakozni és várakozni, aki egyszer messzire szakadt a szülőföldtől. Vallom *Oliver Wendell Holmes*-szal az amerikai költővel: „Ahol szeretünk, az az otthonunk, otthon, amit a lábunk elhagyhat, de a szívünk sohasem.”

S még valamire várakozott teljes szívből vágyakozva e zsoltáríró: a legfontosabbra: Istenre. „Várom az Urat, várja a lelkem és bízom ígéretében. Lelkem várja az Urat, jobban, mint az örök a reggelt, mint az örök a reggelt.” Az őrállók, akik éjszaka órködtek, sokszor hidegben, zord körülmények között a szabadban, álmosan, összetörve és fázva – nagyon-nagyon várták a reggelt. Nekik a fény, a hajnal világossága egyet jelentett az otthonnal, amikor végre hazamehettek. Milyen jó hazamenni, együtt lenni azokkal, akiket szeret az ember! Így várni Isten: reménykedve, rendületlenül. Nagyon szép képe ez az Ószövetségnek: a reménykedőn várakozó ember képe.

Az idő nagy körforgásában ismét Advent küszöbén állunk, és ez alkalmat nyújt számunkra arra, hogy tanuljunk, tanulhassunk várakozni. Bölcsen, türelmesen, az alkalmas időket felhasználva. Istenre tekintve, vagy Őt keresve. Bűnbocsánatát kérve, vagy áldva és dicsérve szent nevét. Másokért imádkozva, vagy csak csöndben megállva a rohanó napokban és merítben az Igéből, mint egy kerty, tiszta vízből.

Advent a várakozás ünnepe. Várni tanít – nemcsak az Úrra, nemcsak arra az egy napra, amit Karácsonyként ismerünk, és születésének titkát ünnepelteti velünk –, de várakozni tanít az élet minden területén. Várni valakire, akit szeretünk, és megvárni őt, amikor már lehetséges szeretnünk. Várni egy titkos álomra, ami fontos, ami talán beteljesül, talán nem, de reménykedve és hitelt várni. Várni tanít tárgyakra, helyekre, eseményekre – békés szívvel várni.

Ne csak visszatekintve értsük meg az út fontosságát. Ne csak az út végén sóhajtsuk el: bárcsak másként éltem volna végig a hétköznapok pillanatait.

Az Adventtel Isten várni tanítana bennünket: nemcsak arról van szó, hogy teszed, hogyan teszem meg e négy hétnyi időt, ami az ünnep fényébe torkollik majd, hanem arról is: hogyan éljük meg a hétköznapjainkat. A mindennapok pillanatainak egyszerűségére és fontosságára tanít bennünket Advent. Hogyan élem meg a várakozás pillanatait? Igen, a buszra várást. És igen, a fogorvos várótermét is. És egy találkozás estéjét. És a kedvest, aki szeret téged. És a Karácsonyt – ami több, mint az ajándékokra várás. A titkok ünnepe a Karácsony, kibeszélhetetlen titkoké, és szép akkor lesz, ha úgy éljük meg, ahogyan Isten készíti el számunkra.

Türelmet, bölcs szívet, mértéktartást kérve lehet / kellene megélnünk az élet várakozásainak minden pillanatát, mert lehet így is – **de csakis Istennel!** Bárcsak meglátnánk időben: nekünk az Ő közelsége a legjobb. Mert az Úr valóban úgy szeretne körülvenni szeretetével, mint egy pajzzsal. Ő úgy szeretne megmenteni és kiszabadítani nehéz helyzetekből, kísértésekből és próbákból, mint a legerősebb harcos, aki értünk és velünk küzd, soha nem ellenünk. Ő ott van velünk a hétköznapokban, hogy igazán megélhessük Szent Lelkének ajándékait és titkait. Ezért jött el Jézus Krisztusban: hogy megláthassuk Őt emberként, sebezhetőn és gyengén is – akire évezredek óta vártak –, meglássuk Őt a Megváltóban, aki himni, élni és szeretni tanít bennünket itt a 21. század elején is.

Erről is szól Advent. Erre is tanítanak ezek a napok. Vágyjuk, várjuk, kérjük Isten közelségét! Úgy, ahogyan ez az ismeretlen órálló, ott a messi idöben, a messi Babilon földjén.

Így ír erről *Pilinszky János*:
„Advent a várakozás megszentelése. Rokona annak a gyönyörű gondolatnak, hogy meg kell tanulnunk vágyakozni az után, ami a miénk.

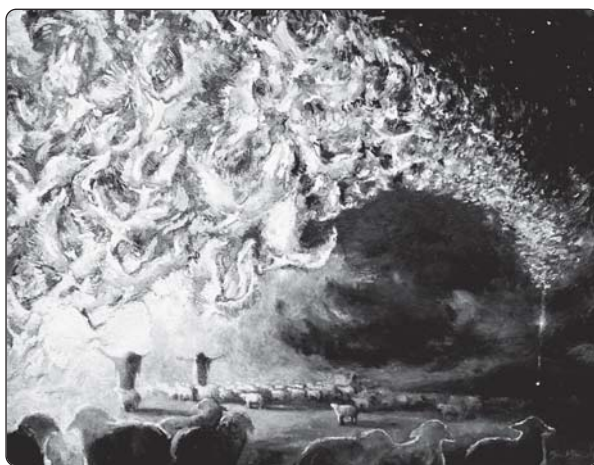
Gyermekkorunkban éltünk így. Vágykoztunk arra, ami biztosan megjött. Télen az első hóesésre. És várakozásunk ettől semmivel sem volt kisebb, erőtlenebb. Ellenkezőleg, nincs nagyobb kaland, mint hazakerezni, hazatalálni, beteljesíteni és fölfedezni azt, ami a miénk. És nincs gyengébb és jogosabb birtoklás se, mint szeretnünk azt, ami a miénk, akit szeretünk, és aki szeret minket. Csak a szeretetben, csak az ismerősben születhet valódi „meglepetés”; lehetséges végeérhetetlenül várakoznunk és megérkeznünk, szakadatlanul utazunk és szakadatlanul hazatalálnunk.

Minden egyéb kaland, minden egyéb megismerés és minden egyéb várakozás véges és kérdéses. Így értem azt, hogy a karácsony

a szeretet és ádvnt a várakozás megszentelése. Az a gyerek, aki az első hóesésre vár, jól várakozik, s már várakozása is felér egy hosszú-hosszú hóeséssel. Az, aki szeretni tudja azt, ami az övé – szabad és mentes a birtoklás minden görcsétől, kielégíthetetlen éhétől-szomjától. Aki pedig jól várakozik, az időből épp azt váltja meg, ami a leggépiesebb és legelviselhetetlenebb: a hetek, órák, percek kattogó, szenttelen vonulását.

Aki valóban tud várni, abban megszületik az a mélyeséges türelem, amely szépségében és jelentésében semmivel se kevesebb annál, amire vár.” (Új Ember, 1974. december)

Igen, az Úr érkezik Szent Lelke által, mindig, ha Őt várják, és szívből hívják. Csendesen és szelíden érkezik. Ám nincs ennél nagyobb békesség és boldogság. Engedjük hát, hogy közelsége átfomálja szívünket, gondolatainkat

és beragyogja életünket a hétköznapok apró pillanataiban is, várakozásaiban is – jelenlétével!

Sík Sándor versével szeretném zámi:

A TITOK XV. A VÁRÁSRÓL

Látod, én kisgyerek vagyok
Ha nem jössz, én sírok utánad.

Úgy várlak téged, mint édesapámat.
A kiskapuig eléd szaladok
És ott a kis padon
A kerítésre fölkapaszodom
S úgy lesek ki az országuira
Az orgonabokrok felett,
Hogy jössz-e már. Lihegve, futva,
Ujjongva eléd szökdelek.
Te messziről már csókot hintesz,
Egy mosollyal magadhoz intesz,
S ha tárt karokkal, kipirultan,
Nyakadba ugram s átölelek,
Megsókolod borzas hajam
És mondod: Én kicsi fiam!
És azután oldalad mellett
Megyek befelé büszkén, boldogan.
Hívón nevet a lámpa odabenn
És az arcunk ragyog,
És Te odabenn cukrot adsz nekem.

Mert lám én kisgyerek vagyok.

Sebestényné Jáger Orsolya lelkipásztor ■

SEBESTÉNY-JÁGER ORSOLYA MESSZI DECEMBEREK

A horizonton túl még betakargat,
mint anyánk keze tette téli éjszakán,
az idő szöttecsén sok régvolt december,
s bennem él tovább az emlékezés jogán:

Akkor még roppant a hó a talpunk alatt,
s metsző fagyok harapták a percet,
s bár csizmánk jeges volt, mégis neveltünk,
mert bizsergő lábunk fáznia elfelejtett.
Mi örülni tudtunk egy gerezd narancsnak.
Illata velem van minden narancsban,
s bár évről évre gyorsulnak a percek,
vágatni vágnak rettentő iramban,

mégis megálljt parancsol téli délután
a narancs illata. S én újra gyermek vagyok.
Kibontom, szétszotom, ahogy én is kaptam...
Messzi december, halhatatlanok.

A VADSZŐLŐ

Lehet, hogy kopár, díztelen lesz a holnap,
de ma még vérzőn, lobogva
tincsei mind a földig hajolnak.

S úgy úsznak át az őszi éjszakán sötéten,
ölelve az otthont adó fákat,
mint vadlovak sörénye száll a szélben.

Nézem ámulón e bíborló csodát,
rejtelmes színei sügárja is, hogy értsem:
még bíborabb, még szebb lesz Odaát.

AZ ÚT

Most még nehéz elhinned,
hogy az út volt a fontos,
a lépések homokba süppedő nyoma.
Ágak karcolták lábfejed, és fű,
mely édes volt és elmondhatatlanul puha.

És sziklák engedték, hogy rajtuk haladj,
göröngyös, karcos fájdalom ért,
alattad olykor megmoccant a tenger,
s kéklő ámyaktól lett lábnyomod sötét.

Az úton szembejötték sokszor
elfáradt, szomjazó vándorok,
messziről jöttek és kérték időt,
mely kéretlenül is százfelé csorog.

Te adni tudtál, s ez pótolhatatlan.
Így visszaszáll reád az ősi áldás,
időtlen visszhangját viszed magaddal,
legyen az úton a legszebb kiáltás.

Az úton, mely nem ér soha véget,
csak egyszer mégis hazaérkezik,
a legszentebb tudást viszed magaddal:
hogy minden, mi körülvesz: élni tanít.

Kedves testvérek, ezúttal *Mihalecz Gábor*: Házasság 2.0 – A kapcsolatot cseréld, ne a társad! című könyvét ajánlom iratkeresztésünk könyvespolcáról.

Dr. Mihalecz Gábor pár- és családterapeuta több sikerkönyv szerzője, párkapcsolati témájú előadásokat, tréningeket, képzéseket tart Magyarországon és külföldön. A népszerű „Gyűrű-kúra” kidolgozója ezúttal azokhoz a párokhoz szól, akik hosszú éveket, akár évtizedeket töltöttek el egymás mellett, és már nincsenek nagy álmaik a házasságukkal kapcsolatban. „Ez már csak ilyen marad” – gondolják. Vagy: „Most vagyok a felénél. Ha most kilépek, még újrakezdehetem valaki mással.” Egy traumatikus esemény, például egy megcsalás esetén még hangosabban üzenik az érzelmek: mindennek vége. De ha a Házasság 1.0 véget is ért, még mindig van remény valami egészen új felépítésére. Ha kellően elkötelezték egymás iránt, felépíthetik a Házasság 2.0. verziót.

Ehhez nyújt segítséget, ha felidézitek házasságkötési esküjüket, mely így szól:

„Én ... esküszöm az élő Istenre, aki Atya, Fiú, Szentlélek, teljes Szentháromság, egy, örök Isten, hogy ...-t, akinek most Isten színe előtt kezét fogom, szeretem. Szeretből veszem el őt / Szeretből megyek hozzá Isten törvénye szerint, feleségül. Hozzá hű leszek, vele megelégszem, vele szentül élek, vele tűnök, vele szenvedek, és őt sem egészségében, sem betegségében, sem boldog, sem boldogtalan állapotában, holtomig

KÖNYVAJÁNLÓ

vagy holtáig, hitetlenül el nem hagyom, hanem teljes életemben hűséges gondviselője / segítőtársa leszek. Isten engem úgy segítsen. Ámen.”

Ez a házasság alapdokumentuma, azé a szövetségé, ami anynyiban más, mint a szerződés, hogy ez akkor is érvényben marad, amikor éppen nem éri meg megtartani. Mit is jelent a szövetség konkrétan:

- Önkéntesség, szeretetből fakadó döntés
- Éltre szóló elköteleződés
- Kizárólagosság, szexuális hűség
- Egyenlőség, egyenrangúság, kölcsönös tisztelet és szeretet
- Isten segítségül hívása, a hit mint erőforrás, a Biblia erkölcsi mércéjének alapul vétele
- Előrettekintés a gyermekvállalásra, elköteleződés a szülőségre; éret-

tebb korú párok esetén felnőtt gyermekekkel és unokákkal való kapcsolat

- Kiállás egymás mellett minden életkörülmények között

Az élet minden területén fontos a szövetség fogadalmának betartása. Isten legyen a központban, a szülők és a gyerekek vele együtt kerek egészet alkotnak.

Bátorítani szeretnénk a nehézségekkel küzdő párokat, hogy merjenek tenni a reménytelennek tűnő házasságuk megmentéséért. Hogy

mit üzenünk azoknak, akik most még a nehézségek között vannak? Talán próbáljátok megölelni egymást, és ha még van az ölelésben egy csepp erő is, ne adjátok fel!

Egy vélemény a könyvről. *Prof. Dr. Bagdy Emőke* pszichológus írja: „Ez a könyv sorsfordító jelentőségű lesz számodra. Bebizonyítja, hogy nem katasztrófákra, válásra van szükséged az újrakezdezéshez és a boldogság visszanyeréséhez, hanem megújításra. Fájnak-e már eléggé a hiányok, és elég erős-e a megújulás vágya? Ha igen, akkor vágj bele, hozd ki a legjobbat abból, ami a tiéd!”

Dr. Mihalecz Gábor: Házasság 2.0 – A kapcsolatot cseréld, ne a társad! Harmat, Budapest, 2018

Hamar Jánosné Enikő

Mindenhol összejönnek az emberek, családok, barátok, és nagyon kellemesen érzik magukat, de valójában nem tudják, nem értik és nem is keresik a valódi jelentőségét az ünnepnek.

Emlékszem, az elmúlt évben is, hatalmas lakomát rendeztek a tiszteletemre. Az asztal roskadásig tele volt ízletes ételekkel, gyümölcsökkel, édességekkel. Tökéletesen díszített helyiségekben sok-sok gyönyörűen becsomagolt ajándék várta gazdáját. De tudjátok mi történt? Engem meg sem hívtak! Pedig én voltam az ünnepség Díszvendége – mégsem küldtek meghívót. Miattam volt az egész összejövetel, a sok dísz és minden egyéb, és amikor maga az ünneplés elkezdődött, én kívül maradtam, bezárták előttem az ajtót. Pedig be akartam menni, velük lenni, együtt ünnepelni. Habár az igazság az, hogy mindez nem lepett meg, hiszen az elmúlt néhány évben sokan bezárták előttem az ajtót. Mivel pedig nem hívtak meg, hát úgy döntöttem, hogy titokban megyek be, minden zaj nélkül, és csendesen megállok az egyik sarokban. Mindenki nagyon jól érezte magát, ettek, ittak, beszélgettek, vicceltek, nevettek és hatalmas jó kedvük volt. Aztán az emberek körülállták a karácsonyfát, és átölelték egymást. Én is kitértam a karomat, de engem nem ölelt át senki. Aztán nagy várakozással elkezdtek osztogatni az ajándékokat. Végül minden elkelt, és néztem, vajon nekem van-e valami, de nem, én nem kaptam semmit. Te hogyan éreznéd magad, ha a születésnapodon mindenki kapna ajándékot, csak éppen te nem?

De megértettem, hogy nem kívánatos személy vagyok saját születésnapom emlékünnepe, és csöndesen elhagytam a helyiséget. És tudjátok, ez minden évben rosszabb és rosszabb. Az embereket csak az étel, ital, ajándékok, összejövetelek érdeklik, és alig néhányan emlékeznek rám. Pedig én annyira szeretném, ha ezen a karácsonyon beengednének engem az életükbe! Nagyon szeretném, ha felismernék a tényt, hogy több mint kétezer évvel ezelőtt azért jöttem el erre a világra, hogy az életemet adjam értük, hogy megmentsem őket. Csak annyit szeretnék, hogy ezt teljes szívvel elhiggyék, és beengedjenek az életükbe!

Még valamit szeretnék megosztani veletek, különösen arra való tekintettel, hogy jó néhányan tudjátok az ünnep igazi értelmét. Hamarosan lesz egy saját ünnepségem, egy látványos, hatalmas összejövetel, amit soha senki még elképzelni sem volt képes. Most még dolgozom rajta.

Ma küldöm ki a meghívókat, egyet személyesen: Neked! Tudni szeretném, szándékozol-e részt venni, és foglalhatok-e egy helyet a számodra? Beirhatom-e a nevedet aranybetűvel a vendégkönyvembe? Merthogy csak azok jelenhetnek meg az ünnepségen, akiknek neve ott szerepel. Akik nem válaszolnak a meghívásra, azok kívül maradnak. Légy felkészült, mert amikor minden kész, te is részese lehetsz az én csodálatos ünnepségemnek. Hamarosan látjuk egymást!

Szeretlek: Jézus Krisztus

Amint jól tudjátok, közeledik a születésnapom. Megtiszteltetés számomra, hogy minden évben ünnepséget rendeztek, és úgy tűnik ez idén is így lesz. Nagyon sok ember vásárol, sokat. Rengeteg a külön erre az alkalomra szóló rádió- és tévéműsor, hirdetések, reklámok, és a világ minden pontján arról beszélnek, hogy egyre közeledik a születésnapom. Igazán nagyon jó érzés tudni, hogy legalább egyszer az évben sok ember gondol rám.

Amint tudjátok, a születésnapomra való emlékezés sok évvel ezelőtt kezdődött. Az első időkben még úgy tűnt, hogy az emberek értették és hálásak voltak mindazért, amit értük tettem, de manapság egyre inkább úgy látszik, hogy alig akad, aki tudja az okát az ünneplésnek.

NAPLÓ

ALKALMAINK VOLTAK:

2018. október 20. ■ A Kiránduló kör túrája Csobánkára.
 2018. október 26-27. ■ Gyermekmunkás képzés Pomázon.
 2018. október 28. ■ Újborért való hálaadás úrvacsorai közösségben. Konfirmálók bemutatása és szolgálata.
 2018. október 29-30. ■ Konfirmandus csendesnapok Gárdonyiban.
 2018. október 31. ■ Megemlékezés lelkészeink sírjánál. Reformáció 501st ünnepi istentisztelet Csobánkán és Pomázon a Psalmus kórus szolgálatával.
 2018. november 04. ■ Presbiterjelöltek bemutatkozása.
 2018. november 11. ■ Időközi presbiterválasztás. Presbiteri gyűlés. Kreatív gyermekdelután és szülők alkalmá.
 2018. november 17. ■ A Kiránduló kör túrája (Kétbükfa nyereg-Vaskapuvölgy-Klastromkút).
 2018. november 18. ■ Jótékonyági hangverseny Pomázon.
 2018. november 23-24. ■ Gyermekmunkás képzés Pomázon.
 2018. november 26-30. ■ Evangelizáció Csobánkán *Esztergály Előd* lelképásztor igei szolgálatával.
 2018. december 2. ■ Presbiterok fogadalomtétele istentiszteleteinken. Kreatív gyermekdelután és szülők alkalmá. Presbiteri gyűlés.
 2018. december 8. ■ Baba-mama kör adventi jótékonyági délutánja.
 2018. december 15. ■ Hálaadó alkalom a verőcei testvérgyülekezetünknel.
 2018. december 17. ■ A Psalmus kórus adventi szolgálata a dunaparti pszichiátrián.

2018. december 19. ■ Idősek karácsonya.

2018. december 21. ■ Ifi-karácsony.

TERVEZETT ALKALMAINK:

2018. december 24. ■ 14.00 Gyermekkarácsony Csobánkán. 15.00 Gyermekkarácsony Pomázon.

2018. december 25-26. ■ Karácsonyi ünnepi istentisztelet úrvacsorai közösségben Pomázon és Csobánkán. 17.00 Ünnepi istentisztelet úrvacsorai közösségben Pilisszentkereszten. A Psalmus kórus szolgálata Budakalászon.

2018. december 31. ■ Óévi istentisztelet 9.00 órakor Csobánkán, 18.00 órakor Pomázon.

2018. január 1. ■ Újévi istentisztelet 9.00 órakor Csobánkán, 10.30 órakor Pomázon.

2018. január 13. ■ Presbiteri gyűlés.

2019. január 20-27. ■ Ökumenikus imahét. Vasárnap istentiszteletek úrvacsorai közösségben.

2019. január 24. ■ 200 éves a templom.

2019. január 27. ■ 15.00 Hálaadó istentisztelet. Közöttünk szolgál *Dr. Szabó István* püspök és a Psalmus kórus.

2019. február 11-15. ■ Egyházmegyei presbiteri hét Mátraházán.

2019. február 17. ■ Temetői megemlékezés *Pap László* lelképásztor halálának 20. évfordulóján a Psalmus kórus szolgálatával.

2019. március 3. ■ 15.00 Kisköri presbiteri továbbképzés Csobánkán.

2019. március 4-8. ■ Evangelizáció Pomázon.

HALÁLOZÁS, TEMETÉSEK:

2018. szeptember 28-án elhunyt **Domokos Miklós** (†71) testvérünk, temetése 2018. október 19-én volt az öregkatolikus temetőben.

2018. október 7-én elhunyt **Dobai Sándor** (†74) testvérünk, temetése

2018. október 29-én volt református temetőnkben.

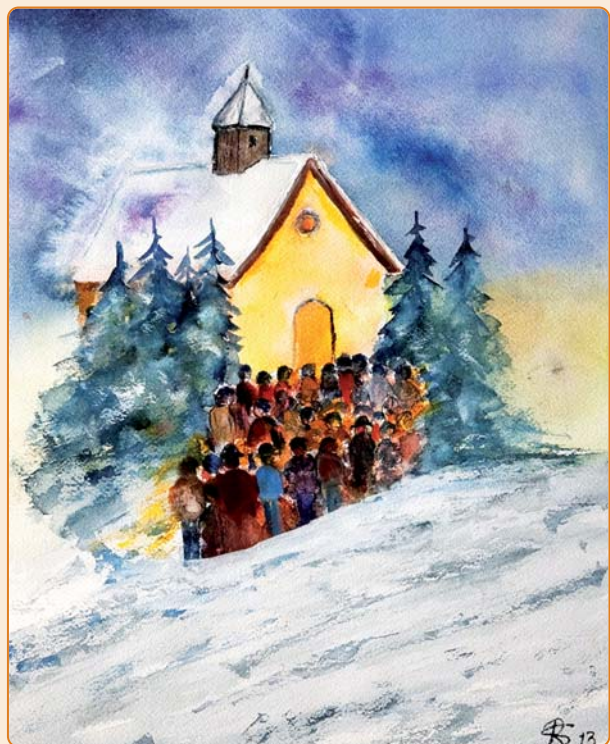
2018. október 15-én elhunyt **Kis József Albert** (†71) testvérünk, temetése 2018. november 7-én volt református temetőnkben.

2018. október 20-án elhunyt **Koncz Lajosné** (†67) testvérünk, emlékére

2018. november 14-én megemlékezést tartottunk templomunkban.

2018. november 15-én elhunyt **Écsy László** (†77) testvérünk, temetése

2018. november 30-án volt az öregkatolikus temetőben.

**ISTENTŐL MEGÁLDOTT BÉKÉS
 KARÁCSONYT ÉS URUNK KEGYELMÉVEL
 TELJES ÚJESZTENDŐT KÍVÁNUNK
 MINDEN KEDVES OLVASÓNKNAK!**

A Szerkesztőbizottság

GYÜLEKEZETÜNK RENDSZERES ALKALMAI

Hétfő: 9.30 baba-mama kör Pomázon (hónap első és harmadik hétfőjén)
 17.00 imaóra (páratlan heteken) Pomázon
Kedd: 18.00 kékkereszt alkalom Pomázon
 18.00 bibliaóra Csobánkán
Szerda: 18.00 bibliaóra Pomázon
Csütörtök: 18.00 imaóra (páratlan heteken) Csobánkán
Péntek: 19.00 ifjúsági bibliaóra Pomázon
Vasárnap: 9.00 istentisztelet és gyermekistentisztelet Csobánkán az imaházban
 10.30 istentisztelet és gyermekistentisztelet Pomázon a templomban, illetve a gyülekezeti házban

ÁLDÁS, BÉKESSÉG!

A Pomáz-Csobánkai Református Társegyházközség lapja

Cím: 2013 Pomáz, Hősök tere 1.; – **Telefon:** 06-26-325-297

Csobánkai Gyülekezeti Ház: 2014 Csobánka, Béke u. 19.

E-mail cím: pomaz-csobanka@reformatus.hu

Honlapcím: <http://www.pomaz.reformatus.hu>

Gyülekezetünk számlaszámai:

Pomáz: 11784009-22222253-00000000

Csobánka: 11784009-22222260-00000000

Felelős kiadó: Nyilas Zoltán lelképásztor (e-mail: znyilas@freemail.hu)

Szerkesztőbizottság: Nyilas Zoltán, Hardi Péter, Mazaray Sándor, Görbe Ferenc, Dr. Puskás Attila.

Szerkesztő: Dr. Puskás Attila

(e-mail: dr.puskas.attila@t-online.hu; Tel.: +36-20-9355-362)

Terjesztési felelős: Erdélyi Sándor

(e-mail: erkuchenbauer@gmail.com; Tel.: +36-20-9325-110)

Megjelenik kéthavonta 400 példányban,
 gyülekezeti használatra, ingyenes terjesztésben.
 Adományokat köszönettel elfogadunk.

A Baba-Mama Kör

adventi jótékonysági alkalma - 2018. december 8.

